

لیندا فیلد

۶۰ خَلّ
یو به شیر کردنی باوهر
به خور بوون

فریاد بارزانی

فهرست (۶۰)

پاره‌ها و نسخه‌های خطی

ناوی کتیب: (۶۰) خال بو به هیزکردنی باوهر به خووون

نووسهر: لیندا فیلد

وهرگیرانی: فریاد بارزانی

تیراژ: ۱۵۰۰ دانه

پیت چنین: قه‌در به قادر مسته‌فا - زهیتون مامه‌ند

نه‌خشه‌سازی و فهرزی به‌رگ: ته‌حسین جه‌لال

چاپی: دووهم

چاپخانه‌ی: په‌روه‌رده

ژماره‌ی سپاردن به کتیبخانه‌ی گشتی روشنبیری و هونه‌ر (۲۰۰)

به راهی یه کی کورت... .

هه رچه نده ناوه رۆکی ئەم کتیبە ی بەردەستتان، خۆی له خۆیدا گۆبای هه موو شتیکه، له گهڵ ئەوهش پیمان باش بوو له م کورته به راهیه دا ئامازه به چهند لایه نیک بکه ین که تا راده یه ک به پتوبستمان زانی.

وه ک دیاره ئەم کتیبه نووسینیکی خۆمالی نیه و ده قیکی وه رگێردراوه له زمانی ئینگلیزییه وه. بۆیه ئاشکرایه که ناوه رۆکه که ییش - به هه ر شهست خاله که یه وه - بۆ هاوولاتیانی ئەمه ریکی نووسراوه که ئەو ییش ولاتیکی رۆژئاوا ییه. مروقی رۆژئاوا ییش له زۆر لایه نی ژیا نه وه له گهڵ ئیمه ی رۆژهه لاتییدا جیاوازیان هه یه. به لام که ئیمه خاله کانمان خوینده وه و به وردی تییان راماین بینیمان کی شه کان هه مان ئەو کی شانهن که به رۆکی مروقی رۆژهه لاتی و کومه لگای کوردیشمانی گرتووه.

بۆیه به چاکمان زانی دوا ی هه ندیک راپرسی و راپۆژکاری، ناوه رۆکی ئەم کتیبه بۆ سه ر زمانی کوردی وه رگێرین که بیگومان سوودی ده بیته.

ئەم كتيبه له سالى ۱۹۹۷ له ويلايه ته به كگرتوووه كاني
ئەمريكا چاپ كراوه و، هەر له وئيش چەندين جار له چاپ
دراوه ته وه. له هەمان سالی شدا له بەريتانيا و پاشانیش له
ئۆسترااليا له چاپ دراوه و پۆسەر چەندين زمانى تریش
وهرگيردراوه.

سه بارهت به وینه كانی، له دهقه ئەسلیه كه دا له گەل
هەندیک له وینه كان رسته یه كى ئینگلیزی نووسراوه ئیمه
لیره دا به پتویستمان نه زانی ئەو رستانه یشی بکهینه
كوردی. پیمان باشتربوو، خوینهری ئازیز، خوی له گەل
خویندنه وهی هەر خالیك به وردی له وینه كه رامینى و
مه به سته كهی لى حالى بى.

ئىستاش كتيبه كه به زمانى شیرنى كوردی وا له بهر
دهستاندايه. ئومید هوارین به وردی بیخویننه وه و سه رنج
بدهنه خاله كان و سوودی لى وهر بگرن.

فرياد بارزانی

پیشہ کی...

باوہر بہ خو بوون بہ شتیکی ژیا ریہ لہ سہر کہ و تن و بہ ختہ و ہری ہہر مرو قتیکی کہ «باوہر بہ خو بوون» مان ہہ بی ہست بہ ئاسوودہیی و دلنیایی دہ کہین و ، زالین بہ سہر خو مانداو ، ہہ موو شتیکی بو مان ئاسان دہ بیٹ بہ پیچہ وانہیش ہہر کاتی «باوہر بہ خو بوون» لہ دہست دہدہین ، ئاسوودہیی و دلنیایی مان ون دہ بی و ہہ موو شتیکی روو لہ خراپی و ویرانی دہ کات.

لہ کاتی لی کو لینہ و ہمدادا بو نووسینی ئەم کتیبہ ، لہ نزیکہ و ہ چہ ندین کہ سم لہ بارہی چونیہ تی ژیا نیان دو اندو و ہ . وام بو دہر کہوت ہہ موو ئەو کہ سانہی باوہر بیان بہ خو بان ہہ یہ و زوریش لہ خو بان دلنیان ، ہہ ندیک جار لہ ون بوونی ئەو باوہر بہ خو بی و دلنیاییہ بازار دہ چیژن . ئافرہ تیکی زور سہر کہ و توو ، کہ خا و ہنی خیزانیکی خوشہ ویست و لیک نزیکہ و کاریکی باشیشی ہہ یہ ، لہ بارہی خو بہ و ہ دہ لیت : «دلنیایا بوونی من دی و دہروا . ساتیک باوہر بہ خو بوون و دلنیاییہ کی ئەو ہندہ بہ رزم ہہ یہ خو م لہ تر و پیکی بہ ختہ و ہری دا دہ بینم ، دواتر شتیکی روو

ئەداو منیش کاردانه وەهیه کی ناله بار له خۆمه وە نیشان
ئە دەم و باوەر به خۆبوونم به ته وای ون دەبی. ئە وەیش زۆر
به خیرایی و کت و پر پروو دەدا و له ئەنجامی پروو دانیدا
هەست به (هیچ) بوونی خۆم دەکم و نازانم دەبی چی
بکم بۆ ئەو هی دوو باره بگهڕیمه وە سههر دۆخی
پیشوو ترم».

وا پێده چێ ههستی له دهستدانی کتوپری باوەر به خۆبی و
دلنیایی، له نیوان ههموو کهساندا هاو پیشک بی.
له و کاتانهدا که بارودۆخه کهمان دلخواز نیه و باوەر
به خۆبوونمان له دهست داوه، بۆ بهرز کردنه و هی ئاستی
دلنیایی و باوەر به خۆبوون دەبی چی بکهین؟ ئەم کتیبه به
قهواره بچووکه وهلامی ئەم پرسیاره تان ده داته وە.

له کتیبی (٦٠) خال بۆ بههیزکردنی باوەر به خۆبوونای
لیندا فیلد، زنجیره ی ته وای میتۆده خیرا، ئاسان و
کرده کی یه کانی، که ده تهوی سوودیان لی و هه ربگری
ده که ویتته بهرده ستت.

بۆ به دی هینانی حاله تی باوەر به خۆبوون، ریگا و شیوازی
زۆر ههیه. بۆیه باشتتر وایه ئیوه له م کتیبه دا ئەو ریگا و
شیوازه هه لبرترین که بۆ ئیوه له بار تره.

لیندا فیلد

۱ - باس له لایهنه باشهکانس خۆت بکه

گویی رادییره بۆ شیوهی ئاخاوتنی خه لکی له مهر خویان. به زۆری ئەم شتانهی خوارهوه گویی بیست دهبی:

- من باش نیم.
- من مروقیکی بی که لکم.
- پشتم پی بهسته تا هه موو شتیکی له بنه ره تدا تیک دەم.
- له توانامدا نیه ئەو کاره ئەنجام بدهم.

ئەگەر خەلکی لە بارەى خۆیانەوه، بە شیوهیهکی بەردهوام،
 بە خراب بدوین و ئاستی خویان دابەزین، ئیدی وای لى دى
 ئیمەش وەك ئەوان دەکەین. تو ئەگەر بتەوی بو بە ئەنجام
 گەیاندى پروژەیهك، داواى هاوکاری و یارمەتى لە كەسیك
 بکەى، ئایا داوا لە كەسیك دەکەى كە بەردهوام خۆى بە بى
 كەلک دەزانى؟ ئایا پشت بەو كەسانە دەبەستى كە دەلین
 کارەکان تىك دەدەین؟

ئەگەر ئیمە خۆمان بەكەم بزانی و رەمان بەردهوام لە دابەزین دا
 دەبى. لە بارەى خۆتەوه بە خراب مەدوى. لە برى ئەوهى
 لایەنە خراپەكانت بینى هەول بده لایەنە چاکەكانت
 بەرجەستە بکەى.

بۆ نمونە:

«هەولێ خۆم دەدەم» بخەرە جیگەى «ناتوانم»

«من بەردهوام سوود و ئەزموون لە هەلەکانى خۆم وەر دەگرم»

بخەرە جیگەى «من بەردهوام کارەکان تىك و پىك دەدەم»

«من وا خەریكە باشتر دەبم» بخەرە جیگەى «من باش نیم»

كاتى تو لایەنە چاکەکانى خۆت بەرجەستە کرد و هیئاتە

بەرچاو، دەبیته جیگەى ریز و ستایشى خۆت و خەلکانى

دیكە كە لە ئاکامدا ورت بەرزتر دەبیتهوه.

۱- ههستی «خۆ بهلاواز بینین» له خۆتدا بگۆره

هه موومان ئه وه مان تا قی کردۆته وه. به یانیه ک خراب له خه وه
 هه لدهستین. له ئاوینه سهیری خۆمان ده کهین و بیرده کهینه وه
 «ئای! ئه مه چ وه زعیکه! من زۆر پیرو ماندوو و قه له وو
 ده موچاو لۆچاوی دیمه بهرچاو. ئه م «خۆ بهلاواز بینینه» به
 درێژایی ئه و رۆژه له گه لماندا ده مینیتته وه. ئه مه یش ده بیته

هۆی دابه زینی وره مان. لهم باره یه وه چ کاریک ده توانین
ئه نجام بدهین؟ دهست پی بکه به بایه خدان به شتییک له
رواله تی خوته وه. به دوای شتییک دا بگه ری له خو تدا که
خوشت دهوی. هه رچه نده بچوو کیش بی. دهست پی بکه
به لایه نییک یان به شوینییک به رواله تی خو ت دا هه ل بلتی و،
ئه وسا ورده ورده فییر ده بی نرخ و به های شته کانی دیکه ی
خو ت بزانی. هاوکات که بایه خ به هه ندی ئه ندای جهسته ت
ده دهیت وره و شیوه ی «خوینینت» بهرز ده بیته وه. زیاتر پشت
به خو ت ده به ستی و ئه مه یش له شیوه ی تییرامانت رهنگ
ده داته وه و شیوه ی «خوینینی» باش وره بهرز ده کاته وه. نرخ ی
په نجه ی دو شاومرته یان برژانگ یان نینوکه کانت بزانه.

هه رچه نده بچوو کیش بی. دهست پی بکه به لایه نییک یان به شوینییک به رواله تی خو ت دا هه ل بلتی و، ئه وسا ورده ورده فییر ده بی نرخ و به های شته کانی دیکه ی خو ت بزانی. هاوکات که بایه خ به هه ندی ئه ندای جهسته ت ده دهیت وره و شیوه ی «خوینینت» بهرز ده بیته وه. زیاتر پشت به خو ت ده به ستی و ئه مه یش له شیوه ی تییرامانت رهنگ ده داته وه و شیوه ی «خوینینی» باش وره بهرز ده کاته وه. نرخ ی په نجه ی دو شاومرته یان برژانگ یان نینوکه کانت بزانه.

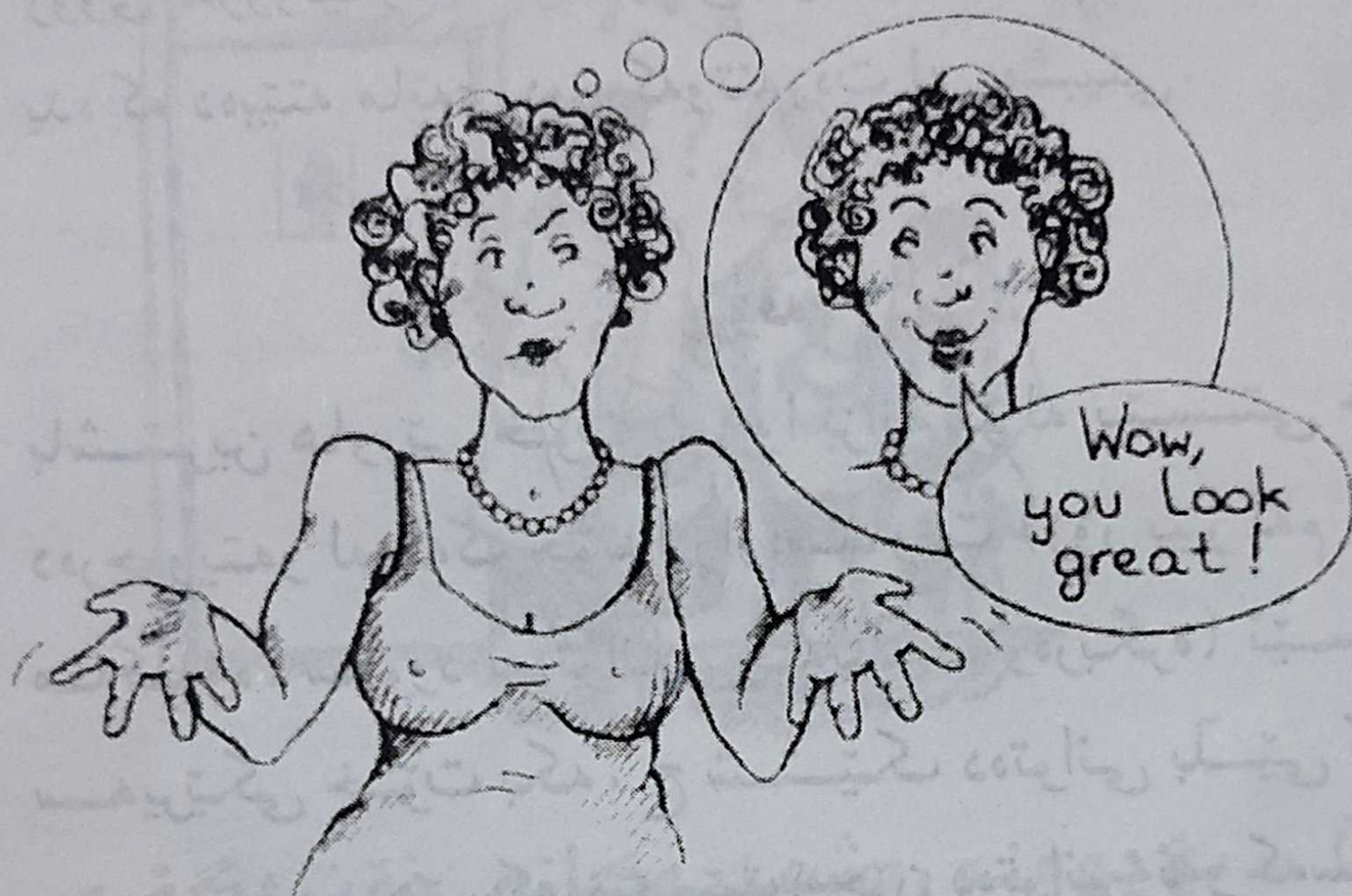

گـ خۆت له مرۆقی گرژ و مۆن دوور بخهره وه

تایا کهسانیکی وا دهناسی بهردهوام دهم به گلهیین؟ له «کەش و ههوا، رادهی تاوانهکان، ئەو رووداوه ترسناکه، نهخۆشیهکانیان، ئەو شیوه ههلسوکهوتەهی له گهلیانداکراوه، سیاسهتوانه گندهلهکان، بارودۆخی ترسناکی جیهان» و شتی

لهم بابه ته. هه موومان كه سانی لهم جوړه دهناسین و ده زانین
رابواردنی کات له گه لّ ئەم چه شنه مروّقانه چونه. مه بهستی من
ئەو كه سانه نیه كه له رووی دهروونییه وه له ئاستیکی نزمندان
و پیوستییان به هاوکاری ئیمه ههیه، بگره مه بهستی من
ئەو كه سانهیه كه پی دهچی کاری هه می شه یی ئەوان روخاندنی
ورهی خه لکی بی.

له وانیه تو ههستیکی زور چاکت هه بی و ورهت بهرز بی و
ئارمانجی باشیشت هه بی... دواتر چاوت به پیاو یان ئافرته
یان کچیکی گرژ و مۆن ده که وی و له درپژهی ئاخاوتنتاندا،
ده که ونه سه ر ریچکه یه کی ترسناک و ترسناکتر تا وای لی دی
توش له وهیا که ههستیکی زور چاکت هه بوو په شیمان
ده بیته وه. لهو جوړه که سه دوور که وه! ئەو که سانه رژدن له سه ر
ئوهی که تو هه ر که سیکی تریش روژیکی خوشیان نه بی،
روژیکی خوشی نه بی. ئەوانه له خو بیان وه رس و بیزارن و
لیبراون هه ر ئەو هاش بمیننه وه. وره و ههسته چاکه کانی خوت
پیاریزه و له خه لکی گرژ و مۆن دوور که وه.

۴ – باشتیرین هاو پرسی خۆت به... .

زۆرجار خه لکانیک پییان گوتووم که ئەوان ئەو کاتهی ههست دهکهن وره یان داته پیوه تا چ رادهیهک له خۆیان وهرس و بیزار دهبن. ئەوان به هۆی ههلهو ههلسوکهوتی نارپیک و، بی توانایی یان له وهرگرتنی بریار لۆمه ی خۆیان دهکهن. کاتی وره مان دابه زیوهو ئەم رهفتاره توندهش له خۆمان نیشان

دهدەين زياتر تووشى داروخان دەبين. كاتىك تو بە راستى له
رووى دەروونىه وه له ئاستىكى نزمدايت، ئەم پرۆقەيه ئەنجام
بدە كه دەبيته مایهى دووركەوتنەوت له رەشبینى.

پرۆقە

باشترین هاوری خۆت به. وا بزانه تو له پىستى خۆت
دەرچوویتەو له تەك خۆتدا راوەستاويت (زۆر بىر لەم بابەتە
مەكەوه، سوود له توانای خەيالىت وەر بگره) ئىستا
سەيرىكى خۆت بكه، چ شتىك دەتوانى بلىى كهوا
سوودبەخش و هئوركەرەوه بيت؟ چۆن دەتوانى ئەو كەسە هان
بدەى پشت بەخۆى ببهستى؟ توچ به باشترین هاورىت
دەلىى؟

له وانەيه له ئامىزى بگرى و پىى بلىى ئەو بە راستى كاریكى
باشى كردوووه و نرخ و بەهاى هەموو چالاكیه كانى دەزانى.
بەهەمان شىواز له گەل خۆتدا بدوى كه له گەل باشترین هاورىت
دەدوى. ئەم پرۆقەيه زۆر ئاسان و زۆریش كاریگره.
باشترین هاوری خۆت به. ئەمە دەبيته هۆى بەرزبوونەوهى
ئاستى ورت.

5 – بۆچوونه رهشبینیهکانی خۆت بگۆره...

کاتی خۆت سه‌رنجی کاردانه‌وه‌کانی خۆت ده‌دهی، چ جووره مروفتیک له‌به‌رچاوی خۆتدا ده‌بینی؟ ئه‌نجامدانی ئه‌م کاره‌ تا راده‌یه‌ک زه‌حمه‌ته‌ به‌ تابه‌تی له‌ روژتیکي ئه‌وتوودا که دل و ده‌ماخیکي باشت نیه. (له‌ ئاستیکي نزم دایت) ئیمه‌ زۆر ره‌خنه‌ له‌ خۆمان ده‌گرین. زۆر به‌ خراپی له‌ گه‌ل خۆماندا ده‌جولێینه‌وه‌و له‌ تواناماندا به‌ زۆر شتی خراپ له‌ خۆماندا به‌دی بکه‌ین.

زۆربه‌ی بۆچوونه‌ ره‌شبینیه‌کانمان که ئیمه‌ له‌ ده‌روونی خۆماندا هه‌لیانده‌گرین له‌ راستیدا هه‌یچ بنج و بنه‌مایه‌کیان نیه. ئیمه‌

به راستی خوویست، بی به زهیی، زالم، ته وه زهل، بی می شک،
 گه مژه، خراب و بی نرخ نین (من دلنیام تو ده توانی
 تایبه تمه ندیه کانی خوت له م لیسته دا تو مار بکه یت) ئیمه
 بوچوونه کانی خو مان له باره ی خو مانه وه هه ر له ته مه نی مندالیدا
 فی ر ده بین، نه وسا که هه ر شتی ک، هه موو نه و شتانه ی گو یمان لی
 ده بی با وه ر بان پی ده که ین. بو نمونه: نه گه ر نه و کاته ی که هیشتا
 مندال بووم پی م گو ترابی که من زور گه مژه و نه فامم له وانه یه
 ئیستاش هه مان بوچوونم له باره ی خو م دا هه بی. له وانه یه من
 زور زیره ک بم. به لام له ناخه وه له سه ر نه و بوچوونم که زور
 نه فامم. نه م بوچوونم ش کار ده کاته سه ر هه موو ژیانم. تا
 نه و کاته ش که بوچوونه سلبيه کانمان بگورین و له جیگه ی دا
 بوچوونی گه شبین و چاکمان بی. له راستیشدا زور ئاسانه. بو
 نمونه، له جیگه ی هه لگرتنی نه و با وه ریه ی که «من زور گیلیم» که
 وره م له ئاستیکی نزمدا راده گری نه و بوچوونه له مه ر خو م به
 گو تنی «من زور زیره کم» به درو ده خه مه وه. بوچوونیکی ئیجابی بو
 خوت هه لگه ر. زوریش دوو باره ی بکه ره وه تا له ناو می شکتا
 جیگیر ده بی. له سه ر دیوار بینووسه. له ناو گه ر ماودا بیلئوه.
 نه وه نده بیلئوه تا با وه ری پی ده که ی. سه ره نجام بوچوونه چاک و
 گه شبینه کانت جیگه ی بوچوونه خراب و ره شبینه کانت ده گریتته وه.
 به رده وام به له سه ر نه نجامدانی کاری چاک. تو چ شتی کت هه یه
 له دهستی بده ی؟ بیجگه له ته مه نیکی پر له ره شبینی و وره ی
 روو خاوی...

٦ - سهیراں پیڻهوهن خۆت بکه، ئاور مهدهوه دواوه...

ٲايا هيچ يهك لهو بيرکردنه وانه دهناسي.

* ته گهر تهو کارهه ته نجام نه دابا!

* خوۆزگه شتيكي ديكهه بگوتبايه!

* دهبوايه به شيوهيه كي تر هه لسوکه و تهه کردبا!

* من له نه نجامدانی په شیمانم!

* نه گهر ته نیا جاریکي دیکه بمتوانیبا نه و کاره بکه م!

نه وانه به زوری، له سپیده و به یانیه کان، نه و کاتانه ی
د هرفه تیګمان ده بی بیر له گرفته کانی خو مان بکه ینه وه، دینه
ناو می شکمان. هه موومان له تاریکیدا راده کشین و بو نه و
شخانه ی روویان داوه نیگه رانین و، لومه ی خو مان ده که یین که
ده بوایه نه و کاره مان به شیوازیکی تر نه نجام بدابوایه.

ئی مه هه موومان ده توانین ناوری پشته وه مان بده ینه وه له
کرده وه کافمان په شیمان بیینه وه، به لام ناتوانین رابردوومان
بگورین. نه گهر به رده وام له و گیژاوه دا خول بخوینه وه، که چ
کاریکمان ده بوایه نه نجامدابوایان نه دابوایه نه و اژیانمان لی
سه راوبن ده بی و وره مان به ته وای ده رووخی. له لومه کردنی
خوت ده ست هه لگره و واز له جوینه وه ی رابردو و بیته. له بیرت
بی نه وسا، نه وه ی له تواناتدا بوو هه ولت بویدا. ئیستاش
سه یری پی شه وه بکه و هه نگاو بنی به ره و داهاتوویکی گه ش.

۷ - چیتر قوربانس مهبه...

ئایا تو ههستت بهوه کردوو بههوی کهسانی دیکهوه
 دهچهوسیتهوه؟ نهوه له وانیه له بهر نهوهبی زورجار کاری وا
 نه انجام دهدهی له راستیدا خۆت پیت خوش نیه نه انجامیان

بدهیت. به لام ناتوانی بلییی نه! بو نمونه، نه گهر هاوه له کهت
به ره دوام داوات لیبکات له دواي گه رانه وهت له قوتابخانه
چاو له منداله نائارامه کانی بکهی و توش پیت خوش نه بی،
جاریک تهنها بلی نه! دلنیام توش له م باره یه وه نمونه ی
خوت ههن، به وردی بیر له م لایه نه بکه ره وه که وا بوچی مولهت
دهدهی به م شیوه یه بچه و سییته وه نه و جا هه ول بده نه و سیفه ته
له خوتدا بگوری.

نه گهر تو کاری شوشتن و خاوین کردنه وه نه نجام دهدهیت نه وا
خانه واده کهت چاوهروانی نه وهت لی ده کهن به رده وام نه م کاره
نه نجام بدهی. کاری وا به نه دامانی خیزانه کهت بسپیتره که له
ده ره وهی ماله وه نه نجامی بدهن. منداله کانت فییر بکه چون
ژووره کانی خویمان خاوین بکه نه وه. له ماله وهی خوتان کوپله
مه به، تو هه رگیز نابی به قوربانیی مه گهر نه و کاته ی خوت
بته وی...

۸ - جل و بهرگه کۆنهکانی خۆت تور ههڵده...

جل و بهرگه کافمان جاری واههیه دهبنه بهشیک له خهیاڵمان.
 ئایا تۆ له ناو کۆمۆده که تدا جل و بهرگی وات ههیه دوو سال
 بێ له بهرت نه کردبێ؟ ئه گهر ههته، له خۆت مه پرسه بۆ چهزت
 پێیانه. ئایا تۆ تهنها بۆ یادگاری ههلیانت گرتوو؟ ئه گهر
 وابێ تۆ ناتوانی له ژيانندا پێش بکهوی. چۆن تۆ واههست

دهكهی به رابردوو تهوه نووساویت. پیوسته خوٲ له کیشهی
ئهو جل و بهرگه ئاسووده بکهی. له وانیه تو و بزانی ئه
جل و بهرگه هیشتا بوٲ دهشین بیانپوشی. کهسانیکی زور،
چه ندین دهست جل و بهرگیان هیه که بوٲان بچووک بوٲه وه
ئهو جل و بهرگیان بوٲ کاتیکی هه لگرتووه که هه ندیک له
کیشیان کهم بکه نهوه و جل و بهرگه که بوٲان نه دازه بیته وه.
ئه گهر تو وایت ئه و ئه و جل و بهرگانه فری بده. هه ر جاریکی
که ده رگای کومووده کهت ده که یته وه و چاوت به و جل و بهرگه
بچووک بووانه ی خوٲ ده که وی کاریکی خراپت تی ده کات.
ئه و جل و بهرگانه ئه وهت به بیر دیننه وه که و له داگرتنی
کیشه کهت سه رکه و توو نه بوو یته. کاویژکردنه وه ی رابردوو،
هه رچه نده رابردوو یه کی باشیش بیٲ یان خراپ، بوٲ ریز و
نرخ ی خوٲ باش نیه. لوتفییک بوٲ خوٲ بکه. ئه و جل و
به رگانه فری بده یان بیانده به که سیکی له به ریان بکات. جله
کوٲنه کانی خوٲ هه لگروه بیانده بنکه ی خیره چاکه، کومووده
میٲشکی خوٲ له ئاسه واری کوٲن، که له رابردوو دا
ده تهیل یته وه پاک بکه ره وه.

۹۔ به شیک له کاتس خۆت، بو خۆت تهرخان بکه..

ئایا ئه و بابته سه رنجی راکیشاویت وه ک ئه وهی هیچ کاتیکت بو خۆت نه بی؟ پیده چی ئه مه گرفتنی ئافره تان بی زیاتر له پیاوان.

ئافره تان هه ول ده ده ن هه موو کاریک ئه نجام بده ن وه ک:

دایکایه تی، خیزانی تی و له وانه یه کارکردن له دهره وهی
ماله وهش. بویه سهیر نیه ته گهر ئیمه جاری و اهه بی هیچ
کاتی کمان بو خوومان نه بی،. کاریک تنها بو خووت ته انجام
بده. به شداری له خول و وانه کانی ئیواران دا بکه. بچو
ئارایشگا، برۆ مهله وانگه بو مهله وانیکردن، هه موو تهو
کارانه ی پیته خووشه و دهر فته تی ته انجام دانیانت نه بووه،
ته انجام میان بده. ته گهر ئاوها ئاگات له خووت بی، په ی بهو
راستیه ده بهی که ویست و نیازه کانی تو هه مان ویست و
نیازه کانی کهسانی تره، بویه تو له بههاو پشت بهستن به خووت
بهرز ده که یته وه.

۱ - ئەو ەس كە پتوۋىستە، ئەزجامى بدە.

بىر لە شتتېك بىكەو ە كە پتوۋىستت بە ئەنجامدانىەتى. بەلام
 لەبەر ەەر ەوکارېك ئەنجامدانە كە دوادەخەت، ئىمە بەگشتى
 لىستېكمان ەيە لەو كارانەى بەردەوام بىر لە ئەنجامدانىان
 دەكەينەو ە. بەلام لە راستىدا ەەرگىز ئەنجامىان نادەين. لىستېك
 لەو كارانە تامادە بىكە.
 ئەو كارانەى بە پتوۋىستىان دەزانم ئەنجامىان بدەم.

۱ -

۲ -

۳ -

لیستیکی ته واو، هه رچه نده دوورو درپژیش بی ناماده بکه. ئیستا شتیکی یان کاریک له ناو لیسته که دا هه لبرتیره و نه نجامی بده. من گره و ده که م که تو هه ست به وه ده که یت که له راستیدا کاریکی له م چه شنه ت پیشتر نه نجام داوه.

له وانیه بکه ویتته بیرتان شتی دیکه بخه یتته ناو لیسته که ته وه. کاتی ئیمه ده زانین کومه له کاریکمان بو نه نجام دان هه یه به لام پاساو بو نه نجام نه دانیان ده هینینه وه، ده ست ده که ین به له ده ست دانی ته و ریزه ی بو خو مان هه یه. نه مه یش گومانیکمان له لا دروست ده کات له وه ی که وا ئیمه توانای پشت به ستن به خو مان له لا سست و لاواز ده کات. ئیمه وزه یه کی زور به بیرکردنه وه بو نه نجامدانی هه ر کاریک له ده ست ده ده ین و کاره که یش نه نجام ناده ین. هه ر له بهر نه نجام نه دانی کاره که یش خو مان خوش ناو یت. ده سا با شتر وایه کاره که نه نجام بده ین.

ئیوه زور ئاسان ده توانن نه م ریچکه یه بگورن. له داها توودا نه گه ر ویستت به خو ت بللیت به راستی ده بی ناو کوموده که م ریک و پییک بکه م، ته و کراسه بدوورم، نامه یه ک بنووسم، ته و نه نکیتته پر که مه وه، ته له فونیک بکه م یان باخچه که م بزار بکه م و... هتد، بیر له نه نجامدانیان مه که وه. نه نجامیان بده.

۱۱ - پهيو هندییه کی تهله فوونی به سوود بکه

ته گهر ههست به خه مباری ده که ی بو که سیّک تهله فوون بکه،
 یان ته گهر تهله فوونی کی تایبه تی و ره سمیت هه یه به
 راوه ستاوی و له سهر پیی ته و کاره بکه.
 ته وهی تو تهله فوونی بو ده که ی له وانه یه دانیشتی هه رچه نده

نه توو ئه و كهسه دهبيني كه ته له فووني بو دهكه ي نه ئه و يش توو
دهبيني. توو له و حاله ته دا خاليكي دهرووني و فيزيايييت
به سه ر ئه و دا زاله. ئه و دهنگانه كه ئاوها به سادهيي و
ساكاري ده رده بر درين ئايا سوو ديكيان ده بي؟ تاقي بكه ره وه.
ئه نجامه كه ي وه ده ست دي ني.

له كاتي ته له فوون كردندا پي بكه نه. هاوار بكه. كاتي توو به
پي بكه نينه وه قسه ده كه ي ت، دهنگت كار بگه رتر و باوه ر
به خو بوونت زياتر ده بي و خه لكيش زياتر ري زت لي ده گرن.
پي بكه نين هه ستى سه لامه تي و ساخ له مي له خو تدا به هي زتر
ده كات. هه ر بو به شه، ئه و ته له فوون كردنه ي توو لي ده تر سايت،
ئاوها كه توو بيرت لي ده كرده وه تر سناك نه بوو.

۱۲ - بهدریژایس روژیک، باش بخۆ

ئەگەر ئییمە سووتەمەنیەکی پیس بکەینە ناو ئۆتۆمبیلە کهمان
 بیگومان بەچاکی کار ناکات. ئەم نمونەیه له سەر مروڤیشدا
 دروست و گونجاوه. ئەگەر ئییمە شتی نالهبار بخۆین له

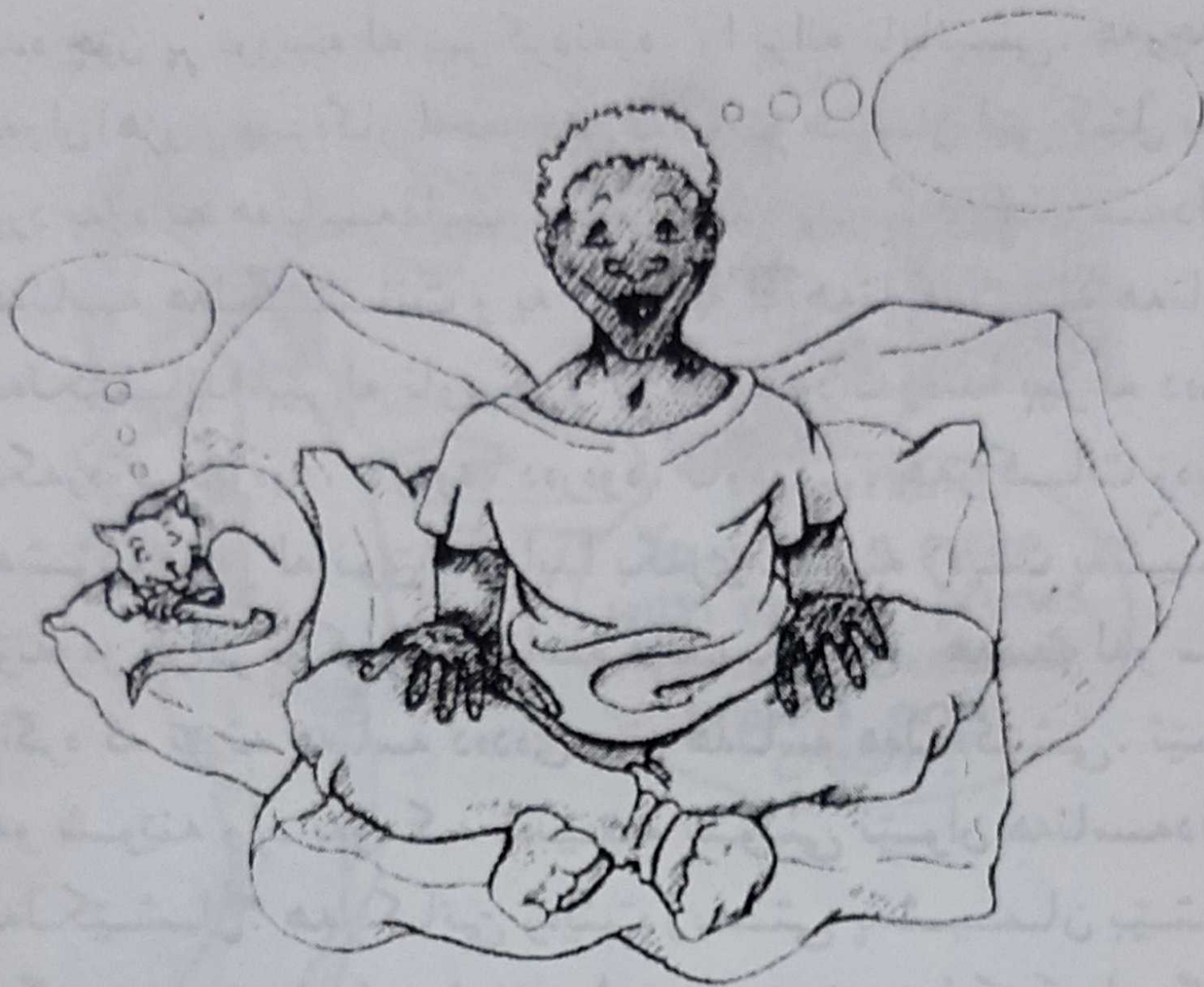
روالته و ههستکردن و نهجامدانی کاره‌کامان باش نابین.
برپار بده روژتیک باش بخوی. به‌رپرس به له خواردنی خۆت و
به ئاگابه لهو شتانه‌ی ده‌یان‌خه‌یتته ناو له‌شته‌وه‌و دل‌نیابه
هه‌ندی‌ک سه‌وزه‌ی تازه‌و میوه‌و هه‌روه‌ها که‌می‌ک پرۆتین له
ناو خواردنتدا هه‌بی. ژه‌می‌کی پر له کاربو‌هیدرات بخۆ و
خۆت له قه‌ند (شه‌کر) و مه‌شروبات و قاوه‌و چه‌وری زیاده
بپاریزه‌و دوور که‌وه. ریژه‌یه‌کی باش ئاو بخۆوه‌و سیسته‌می
خۆت پاک بکه‌ره‌وه. خواردنی‌کی تیروته‌سه‌ل له روژتیکدا برۆا
به‌خۆبوونت به‌رز ده‌کاته‌وه. ئە‌گه‌ر پێشتر هه‌رچی هه‌بوایه
ده‌تخوارد، هه‌موو شتی‌ک بی‌ئه‌وه‌ی بی‌ری لی بکه‌یتته‌وه،
ئه‌گه‌ر ته‌نها بو روژتیکیش بی‌ئه‌و ریچکه‌یه‌ بشکینه. به‌م
شیوه‌یه‌ ده‌یسه‌لمینی که‌ تو توانا و هی‌زی کۆنترۆل‌کردنی خۆت
و، هه‌روه‌ها ریک خستنی جووری خواردنی خۆت به‌باشترین
شیوه‌هیه. له‌ وانه‌یه‌ ئه‌و یه‌ک روژه، که‌ خواردنی‌کی باش
ده‌خۆیت به‌لاته‌وه بی‌ته‌ خوویه‌ک و ئە‌مه‌ش هه‌ستی گشتی تو
به‌باش بوون و برۆا به‌خۆبوون به‌رز ده‌کاته‌وه.

۱۳ - له خوټ پېرسه ئايا به راستی گرنګه؟

هر کاتې ههستت کرد تووشی نیگه رانی و دلّه پراوکی بوو پته،
 ئەمه له خوټ پېرسه که ئايا به راستی ئەمه گرنګه؟ ئەگه
 گرنګه به دلنیا ییوه ههستی خوټ بو که سیکی گونجاو
 دهر بېره. له گهّل ته وهشدا زور جار روو ده دات که وا ئیمه بو ئەو
 شتانهی، که له راستیدا گرنګ نین کار دانه وه مان ده بی و

دواتر خولق تهنگیمان ئاستی پروا به خوبوونمان دانه به زینتی.
منداله که تان له کاتی خواردنی شیرینی، جله که ی خو پپس
کردوووه. خیزانت قاپه کانی له شوینی خوئی
دانه ناوه ته وه. وه زعی ماله وه به گشتی ریک و پیک نیه، ئایا
ئه وانه ئه وهنده دینن ئامازهیان پی بکری. ئایا ئه و شتانه
ئه وهنده هه لده گرن مروث توره بی و تووشی کاردانه وه بی؟
ئه گهر ئیمه له بارهی خو مانه وه ههستیکی ساخله م و چاکمان
هه بی ئه و شته بچوکانه هیچ گرن گ نین. به لام که ههستیکی
ساخله م و چاکمان نه بی هه موو ئه و شته بچوکانه گرن گ
دینه بهرچاومان. دیسانه وه ئه گهر بو شتی بی بایه خ و بچوک
هه ستت به نیگه رانی کرد بیر بکه ره وه. له خو ت بپرسه ئایا
به راستی گرن گه؟ ئه گهر وه لامه که ت (نه) بوو، ئه واه به خو ت
بلی له راستیدا هیچ گرن گییه کی نیه و با پروا ون بی...

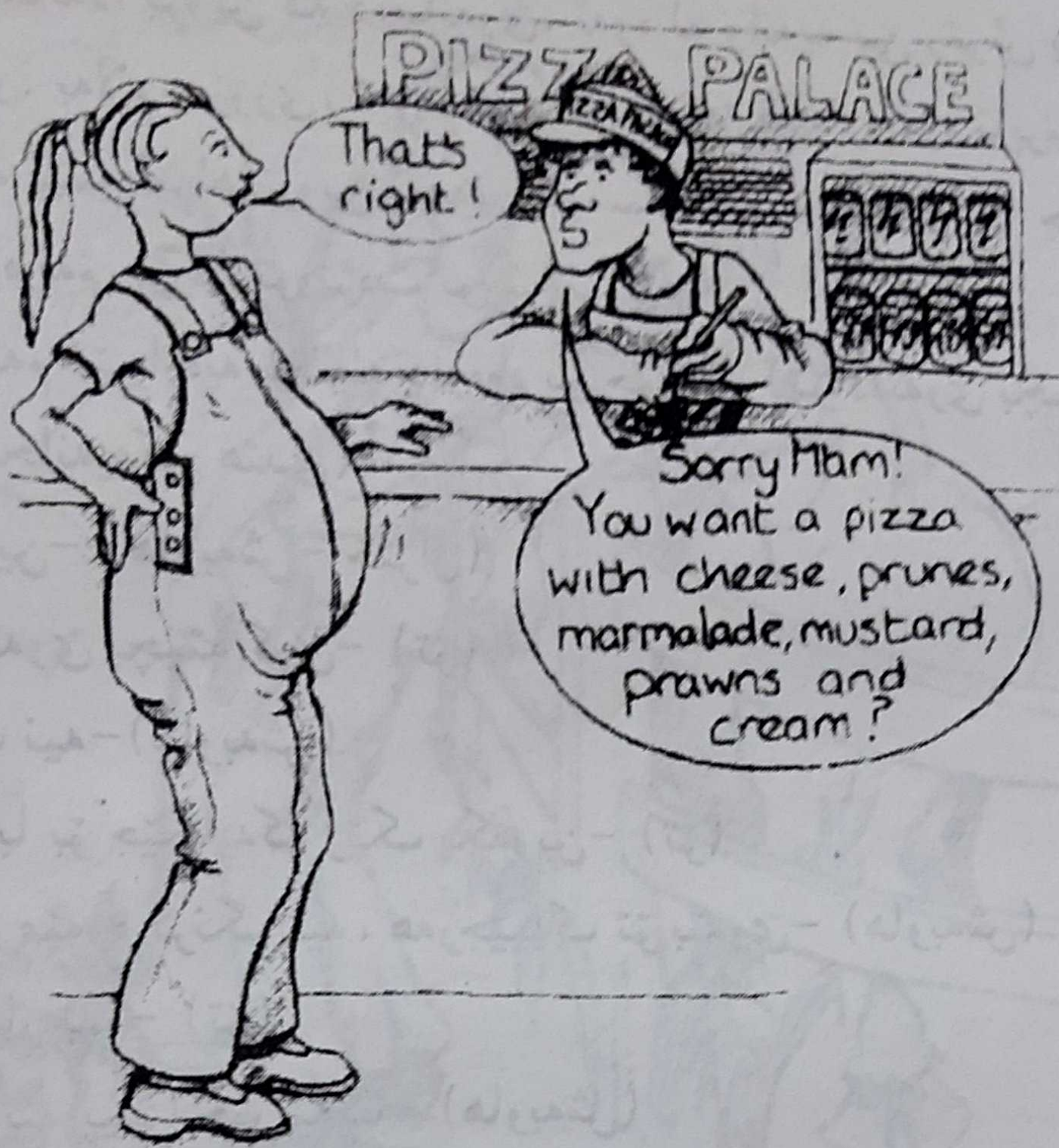

۱۶ - زهینت پاک و رووناک بکهوه...

ئیمه هەر تهنها بریتی نین له زهین. ئیمه زهین و جهسته و روچین. جاری و اههیه ئیمه تهوهنده سهرقالی بیرکردنهوه به کومه لیک شت و نهجمدانی کارهکانین مولهتی پشوویهک بهخومان نادهین. ئیمه تهنها تهو کاته ههست به ئاسوودهیی دهکهین کهوا له گهل بهشه دهروونیه کهی سروشتی خومانهوه له په یوه ندیدا بین و بو ته م کارهش پتوبسته زهینمان پاک و زولال بکهینهوه.

پروقه: به ئاسوودهیی دانیشه و به چاوی نووقاو سهیرتکی ناو زهینی جهنجالت بکه. لی گهری با سهر لی شیواو بی. سهرنج

بده چون پر بوویته له بیر کردنه وه. وازانه نایانبینی. هه رچه نده.
ئه وان (هزر و بیره کان) هه ر دین به لام تو خوتیان لئی گیل بکه
ورد به وه له هه ناسه دانت. سه رنج بده ریچکه ی هه ناسه دان
هه ناسه هه لکیشانته و به ئاگا به له هه ناسه ت. له هه ناسه
هه لکیشاندا بیر له ناوه وه و له هه ناسه دانه وه تدا بیر له ده ره وه
بکه ره وه. ده ره وه، ناوه وه، ده ره وه، ناوه وه... هه ر کات زهینته
په شوکا سه ر له نوی به دوایدا بگه ری. ببینه زهینته په شیمان
بوته وه و دوای بو کاری هه ناسه دانت بگه ریته. هه ست له و ساته
راگره که تو نه هه ناسه ده ده ی و نه هه ناسه هه لده کیشی. ئیسته
له و شوینه ورد به وه که ده بیته شوینی نیوان هه ناسه دان و
هه لکیشان. هه ر کاتی زهینته ویستی په شیمان بیته وه
بیگه ریته وه هه مان ئه و شوینه، له دوای چند خوله کیکی لی گه ری
هزر و بیره کانت بگه ریته وه. ده ست و پی یه کانت بزوینه و
چاوه کانت بکه وه. ئیسته تو زور زیاتر هه ست به تازه بوونه وه
ده که ی. ئیمه کاتیکی هه ستی پروا به خو بوونمان به رز ده بیته وه، که
له نیوان زهین و جهسته و رو حمان هاوسه نگییه ک دروست بکهین.
زهین و روحت به رده وام ریکی و رووناک و ئازاد بکه، ئه وسا
ژیانت به ره و باشته ده گوری.

10 - ئەو ەس مەبەستە بیلن

زۆر جار خەلکی پیم دەلین گرفتى ئەوان ئەو ەس ەبەستە ەبەستە کاتیک پى ناچى بگەنە ئەو شتەى دەیانەوى. ژيان لەگەلئاندا ناسازى و خەلکی بەخراب ەلەسوکەوتیان لەگەلدا دەکەن، لەبەر ئەو ەو ەو چۆن دەکرى ئەوان ەستىکی باشيان (ئومیدیان) بەخویان ەبیت. باشە، ئیمە دەتوانین بگەینە ئەو شتەى دەمانەوى ئەگەر بەدوای

ئەو شتانەدا برۆین کە دەمانەوێ. ئەو لە وانەییە بێ رتوش بێتە
بەرچاوە. بەلام بەزۆری، ئەو شتە دەمانەوێ لە بارەییەو ناپرسین.
چونکە ئیمە لێراها تووین ئەو دەستی مەبەستمانە، نایلیین. ئایا جاری
وا بوو ئەم جوۆرە و تووێژت تووش بووبی:

- با ئەم ئیوارەییە بچینە دەرەو بوو خواردن (تو دەتەوێ بچیتە
چیشخانەییەکی هندی)

با برۆین - (هاوبەش - خیزان)

تو دەتەوێ بچیتە کوێ - (تو)

گرنگ نیە - (هاوبەش)

باشە با بوو جیگایەکی ریک بکەوین - (تو)

بەلای منەو گرنگ نیە، هەر جیگایەکی تووتەوێ - (هاوبەش)

تو بریار بدە - (تو)

با برۆینە پیتزا خۆرییەکی - (هاوبەش)

با برۆین - (تو)... وەک هەمیشە ئەو دەستی نەمگوت

جاریکی تر، کاتی ئەو شتە دەتووست بە دەستت نەهینا،

تاقیکەووە کەوا بوو دەستی هینانی هەولت داو. ئایا ئەو دەستی

مەبەستت بوو گوتووتە یان بە هەر هۆبەکی راتگرتوو. دەستی پێ

بکە ئەو دەستی مەبەستتە بیللی و ئەو دەستی ئارەزووتە داوای بکە.

هەست بە بەریزی دەکە لە خۆتدا و بەختیکی باشتت دەبی بوو

گەشتن بەو ئارمانجە دەتەوێ.

۱۶ - پیڙکهنه، دنیا له گهلتا پیډه کهنن

کاتنې ئاستې بړوا به خوږوونمان داده به زې، ته وه له روخسارماندا
 رهنگ دده اته وهو، بو ئیمه په یوه نډې گریډان له گه ل ده ورو به رماندا
 ته سته م ده بی، چونکه ئیمه گیروده ی هه سته یکی خراب بووینه
 له گه ل خو ماندا. جاری وا هه یه ئیمه ده توانین ته م ته لقه یه

بیچرینین به گورینی شتیکی ساکار. بو نمونه گورانکاریه ک له
روالته تی خویمان و بزیه ک له سهر لیو ده توانی نه و نه لقه

زهنگاویه بیچرینی
- ههست کردن به پروا به خوونه بوون (ههستی نزمبوونی ئاستی

پروا به خو بوون).
- به خه موکی هاتنه بهر چارو، بی توانایی له گریدانی په یوه ندی
له گه ل ده ورو به ردا.

- بیر کردنه وه له وهی خه لکی تر په یوه ندیمان له گه لدا ساز ناکهن.

- زور به توندی ههست کردن به پروا به خوونه بوون (دهزانی، من

ئیترا نه وهنده بی نرخم کهس خوئی تووشی گرفت و کیشه ناکات له
سهر من).

له به رامبه ر ئاوینه دا بوهسته و پیبکه نه. به راستی و به پانتایی

روخسار تدا پیبکه نه. چاوه کانت وه ک لیوه کانت پیبکه نن. له

نزیکه وه سهیری پیبکه نینی خوئی بکه. وات لیده کا ده موچاوت

بدره وشیتته وه. پیبکه نینه کهت له گه ل خوئا به ره ده ره وه. له

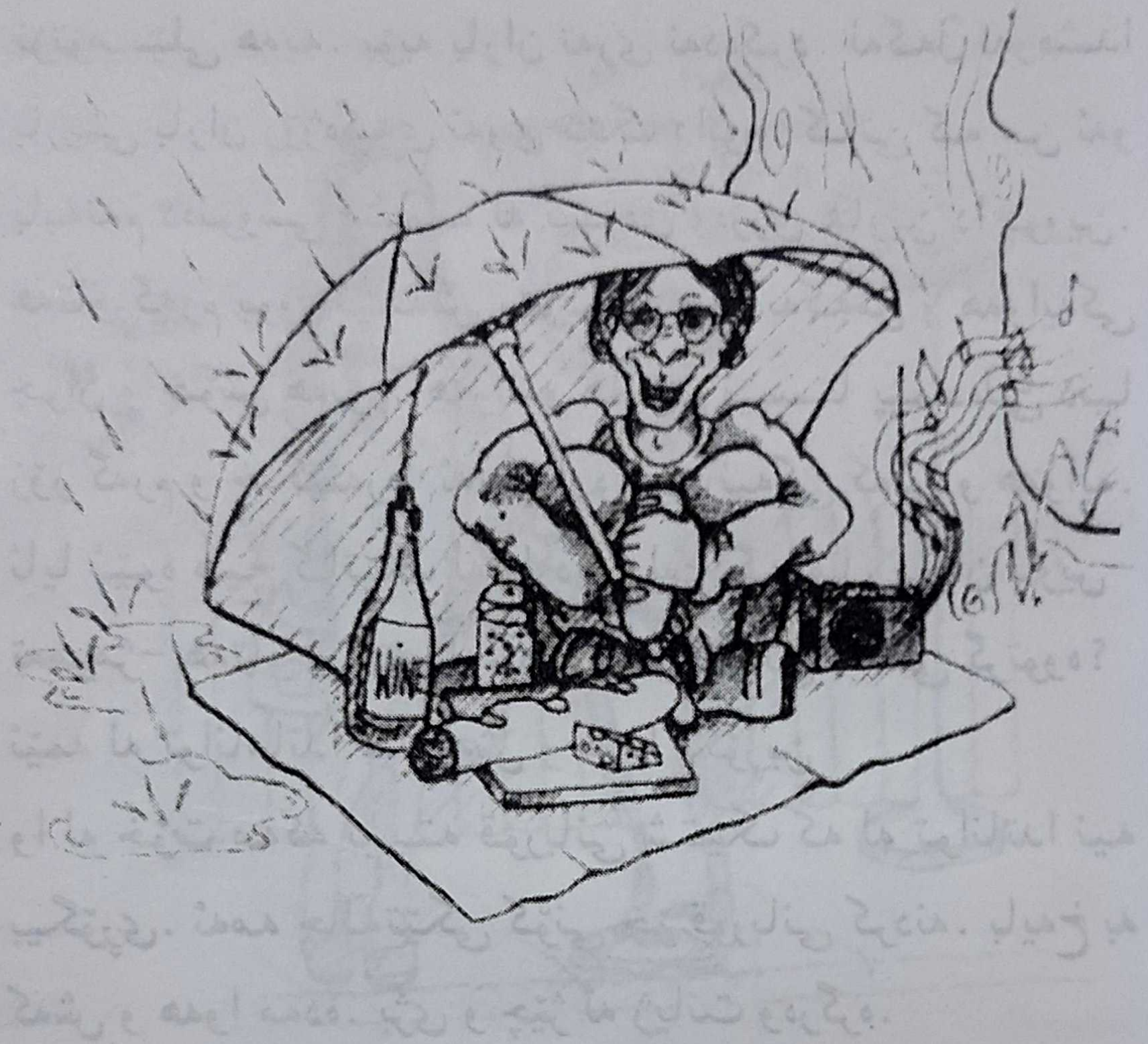
دانیشتنه کانی دوستانه دا پرۆقهی پیبکه نین بکه. به راستی به

رادهیه کی زور کاریگه ر ده بی. خووی پیبکه نین یارمه تیت ده دا

سهیری ده ره وهی خوئی بکه ی و، نه مهش هه موو نه و شتهیه که تو

پیوستیت پی ههیه، تاوه کو گورانکاریه ک له ئاستی نزمی

باوهر به خو بوونت و بهرز کردن وهی بینیتته دی.

۱۷ - (هەرگیز بایه‌خ به کەش و هه‌وا مه‌ده)

به ته‌له‌فۆن په‌یوه‌ندیم به‌هاوکارێکمه‌وه کرد و لێیم پرسی (ئایا کاتیکی خۆش راده‌بوێری)؟. ئاه نه‌ء! ولامی دامه‌وه (ئوه، نه‌ء! کەش و هه‌وا لێره سامناکه. به درێژایی رۆژ باران باریوه). ئه‌و هاوڕێییم له‌ فه‌رمانگه‌یه‌ک کار ده‌کات و

ئۆتۆمبېلى ھەيە. بۆيە باران تەرى نەدە کرد. لە گەل ئەو ھەشدا
بارىنى باران رۆژە كەى ئەوى تىك دابوو. كاتى كە من ئەو
بابە تەم دەنووسى ئىمە لە نىوئى وەرزى ھاوین دا بووین.
ھەتاو گەرم بوو. ئىمەش پىوستىمان بەكەش و ھەوايەكى
جوان و خۆش ھەبوو. ھەر ئەو ھاوړىم ئىستا پىم دەلى دىنا
زۆر گەرم و خنكىنەرە. ئەو پىاوە قوربانىەكى كەش و ھەوايە.
ئایا ئىو ھىچ كاتىك لە بارەى پلەى گەرما، باران بارىن-
تەمومر- ھەتاو و شتى لەم بابەتە نىگەرانى داتانى گرتوو؟
ئىمە لە تواناماندا نىە كەش و ھەوا بگۆرىن
والە خۆت مەكە بىتە قوربانى شتىك كە لە تواناندا نىە
بىگۆرى. ئەمە حالە تىكى كوئى خۆ قوربانى كردنە. بايەخ بە
كەش و ھەوا مەدە. بڑى و چىژ لە ژيانت وەرگرە.

۱۸ - ریسکیک (موجازه فیهک) بکه

جاری وا ههیه ئیمه به راستی ده مانه وی گۆرانکاریهک له ژيانی خو ماندا به دی بینین، به لام له ههنگاوناندا ده ترسین، چونکه زۆر به مه ترسیداری ده زانین. له وانیه ئیمه بمانه وی رووبه رووی که سیک بوهستین چونکه ئەو ده مانکاته قوربانی. ئیمه له وانیه بمانه وی بو کاریکی نوێ و، گریډانی

په یوه نډیه کی نوی خومان ناماده بکه یین. چ شتییک له نارادا
هه یه.

چ شتییک له وهدا هه یه که تو بته وی به شیوه یه ک
گورانکارییه ک له ژیانته دا بیته دی؟ چ مه ترسییه ک
ده که ویتته سهر ژیانته؟ نه گهر نیمه بمانه وی شتییک روو بدات
ده بی بویری نه وه مان هه بی هه لسوکه وتی خومان بگورین،
نه مهش به و اتایه که نیمه توانای پرسیارکردنی نه و شته مان
هه یه که ده مانه وی. نازایه تی و بویری گورینی ههر شتییک
مه ترسی و نه گهره کانی خواره وهی تیدایه:

* شکست.

* ره تبوون.

* که وتنه بهرگالته پی کردن.

* خه لکی نیت، نیمه یان خوش نه ویت.

له خوت پرسه نایا به راستی نه و شتانه به لاته وه گرنگ.

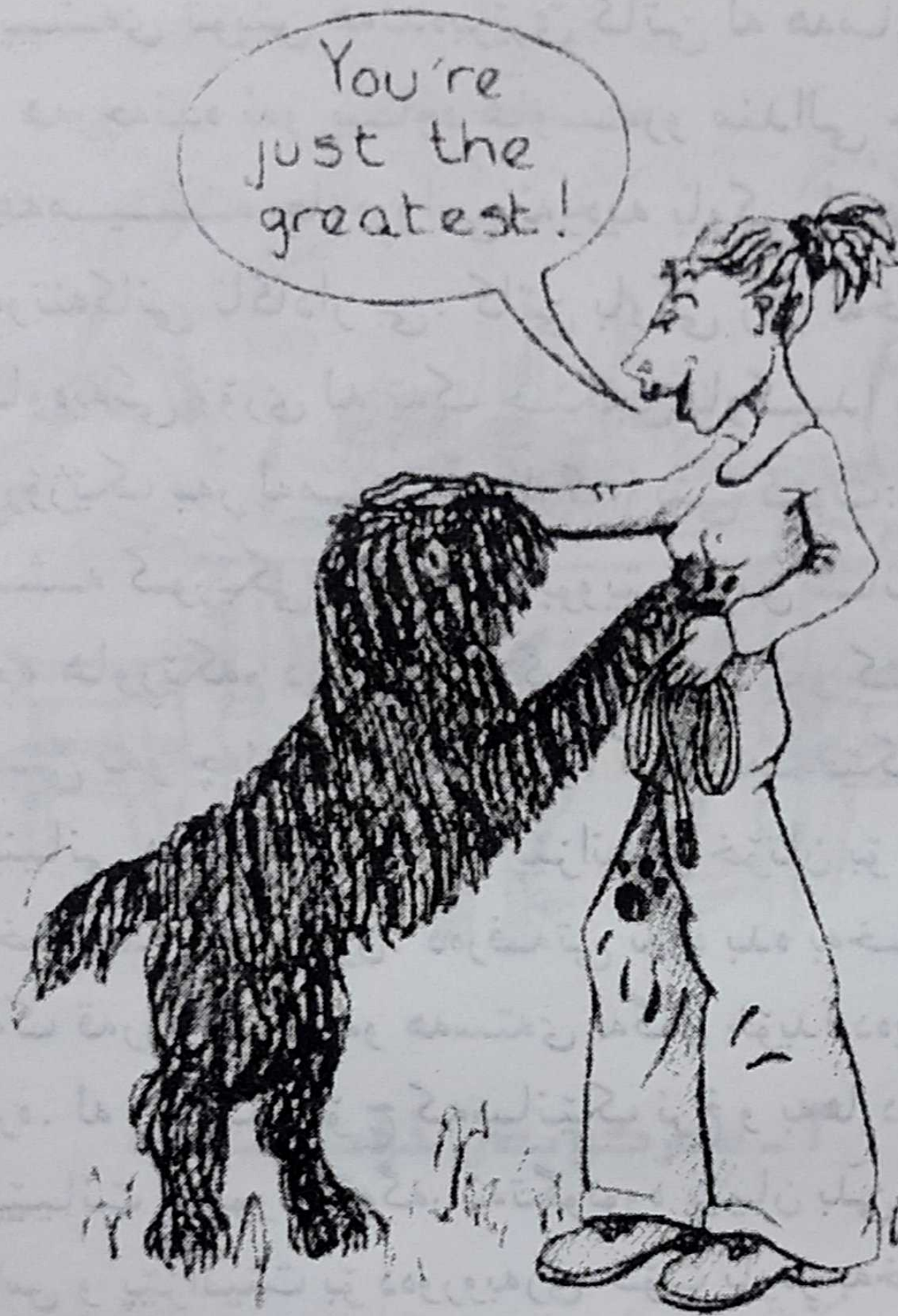
نه گهر ههرگیز موجازه فه نه که ییت و ژیانته نه خه یته بهر

مه ترسی ههرگیز ناگه یته نه و نامانجه ی ده ته وی. ههروه ها تو

ده بیته خاوه ن ناستیکی نزمی پروا به خوبوون. لی بگهری

روو داویکی ههرچه ند بچووکیش بی روو بدات.

موجازه فه بکه و ناستی پروا به خوبوونت بهرز ده بیته وه.

**۱۹ - بهکسانیک بلن که ئەوان چەند
جیگەس ریز و سوپاسی تۆن**

پیاویک دەناسم پیتی دەگوتم هەموو ژبانی خۆی لە سەر ئەو
داناو بو باوکی بسەلمینی که جیگەس شانازی ئەو. ئەو

کارو پیشه‌ی توپین هه‌لده‌بژییری کاتی له هه‌مان شه‌قامدا
ده‌ژیا. هه‌رچه‌نده ئه‌و پیاوه هاوسه‌رو مندالی خو‌ی هه‌بوو
به‌لام هه‌میشه‌ چاوه‌روانی ئه‌وه‌یه باوکی له ده‌سکه‌وت و
سه‌رکه‌وتنه‌کانی ئاگادار بی. کاتی باوکی زۆر نه‌خۆش که‌وت،
ئه‌و ماوه‌یه‌کی زۆری له ته‌ک جی‌گه‌ی باوکیدا به‌سه‌ر برد.
چه‌ند رۆژیک به‌ر له‌مردنی، باوکی پیتی گوت: «کورم تو
هه‌میشه‌ کورپکی زۆر چاک بوو‌یته‌و من شانازیت پیوه
ده‌که‌م» هاو‌رپکه‌م ده‌ستی به‌ گریان کرد ئه‌و کاته‌ی گو‌ی
بیستی ئه‌و چه‌ند قسه‌یه‌ بوو، که‌ ته‌مه‌نی‌ک چاوه‌ری
بیستیانی ده‌کرد. سوپاس و پیزانیی خۆتان بو‌ خه‌لکی له
دلی خۆتاندا رامه‌گرن. ده‌رفه‌تی ئه‌وه‌ بده‌ به‌خۆت له‌ هه‌ر
کو‌تیه‌ک قه‌رزاریت و ئه‌و هه‌سته‌ی له‌گه‌ل خۆیدا ده‌یه‌ینی چیژ
وه‌رگه‌ه. له‌ ژیانندا بو‌چ که‌سانی‌ک نرخ و به‌ها داده‌نی‌یت؟
ئایا پیانی گوتووه؟ ئه‌گه‌ر نه‌تگوتووه پیان بلتی. ده‌ربرینی
سوپاس و پیزانی‌نت بو‌ ده‌ورو‌به‌ری خۆت باوه‌ر به‌خۆ بوون له
تۆ و له‌ وانیشدا به‌رز ده‌کاته‌وه.
هه‌ر کاتی تۆ یارمه‌تی که‌سی‌ک ده‌ده‌ی تا هه‌ستی‌کی چاکی
به‌رامبه‌ر به‌خۆی هه‌بی تۆش ئه‌وکات، هه‌ستی‌کی چاکت
به‌رامبه‌ر به‌خۆت ده‌بی.

۲۰ - سەرکۆنەن خۆت مەکه

لۆمه و سەرکۆنە کردنی خۆت، ئاستی برۆا بەخۆبوونت
 دادەبەزینی و یارمەتیت نادا بۆ چاکتر کردنەوهی بارودۆخەکه.
 بۆیه قەیدی چ دەکا ئەگەر چیشتی ئیوارەت سووتاند، یان
 کاتی چوونە لای پزیشکی ددانەت لە بیرچوو، ئەو شتانه
 کۆتایی دنیا نین و بی گومان ئەوهەندەش هەلناگرن لۆمە
 خۆت بکهی.

نه گهر ههست بهوه دهکەي کهوا به شیوهیهکی نارێک ههلس و
کهوتت کردووہ یان دوو چاری ههلهیهک بوویتته، داوای
لیبوردن بکهو بارودووخه که چاک بکهوه.
کاتی نهوهندهی له تواناتدایه نهنجامت دا، له راستیدا نهوه
چاکترین کاریکه نهنجامت دابی. لومه که بوو ساتیک قهبول
بکهو لیبی گهری با بروا. خووت له چنگی رزگار بکه.
هه موومان دوو چاری زور ههله دهبین له ژیا نماندا. نه زموون له
هه لانه وهربگره و ههنگاو به رهو پیشه وه بنی.

۱۲- تییکه لای خه لکی سهرکه وتوو بکه

ئایا تو ستایشی هاوړی و هاوکارانی خوټ دهکهی، یان تییکه لای خه لکی شکستخواردوو دهکهی؟ خه لکیکی زور که ناستیکی نزمی باوهر به خو بوونیان ههیه له تییکه لای بوون له گهل مروقی سهرکه وتوودا ههست به هه ره شه دهکن له سهر خو بیاندا، بو به کاتی خو بیان له گهل که سانیکدا به سهر ده بهن، که له خو بیان خراپترن. هوکاره کانی خوټ تاقی بکه ره وه، ئایا تو له گهل نهو کهسه چاره رهش و بی په نایه دو ستایه تیت گری داوه تهنها بو

ئەو ھى يارمەتى ئەو بەدى تا گۆرانىك لە وەزى خۆى بەدى
بىنیت.

- ئايا تۆ بەراستى يارمەتى ئەو دەدەيت؟

- ئايا ئەو بەراستى پىوبىستى بە يارمەتيدان ھەيە؟

- ئايا تۆ چىژ لەو ھەستە ئالۆزە وەردەگرى كە لە بارەى ئەو
ھەتە؟

- ئايا تۆ ھەست بە پروا بە خۆبوونىكى زياتر دەكەى كاتى لە گەل
ئەو دايت، چونكە بە لای كەم ئىوہ زياتر بە يەكە وەن؟

ئە گەر ئىمە كاتى خۆمان لە گەل كە سانىكدا رابوئىرىن، كە ناتوان
سەر كە و تن بە دەست بەيىن ئىمەيش وەك ئە و انمان لىدى. سەيرى

ئەو كە سانە بكە، كە بەر لە تۆ روئىشتون (بەرى كە و توون) و بەو
ئامانجە گەيشتون كە تۆ ھە و ل دەدەى بو گەيشتن پى. ھەموو

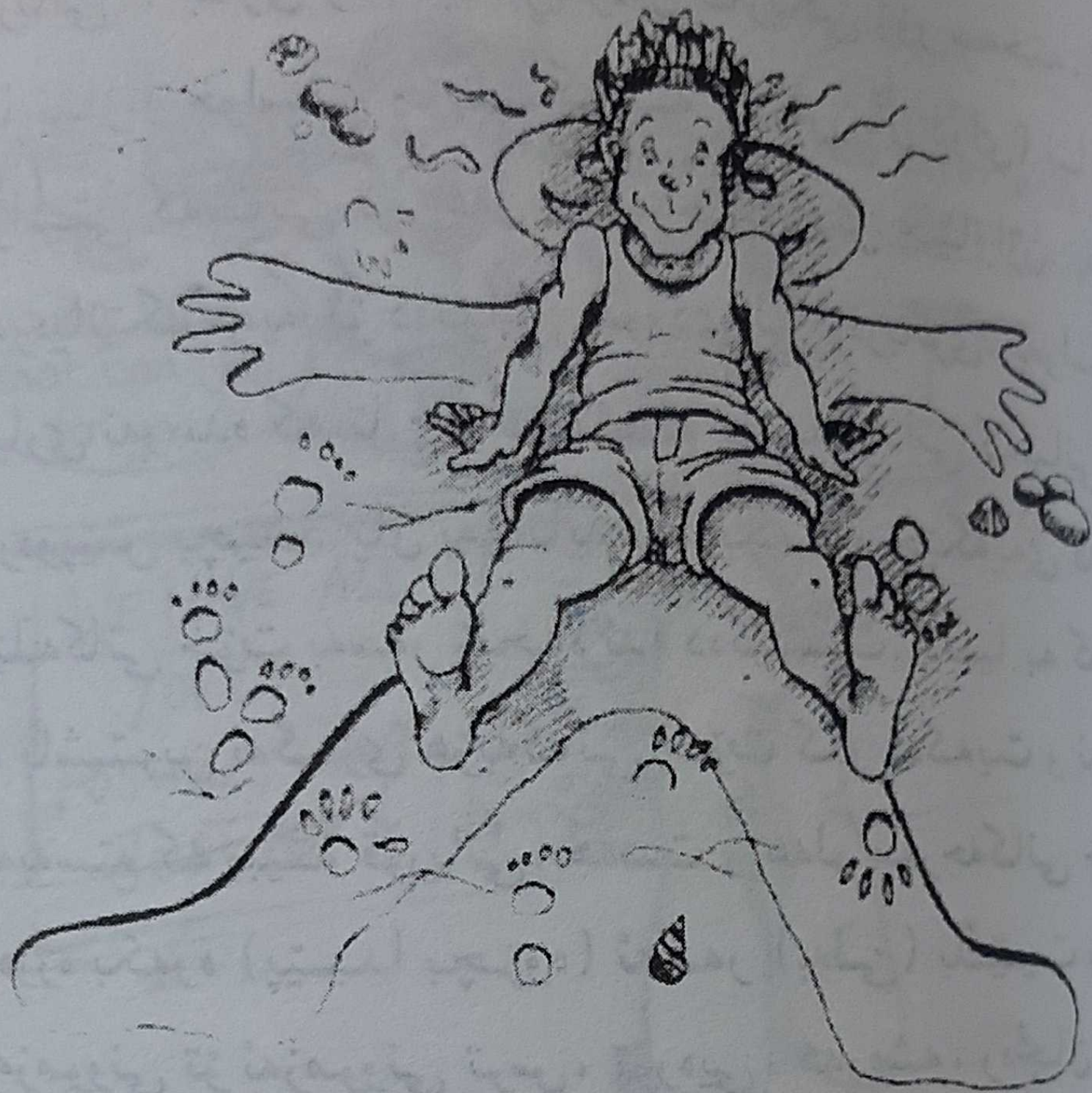
ئەوانەى كە تۆ دەتەوى پىيان بگەى و پەرەيان پى بەدى-
پەيوەندىە كانتان- كاروپىشە- پىشكە و تنە كانى شەخسى- جل

و بەرگ لە بەر كەردن، داىكايەتى و... ھتە، ئاشناىى لە گەل ئەو
كە سانە دا پەيدا بكە لە گەرەكى خۆتان كە سەر كە و توون و لەوان

فىرە. سەر كە و تن، سەر كە و تن بە دوای خۆيدا دىنى. بە ھەمان
شىوہ كە شكست شكستى ترى بە دوادايە. تىكە لاوىى ئەو

كە سانە بە كە ستايشيان دەكەى. ئەوسا ئىلھام وەردەگرى كە
سەر كە و تنى خۆت مسوگەر بكەى و ديارە باوەر بە خۆبوونىشتان

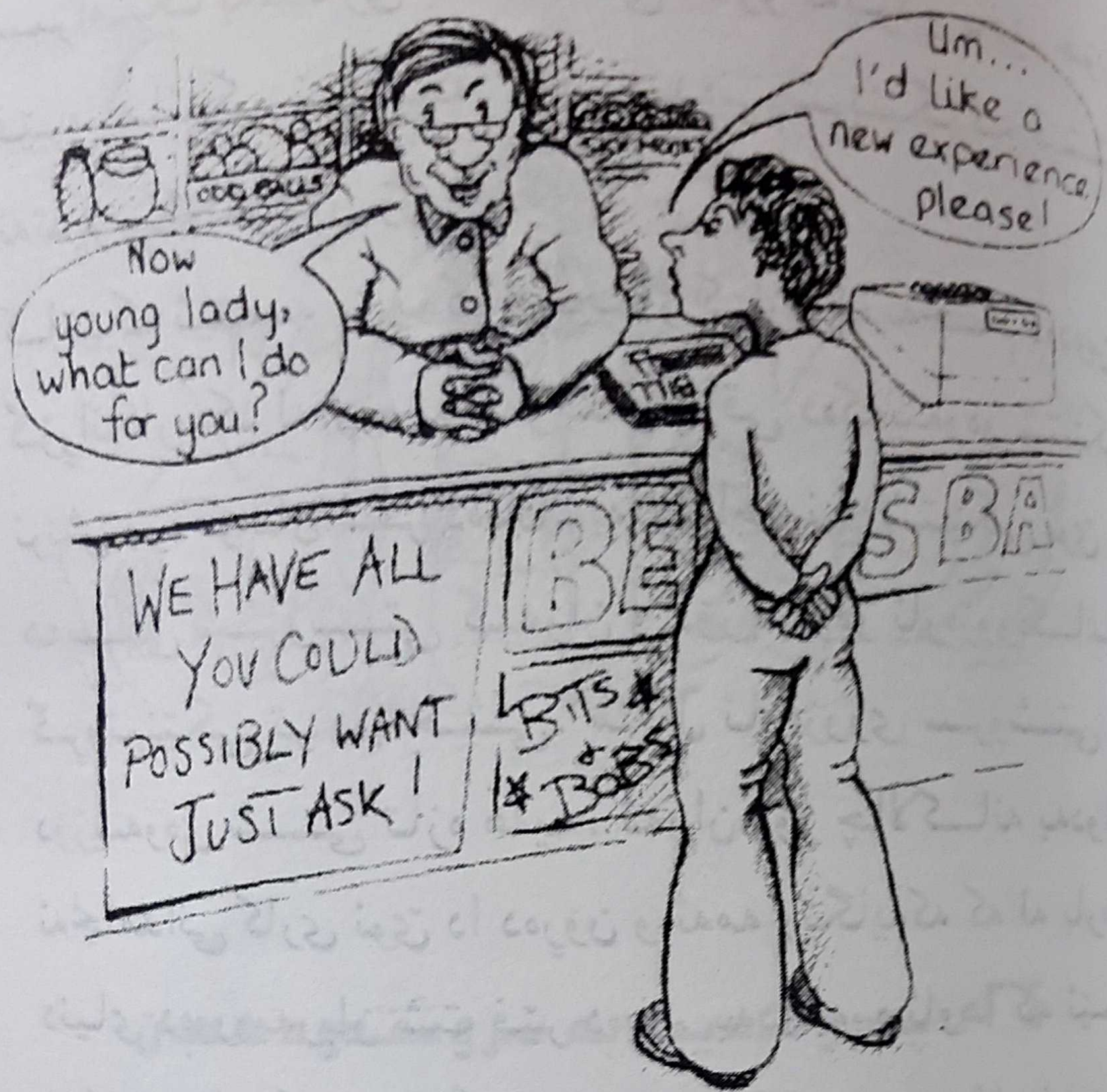
پتر دەبى.

۲۲- هیلی خۆت به سەر زیخه لاندای بکیشه

وايزانه كه سيك پيويستي به يارمه تي تو هه يه. نهو دهيه وي
 كاريكي بو نه نجام بدهي. به لام تو به نيازي ده رچووني له گه ل
 هاوريكانتدا، چ دهبي نه گهر وه لامي يارمه تيداني نهو كه سه
 بدهيته وهو نه خشه كاني خۆت رابگري يان دو ايان بخه ي؟
 تايا لهو حاله ته دا ده بيته هاورييه كي چاك يان ده بيته

قوربانی؟. جاری واهه یه بریاردان کاریکی زور سهخته، که
ئایا نیاز و خواستی خوٚت بکه ویتته (پیش یان دوای) نیاز و
خواستی کهسانی تر. ههل و مهرجه کانیش جیاوازن. بهلام
جهره یانیک هه یه تو ده توانی سوودی لی وهر بگری. بهراستی
برباری نه و بده که تا چ راده یه ک له یارمه تیدانی کهسانی تر
به ره و پیش بچیت. یان به واتایه کی دیکه نه و جیگه یه ی که تو
هیله کانی خوٚت به سه ر زیخه لاند ا ده کیشیت. دلنیا به که تو
به باشتین نه گهری هویه کانی خوٚت کار ده که یت و نه به و
مه به سته که بیته قوربانی. ههست و ههلو مهرجه کانی خوٚت
دهوره بکه وه (پیدا بچووه) نه گهر (به لی) بلیت به لام
نه زموونی تو نه زموونی ترس، توره یی، هه ره شه، ره نجان، بی
تاقه تی، بی چاره یی و ئاستی پروا به خو بوونی نزمه، بو به
نه مه نه و کاته یه که تو ده بی هیلیکی نوی به سه ر زیخه لاند ا
بکیشی، هیلیکی نوی به سه ر زیخه لاند ا بکیشی، هیلیکی
نوی سنووری بکیشه - من تا ئیره ده توانم بیم نه ک زیاتر
له گهل نه وه یدا ده لی (نه) هیشتا ده توانی ها ورپیه کی چاک
بیت.

۲۳ - بهدوانی ئهز موونیکی نویدا برۆ

کاریکی جیاواز ئه نجام بده. کاریک که پیشتر ئه نجامت نه داوه. برۆ قیستیقالیکی موزیک و گوی بو موسیقا و گۆرانی رادیره، کاریک که بو تو نوییه. له خولیکی هونهری

سیرامیک به شداری بکه. شتی خاوو نه کولاًو بخو. خوٲ
فیٲره زمانییکی نوی بکه. بچو دیده نی شوینیکی که پیشر
نه تدیوه. نه گهره کان زورن.

کاتیکی ئیمه بو یه که مچار کاریکی نه نجام دهه دین،
گورانکاریه ک له وزه به خهر جدان تا قی ده که ینه وه و شتیکی
نویش بو خو مان فیٲر ده بین. به دوا دا چوونی شتیکی نوی به
ههستی سروشتی گهران و دوزینه وه و تاره زووه کافمان
گروتینیکی تر ده به خشی. مندال تاره زووی سروشتی به
دوزینه وهی شتی تازه هه یه. نه وان زور چالا کانه به دوی
نه نجامدانی کاری نوی دا ده رۆن و نه مه ریگایه که که له باره ی
دنیای ده و روبه ریان شت فیٲر ده بین. به داخه وه تاوها که ئیمه
نه شونه ما ده که یین و گهره تر ده بین نه و حز و تاره زووه له
دهست ده دین و ئاستی نرمی پروا به خو بوونیش، هیلاکی و
شه که تی له گهل خویدا ده هیٲنی حز و تاره زووه کانتان دووباره
زیندوو بکه نه وه به هو ی دوا دا چوونی نه زموونیکی نوی.
گیانیکی سه رکیشیانه به نه فراندن، گه شکه بوون و ههستی
چاک له باره ی خوٲ و ده و روبه رت گروتین ده به خشی.

٢٤ - پهيو هنديت به سروشته وه ههبن

سروشت، ئاميزيكي ميه ره بانه بو جهسته و گياني شه كهت و پهریشان. زور بهی ئيمه ژيانتيكي به خيرايبی ده گوزه رينين كه به كومه ليك ئامير و كه رهستهی ته كنه لوژی موديرن دهوره دراوه. شارو شارو چكه كانی پراو پر له دانيشتوان، به رزبوونی ئاستی پيس بوونی ژينگه و شه قام و كۆلانه پر له ئوتومبيله كان، كيشه و گرفتيتيكي زوری كومه لایه تی یان خولقاندووه. كاتی ئاستی بروا به خو بوونمان به رز بی،

دهروونیکی ئارام و ئاسوودهمان دهبی. یه کییک له هوکاره فره
گرنگه کانیش بو ئارامی و ئاسوودهیی به خشین به زهین
ودهروونمان، چوونه ناو جیهانی سروشته. پلانیک دارپژده تا
ئه گهر بو ماوهی چند کاترمیریکیش بی، خووتان له جه نجالی
شاره کان ده رباز بکهن و بچنه ناو باوهشی سروشتهوه. ئه گهر
ئه میشتان بو مه یسه ر نه بی ئهوا روژانه چند ساتیک له نیو
پارکیکی شاره که تاندا پیاسه بکهن. کاتییک تهرخان بکهن بو
وردبوونهوه له سهیر و سه مهره کانی سروشت، رهنگی ئاسمان،
سه وزایی چیمه نه کان، جوانی گول و گولزار، ئاوازی
بالنده کان. بو چند ساتیک ئارام بهو چیتر له ئارامی و بی
دهنگی و هر گره. بو تازه کردنه وهی روچ و حه سانه وهی له شی
ماندووت ئه مه یان باشتربن ریگه چاره یه. له وانه یه دابه زینی
ئاستی پروا به خو بوونت له ئه گهری ههول و کو ششی یه کجار
زورت بی بو خو گو نجاندن له گه ل پاله په ستوی رهوتی خیرای
ژیانی مودرین. له پشویه کی سروشتی دا چیتر له شادیه
ساده کان و هر گره و خو ت و، پروا به خو بوونت تازه بکه رهوه.

۲۵. کاته کانت ریځ بڼه

نه گهر ژيانتيكي جه نجات هه يه و کاته کاني خوت ريځ
 نه خستووه، زوو يان درهنگ نوقمي نيو کاره بي
 سهرو بهره کانت ده بي و سهرت لي ده شيوي. من که سيځ
 دناسم که خهوتني کردو ته کيشه يه ک بو خوي. چونکه کاتي
 خوي به شيويه کي کار يگه ر يځي نه خستووه. نه و که سه،
 خاوهني سي منداله و له زور به ي کاته کاني خوي دا کار

دهکات و گیتز و ور بووه. بهردهوام له نهجامی ماندوو بوونی
دا له خه و رادهچه له کئی و ئیتر بیری بیری خه و ناگه ریتهوه
چاوه کانی. هه رچه نده تهو، ورد ده بیتهوه له و دله راو کئی یه
ههست پیکراره به ده ر له کونترۆل بوونی ژیانی خوئی و،
زۆربهی شهوه کان به نیگه رانییه وه له باره ی تهو کارانه ی که
ده بوایه نهجامیان بداو، یان بیری له نهجامدانیان ده کردهوه،
سه ری ده نایه سه سه رین. ته م کیشه یه ش به هه مان نه ندازه
زیاتر پهره ده سیئی که به رپرستییمان زیاتر ده بی. به لام
جیگه ی خوش حالیه که بو ته م گرفته ریگه چاره یه کی زۆر
ئاسان له بهر ده ستدا هه یه ته ویش ریگه خستی کاته کانه. زیاتر
سوود و هرگرتن له کات په یوه ندی به وه وه هه یه که تو چهند نرخ
و به ها بو کاته کانت داده نییت. ته گه ر کاته کانت به لات ه وه
بایه خیان هه یه ته و پتوبسته ریکیان خه ییت.

پروقه ی ریگه خستی کات:

۱- با بهردهوام دهفته ریکی بچووکی یاداشت له گه لتابی
تیایدا لیستی تهو کارانه بنووسه که له چ کاتیکا ده بی
نهجامیان بده ییت.

۲- ناوه ناوه سه یریکی لیسته که بکه.

۳- کاره کانت بهرنامه ریژی بکه. تهو کارانه ی نهجامدانیان
زۆر پتوبست نیه بیان سه ره وه له لیسته که تدا.

۴- واز له خووی دواخستنی کاره‌کانی ئه‌مپرو بۆ سبه‌ی بیته-
یه‌که‌م‌جار له ههر روژیکدا، ئه‌و کارانه‌ی ئه‌نجامدانیان
به‌لاته‌وه ناخۆشه رایانپه‌رینه. پشت گوی خستنی کاره‌کان،
ریز و پایه‌ت لای خۆت و ده‌وروبه‌رت که‌م ده‌کاته‌وه.

۵- به‌و کارانه‌ی ناتوانی یان ناتهووی ئه‌نجامیان بده‌یت
ده‌ستبه‌جی بلی «نه‌ء» کاتی خۆت به‌ نیگه‌رانی و بیرکردنه‌وه
له باره‌یانه‌وه به‌فیرو مه‌ده.

۶- به‌ریک‌خستنی کاته‌کانت به‌ شیوه‌یه‌کی له بار، کات و
ساتی قالایی (فهراغ)ت ده‌بی. ئه‌و کات و ساتانه به‌کارکردن
مه‌کوژه. سوودیان لی وه‌ربگره بۆ حه‌سانه‌وه.

ئه‌گه‌ر هات و وه‌ک باسما‌ن کرد کاته‌کانی خۆت به‌ ریکویتیکی
ریک خست، دیاره تو بۆ هه‌ول و کاته‌کانت نرخ و به‌ها
داده‌نییت. به‌م شیوه‌یه تو زیاتر ریز له خۆت ده‌گری و پروا
به‌خۆبوونت به‌رز ده‌بیته‌وه و ده‌وروبه‌رت به‌ریزیکی زیاتر
هه‌لسوکه‌وتت له‌گه‌لدا ده‌که‌ن.

۲۶ - ههسته کانی خۆت تاقی بکەر وه

ههسته کانی ئیمه زۆر گرنگن، به لام زۆر جار ئیمه بایه خیانی پێ نادهین چونکه له وهی خه لکی له باره مانه وه ده لێن ده ترسین. ئایا تو تووشی ئەم حاله ته بوو یته؟ کۆمه لگا که مان هانمان نادا بو ده برینی ههسته کانیان، پیاوان زیاتر له ئافره تان تووشی ئەم حاله ته دین. چهند پیاو له نزیکه وه ده ناسی بتوانی به راشکاوی ههستی خۆی ده بری. له وانیه تویش که سیکی وا بناسی ئەوهنده ههسته کانی خۆی کپ کردو وه و پشت گوئی

خستووہ ئیتر بہ راستی بوی روون نیہ ہستی ہئیہ یان نہ.
زور ئاساییہ نگہر لہ مراجعی فرمانگہیہک پیرسین چ
ہستیکی ہئیہ ٹہوش زور ئاسایی و ہلام دەداتہوہ (نازانم).
ٹہوانہی لہ گہل ہستہکانیاندا پھوہندیان نیہ لہ گہل خوہیاندا
راستگوونین و لہ ٹہنجامدا پروا بہ خوہوونیان زور نزمہ.

پروقتہ

بہ دریزی روژ، ہستہکانی خوٹ تاقی بکہرہوہ بہو
شیوہیہ، کہ ہر شتیک بہ خہیالتدا ہات و ہاتہوہ بیرت، بو
چہند ساتیک رایگرہو لہ خوٹ پیرسہ (ئیستا من ہست بہ
چی دہکہم)؟ بہم شیوہیہ ہرچہند پروقتہی ٹہم تہکنیکہ
بکہیت زیاتر و زیاتر لہ ہستہکانی خوٹ و ہئاگا دییتہوہ.
فیتری ٹہوہ دہبیٹ بہ (دل)ی خوٹ گوئی لہ شت بگریٹ. لہ
ریگہو بہوئی ہستہکانتہوہ پیداویستہکانت دیاری بکہ.
ٹاواہا ئاستی پروا بہ خوہوونت بہرز دہبیٹہوہ.

۲۷ - دللی خوۆت بههاوارکردن خالی بکه

روژتیکی دژوار و ناخۆش بووه. هه مووان درهنگ له خه و رابوون و تو ناچار بوویت مناله کان به خیرایی بگهیه نیتته قوتابخانه. درهنگ گه یشتیته شوینی کاره کهت و هاته وه بیرت فایلیکی گرنگت له ماله وه له بیر چووه. دواتر ئوتۆمبیله کهت شوینیکی له کارکردن ده وه ستییت و (دایه) ی مناله کهتان به ته له فۆنی پنی راگه یاندى ناتوانی ته مشه و مناله که به خیو بکات... نه گهر

زنجیره یه ک رووداو دهست بخه نه ناو دهستی یه ک و حاله تیکی پر
له دلهر اوکیان له ژیانندا هیئایه کایه وه، تو چون رووبه پروویان
دهبیته وه؟ هه موومان دهزانین حاله تی دلهر اوکی و په شوکان چون
حاله تیکه و بی گومان که تووشی ده بین له وه زعیکی باش و
له باردا نین. ئەم حاله ته ده بیته ئە گه ری ته قینه وه وه له چوون. ئەم
ته قینه وه وه له چوون هشت به سهر که سیکا ده شکیتته وه، که هیچ
رو لیکه له هاتنه کایه ی دلهر اوکی و په شوکانندا نه بووه. بهر
له وه ی بگه یته راده ی ته قینه وه ئەم پرۆقه ی خواره وه ئەنجام بده.
برۆ شویتیکی کپ و ئارام بدۆزه ره وه. تا بو ت ده کری دهمت
بکهره وه و ماسولکه ی ده موچاو و گهر دن و سهرت گورج بکه. وا
بکه هه موو جهسته و لهشت گورج بی. دواتر په نجه کانی
دهسته کانت بکهره مست و له هه وادا رایانوه شینه و پر به ده نگت
هاوار بکه. دوا ییش به ته واوی پشوویه ک بده و دووباره هه مان
کاری پیشوو ئەنجام بده وه. ئەوهنده ئەو کارانه دووباره بکهره وه
تا ههست به چاک بوون ده که یته. له وانیه پیکه نینت به خوت
بیته. و ابکه دلهر اوکی به خیرایی لیت دوور بکه ویتته وه چونکه
دلهر اوکی و په شوکان و په له پروزی وات لیده کات توانات له به
نهستوگرتنی بهر پرسیاری و ئاستی بهروا به خو بوونت دابه زی.

٢٨ - وشهه ههولدان بخهه شوینس وشهه نهستهه

جاریکی تر ته گهر رووبه پرووی گرفتیک بوویتته وه، ههولی
 ته وه بده وهک فاکتهه و هوکاریک بو کوششی زیاتر سوودی
 لی وهربگری، نهک ته وهی چاره سهه کردنی گرفته که به
 کاریکی نهستهه بزانی. چونکه زور له ئیمه کاتی گرفتاری
 کیشه و ناستهنگیک ده بین، تووشی دلهر اوکی و په شوکان
 دین و ته مهش و امان لی دهکات بو چاره سهه دوزینه وه

بکه وینه زه حمه ته وه. به تیروانینیکی تازه وه سهیری
کیشه کانت بکه. توش که سیکی کاراو به هیزی و توانای
ئه وهت هه یه به ئاسانی زال بیت به سه ر گرفته کانتدا.

* له باتی ئه وهی بلیی «من کیشه یه کم هه یه» - نیگه تیف

* بلی «چون ده توانم کیشه که م چاره سه ر بکه م» - پوزه تیف

کاریگه ریی ئه و په یف و وشانه ی به کاریان ده به ین به سه ر دیدو

هه لسه نگاندنماندا زوره سمبولی چینی یه کان بو قه یرانه کانیا

هه مان سمبولی ده رفه ت و شوینگه یه. چونکه هاتنه پیش و

دروستبوونی کیشه و قه یران له ژیاندا، هوکاریکی چاکه بو

ئه وهی وه ک ده رفه تیگ بو تاکیکردنه وهی تواناو بو

پیشکه وتنی ئاستی خو مان سوودی لی وه ربگرین.

کاتی په ی به و راستیه به ین، که ئیمه ش له م جیهانه دا

کاریگه ریتیمان هه یه چیت ره ست به قوربانی بوون ناکه ین و

بروا به خو بوومان گه شه ده کات.

۲۹ - رۆژیک گوی رادییره

یه کییک له رۆژه کانت به شیوه یه کی نوئی تاقی بکه ره وه.
 رۆژیک تهرخان بکه تهنها بو گوی راداشتن به ئاخافتنه کانی
 هه موو ئه و که سانه ی له و رۆژه دا چاوت پییان ده که وی. ئه م
 تاقیکردنه وه یه له وانه یه زۆر شتت تیدا بگوری. له بیرکردنی
 کاری گوی رادییری ئاسانه. چونکه له کومه لگای ئیمه له
 راستیدا گوی راداشتن بوته هونه ریکی مردوو.

ههركاتئ گوی بو ئاخاوتنه كانی كهسیك شل بكهین
له راستیدا ئهوه دهسهلمینین كه بایهخ به كهسی بهرامبهرمان
دهدهین كه خهریکی قسه كرده بو مان. ئه مهش ئهوه نیشان
دهدات كه ئهومان خووش دهویت، وای لیدهكات ههستیکی
باشی تیدا بهدی بی. ئه ندامانی خیزانت قسهی زوریان ههیه
بو گوتن، بو به ده بی تووش کاتیکی باشت تهرخان کرد بی بو
گویی شل کردن. هه موو ئهوانه ی به شداری له ئاخافتنه كاندا
دهكهن ههستیکی باشیان له لا دروست ده بی. ئه و كهسانه ی
گویی بو ئاخاوتنه كانیان راده گری ههست به به هاو ریز دهكهن.
تووش ئه وسا ههست به باشیهك ده كهیت له دهرونندا، ئه مهش
دهبیته هوی دروست بوونی پروا به خو بوونیکی زیاترت.

هه ر بو به ئیمه كهسانی تریش هان دهدهین نرخ و ریزی خو بیان
بزائن. ههروهها به گویی راداشتن بو ئاخاوتنی خه لکانی تر،
ئیمه شتی زیاتر له باره ی خو مانه وه فیرده بین. لهوانه یه
ناره زووی ئه وهت له لا پهیدا بی كه روژی ئاوها، كه تهرخانت
کرد بو گویی راداشتن، دیسان دووباره ی كه یته وه.

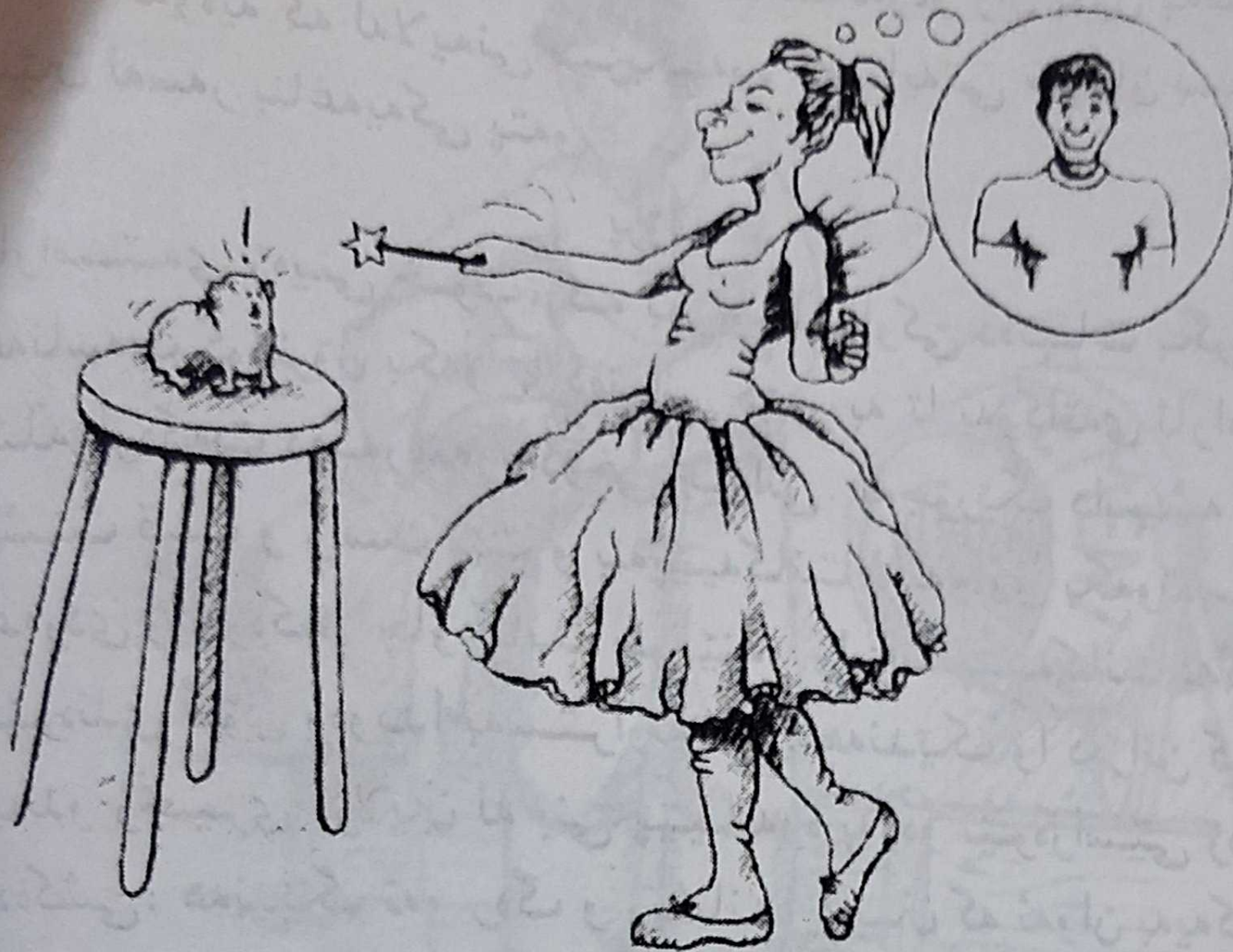
۳. کەسایەتی خۆت بنیات بنێ

بروا بەخۆ نەبوون دەکری تورەمان بکات و، دواتر نیشانە
 فیزیکیەکانی تورەبوون تاقی بکەینەووە وەک - ئارەقە دەردان -
 سەرئێشە - وێک هاتنەوێ ماسولکەکان - هەست بەناساگی
 کردن و لەرزین، تەنھا هەستی نیگەتیف لە دەروونماندا
 دەروژێنی. لە راستیدا زۆر گرنگە ئێمە بتوانین خۆمان لەو
 هەلچوون و تورەبوونە رزگار بکەین، تاکو بتوانین دووبارە بەرەو

لوتکه هه لکشیین. ریگایه ک بو حه سانه وه و زال بوون به سهر
خوډا، نه وهیه که له لایه نی فیزیکیه وه که سایه تی خوډمان بنیات
بنیین له سهر بناغه یه کی پته و.

پروقه

ئاراسته ی زهینی خوډت، که به ره و دلهر اوکی ده تبات بگوره.
هه ناسه ت کونترول بکه و تا ده توانی هیور به تا نه و کاته ی ئارامیه
شله ژاوه که ت ده گهر پته وه دوخی جارانی. به جوړیک دابنیشه که
پشتت قیت و راست بیته و بنه پییه کانت به ته و او ی بکه ونه سهر
عه ردی ژووره که. چاوه کانت بنوقینه و ابزانه پییه کانت له گهل
نیوهندی گو ی زه ویدا به ستر او نه ته وه. هه ندیک و ده زانن که و
به ندو زنجیری پولایین له بنی پییانه وه به ره و نیوه راستی زهوی
ده کشی. هه ندیک نه و ره گ و ریشانه، ده بینن که نه وان به یه که وه
ده به ستیته وه. توش له هه ر خه یالیک که دیتته ناو زهینت سوود
وه ر بگره. هه ناسه ی قوول هه لمژه و وزه ی راکیشی زهوی
له سکتته وه به ره و پییه کانت و دواتر په یوهندی و به ستانی
به زهوییه وه هه ست پی بکه. هه رکات هه موو نه وانته نه نجامدا.
به هیمنی چاوه کانت بکه وه و بگهر پته نیو ژووره که ت.
ئیمه گیان له به رانی سهر نه م زهوییه یین و ره گ و ریشه مان له ژیر
نه م خاکه یه، جاری و اهیه ئیمه سهر چاوه ی خوډمان له بیرده که یین
بو یه توپه ده بین و هه لده چین و نیگه رانی دامانده گری و ده ترسین.
زهوی به رده و ام ده مانپاریزی، نه وه ئیمه یین پیوسته په یوهندی
له گهلدا ساز بکه یین.

۳۱- لڻ گهرڻ با شتيڪ رووبدات

چ جياوازيهڪ ههيه له نيوان ٿو ڪه سانهي لڻ ده گهرڻ شتيڪ رووبدات و ٿو ڪه سانهي چاوهرڻ ده بن تا شتيڪ رووبدات؟
 ٻو ڪه سيڪ ده تواني هه لومه رجي تازه ٻو خوي بيٺه ڪايه وه
 ڪه چي ڪهي واش ههيه به رده وام ده بيٺه قورباني هه لومه رجه ڪان؟
 جياوازي له نيوانياندا له وه رگرتنن برپاره. تو له برپارداندا ههست
 به چي ده ڪهيت؟

تو له برپارداندا خوت له ڪام يهڪ

له خاله کانی خواره وه دا ده بینیه وه :

* باش

* مامنا وهندی

* لاواز

* هه ر ناتوانی بریار بدهی

کاتیگ ئیمه له بر وا به خو بووندا لاواز بین زور ئهستم ده بی پشت
به دادوهر بی خو مان بیهستین. بو ئه وهی هه ر کاتی بریارت دا
بتوانی کرده وهی پی بکهی شیوازیگ هه یه به ناوی I.D.A به پی
ی ئه م شیوازه ده توانی کار بکهی.

ئه ویش ئه مهی خواره وه ده گه یه نی :

کرده وه - بریار - مه به ست (ئاره زوو)

تو هه ر گیز ناتوانی کرده وه بکهی ئه گه ر نه توانی بریار بدهی.
هه ر وه ها ناتوانی بریار بدهی ئه گه ر نه زانی ده ته وی چ شتیگ
رووبدات. بو دو زینه وهی مه به ست و ئاره زووت ئه مه له خو ت
بپرسه « ده مه وی چ شتیگ رووبدات » ؟

وه لامه کانی خو ت بنووسه و بریار بده هه ل سوکه وتت به پی
مه به سته که ت بگوری، بو ئه وهی نه بیته قوربانی ژیان و چاوه ری
بکهی هه لومه رجه کان به سوودی تو بگورد رین ده بی هه ول بدهی
خو ت ویست و ئاره زوو ه کانت بناسی و بریاری بو بدهی و
به کرده وه، هه لومه رجه کان له به رژه وهندی خو تدا بگوری. بو به ده بی
لی گه ری شتیگ رووبدات.

۳۲- سهیری ناو ئاویینه بکه

به قوولی سهیری ناو چاوه کانی خۆت بکه و به خۆت بلی
 «چهند خۆت خوش دهوی» و چهند نرخى خۆت دهزانی. تو
 دهبی له ناوی خۆت سوود و هریگری. من (ناو) ای خۆم خوش
 دهوی و نرخى خۆیشم دهزانم. له کاتییکا له ناو ئاویینه کهدا

سهیری خۆت دهکەوی رستهی سه رهوه بهردهوام دووباره بکهوه.
ئه وهنده بیلێوه تا له ناو میشتکتدا جیگیر دهبی. له راستیدا
ئه مه به هیترترین و کاریگه رترین ریگایه بو بهدی هینانی
تیروانینیکی گه شبینانه و ئیجابی له باره ی خۆته وه. ئه گه ر ئه م
کاره ت پی زه حمه ته له به رامبه ر ئاوینه دا بوهستی، بیست جار
له سه ر لاپه ره یه ک بینووسه وه. ئه و جا لاپه ره هه لده وه و له و دیو
بنووسه «ئه م جو ره بیر کردنه وه یه گه مژانه یه ئه مه هه رگیز
کاریگه ر نابێ، من شایه نی خو شه ویستی نیم» ئه م کاره له گه ل
ئاوینه دا کاریگه رتر ده بی. تو ده توانی له ئاوینه بو هه موو
ئایدا ئیجابیه کانت سوود وه ربگری. ئاوینه خیراتر وزه کانت
وه جووله ده خات. ئه گه ر تو به راستی ده ته وی بروا به خو بوونت
به رز که یته وه و ئه مه ئامانج و مه بهستی تۆبه، له به کارگیری
ئه و ره وشه ی سه ره وه دلنیا به.

۳۳ - چهند جوولہیہ کی و ورزشی ئەزجام بدە

دەزانم ئەمە خالییکە کەمتر لەخالەکانی تر حەزی پێ دەکەوێ.
 لەوانە یە تۆ خالیەکانی پیشوووترت هەموو خۆبندبیتتەو و ئەمە یانت
 بۆ دوایین خال هەلگرتبێ. لەگەڵ ئەوەشدا جوولە ریکویتییکە
 وەرزشیەکان نیشانە ی برۆا بەخۆ بوونیکی زۆرەو یەکییکە لە
 ئاسانتترین ئەو ریکویتیانە ی برۆا بەخۆبوونی ئییمە لەبارە ی
 تواناکانی جەستە ییمان پێ دەبەخشی. ئایا لە دوا ی ئەنجامدانی
 چەند جوولە یەکی سووکی وەرزشی هەستیکی باشترت لەلا
 دروست نابێ؟

ئاگاداربه من پيشنياري جووله قورسه وهرزشييه كاني ههفتهي
دووجار، يان پياده روئي پينج كيلومه تري له روژتيكدا، يان
مه له كردني روژانه به مهوداي زور، يان هر كاريكي دژوار و
له توانا به ده رتان پيشكesh ناكهم. ئيمه له راستيدا سوزو به ليني
سه ير ده دهينه يانهي له شجواني و، كاتيک ناتوانين به لينه كانمان
به جي بگه يه نين ههستيكي خراپمان له دهرووندا دروست دهبي و
بروا به خو بوونمان داده به زي. بو به وهرن با نارمانجه كانمان ئاقلانه
هه لبرتيرين چونكه له ده سپيكا، ههستي ئيمه بو به دهست هيناني
هه رشتيک، له وانه يه وزه به خشيك بي بو ههنگاونان به رهو
گه يشتن پي. له ههفتهي داها توودا به پروگرامي سي خوله كي
دهست پي بکه. ئه گهر له پرؤقه وهرزشيه كان رانه ها توويت، له
پرؤقه بچووكه كانه وه دهست پي بکه وهك:

پياده روئي مهوداي كه م، له باتي سه ياره ليخورين يان سوار بووني
پاس. ههروه ها ئه و جو ره پرؤقانه له لايه نه كاني ژينگه يي،
جه ماوه ري، كه م مه سره في سووديان بو ت هه يه.

دهسكه وته بچووكه كان، هوكارو ئاره زووه كانتان بو زياتر چالاكي
ريكوپيكي جهسته يي په ره پي ده دات و هه ركاتيک گه يشتيه ئه و
را ده يه ي چيژ له و كاره تازانه ت وهر بگري ئيتر خو ت دهست
به رداريان نابيت.

I'm so sorry I forgot your birthday, love.

That's Ok, honey - I forgive you!

۳۴ - لهکەسیک خوش به

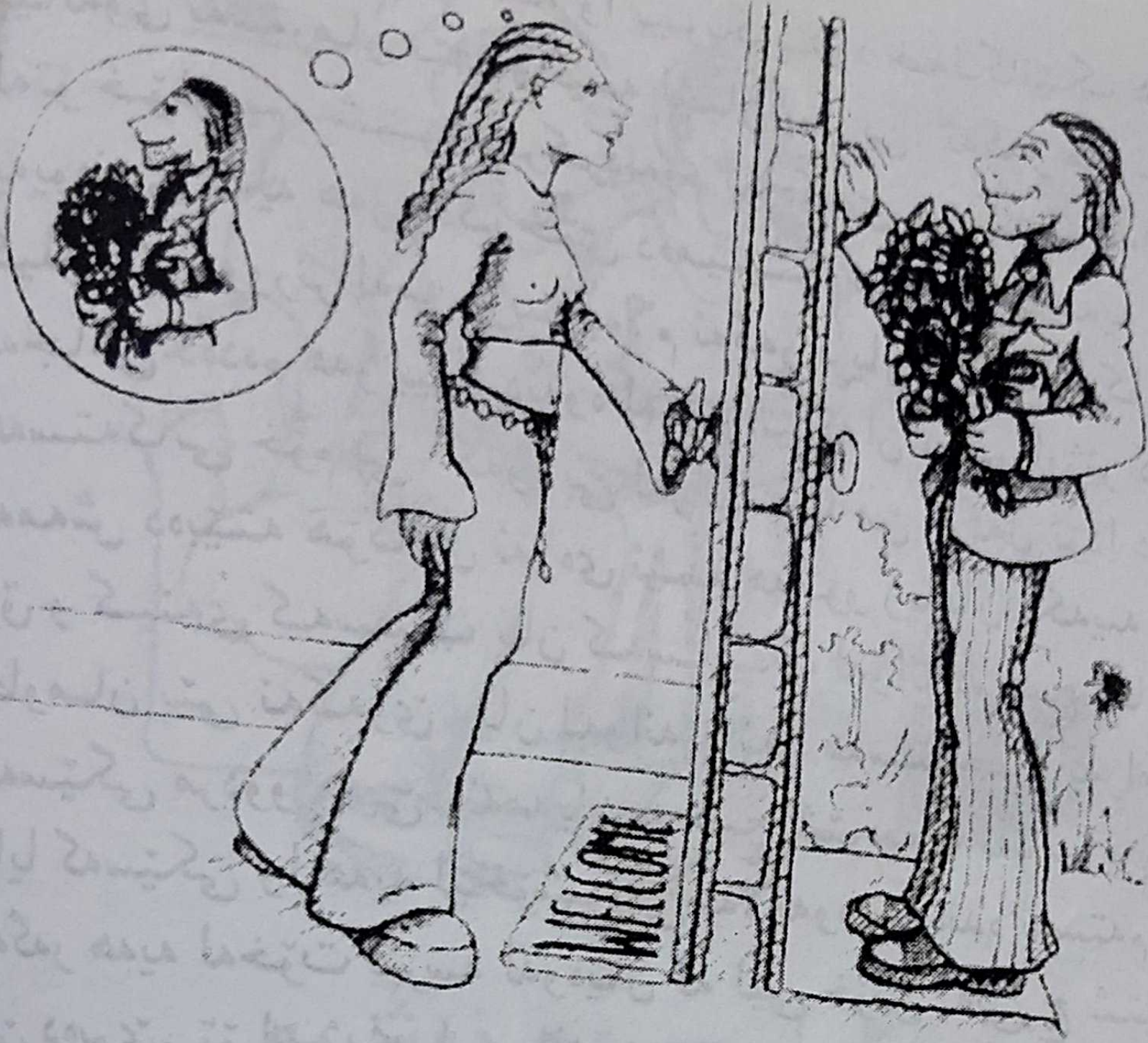
لێخۆش بوون لیبوردن حاله تیکه برۆا به خو بوون به رزده کاته وه .
به پێچه وانەش ، برۆا به خو بوون داده به زینتی .
لیبوردن هوکارێکی زۆر به هێزه بو به رزکردنه وهی ههستی برۆا
به خو بوون .

کاتی که به که مجار به خه لکیک پێشنیار ده کهم لهو که سانه بیورن
و لیبان خوش بن که ناخوشییهک له نیوانیاندا ههیه نه وه نه وان
ده لێن « له پاش نهو هه مووهی له گه لیدا کردم بو ده بی لیبی خوش

بم»

لیبوردن بهو مه‌عنايه نيه وا بیربکه‌ینه‌وه خه‌لکانیک هه‌رچی
بیانه‌وی به‌سه‌رمان بین و ئیمه لییان ببورین. ئە‌گه‌ر من نه‌توانم
له‌تۆ خوش بم، شیوه بیرکردنه‌وه توره‌که‌ی من که له‌گه‌ل تۆدا
په‌یوه‌ندی هه‌یه هه‌ر وه‌ک خۆی ده‌می‌نیته‌وه. تۆ بو‌ت هه‌یه هه‌زار
کیلومه‌تر دوورتر له‌من بزیت به‌لام ئە‌گه‌ر بریار وایی هه‌ر کاریکی
ئه‌نجامی ده‌ده‌م هه‌ر بیرکردنه‌وه له‌تۆ و تیکدان و سه‌راوژیر کردنی
هه‌سته‌کانی خۆم بی، که‌وا بی له‌راستیدا من له‌گه‌ل تۆدا ده‌ژیم.
ئه‌مه‌ش ده‌بیته هۆکاری ئه‌وه‌ی ئیمه هه‌موو ژیا‌مان بکه‌ینه دیلی
رق و کینه‌ی که‌سیک یان که‌سانیک له‌وانه‌یه هه‌یچ کاتیک
چاومان پتی نه‌که‌وی. یان له‌وانه‌یه ئه‌و هه‌سته‌مان به‌رامبه‌ر
که‌سیکی مردوو هه‌بی. ئە‌مه‌یان به‌هه‌یچ شیوه‌یه‌ک نا‌اسایی نیه.
ئایا که‌سیکی وا هه‌یه لی‌خۆشبوونی به‌لاته‌وه ئه‌وه‌نده ئه‌سته‌م بی؟
ئه‌گه‌ر هه‌یه له‌خۆت پرسه له‌وه‌یان که لی‌ی خوش نه‌بی چ شتی‌کت
پی ده‌بری. تۆ له‌ئه‌نجامی لی‌ خوش نه‌بوونت، په‌یوه‌ندی‌یه‌کی
به‌رده‌وامت له‌گه‌لیدا ده‌می‌نی ئه‌ویش له‌ریگه‌ی لی‌ک توره
بوونه‌وه. ئایا به‌راستی ئه‌وه‌ئه‌و کاره‌یه‌تۆ ده‌ته‌وی؟

لیبوردنیش به‌مه‌عنا‌ی چاوپوشین نیه، بگه‌ر پچه‌وانه‌یه، به‌ر
له‌وه‌ی وابکه‌ی ئه‌و (تاله‌موو) هی ئیوه به‌توره‌یی‌یه‌وه به‌یه‌که‌وه
ده‌به‌ستیته‌و بیچری، تۆ ده‌بی بزانی ئه‌وه شتی‌که سه‌خله‌تت ده‌کات
و بو؟ پاشان پیوستیت به‌وه هه‌یه به‌شیوه‌یه‌کی روون بیدرکینی.
بو‌به کاتیک که توانیت که‌سیک به‌خشی که (لیک توره‌بوون)
ئیه‌وه‌ی به‌یه‌که‌وه به‌ستۆته‌وه، تۆ خۆت ئازاد کردوو. چۆن ده‌توانی
بروا به‌خۆبوونیکی به‌هیزت هه‌بی له‌کاتی‌کا له‌که‌سیک بیزارو
توره‌یت؟

۳۵ - چاوه‌ریسی باشتیرین به...

بیرکردنه وهی ئیمه زۆر به‌هێزه. به‌گۆربینی ئەندیشه و بیرکردنه وهمان ده‌توانین ژیاومان له‌رووی چۆنیه‌تییه‌وه بگۆربین. ئیمه ده‌توانین بروا به‌خۆبوونمان به‌رز راگرین یان دایه‌زینین. ئەمه‌یان چۆن ده‌کری؟ رۆژیک بینه به‌رچاوی خۆت که به‌وره‌یه‌کی نزم و بروا به‌خۆبوونیکی لاواز له‌خه‌وه‌له‌ده‌ستیت. هه‌ر خۆت له‌گه‌ل خۆتدا بیره‌که‌یته‌وه «وا پێ ده‌چێ ئەم‌رۆ رۆژیک ناخۆش بێ» رۆژه‌که‌ش وا ده‌ست پیده‌که‌یت چاوه‌روان ده‌که‌ی ناخۆشتیرین رۆژ بێ له‌ژیانتدا. هه‌ر واشی لی دی.

هەر له خۆتهوهههست به چاره گرزی و بی زهوقی دهکەیت. کئی له حاله تیکی وا دا و توویژو قسه ت له گه لدا دهکات؟

ئه گەر ههل و دهرفه تیکی باشیشت له و روژه دا بو بیته پیش تو له دهستی دهدهیت، چونکه چاوهریی ناکهیت و کهسیش خوی ناخاته زهحمه تهوه پیشنیاریکی باشت پیشکەش بکات. روژیکی تر دهست پی بکه. تو له حاله تیکا پروا به خو بوونیکی کهمت ههیه لهخه و هه لدهستی.

به لام دهزانی چون دهکری ئه و حاله ته بگوری « من پروا به خو بوونیکی کهم ههیه، به لام دهزانم ئه مرۆ روژیکی خوش و باش دهبی» ههرواش دهبی. به دلنیا ییه وه له جاری یه کهمت باشتتر دهبی.

بزهیهک دهخه یته سه ر لیوت و ههول دهدهی ورهت بهرز راگری و خه لکانی دهو روبه رت به پیی وره و نه خسه ی روخسارت مامه له ت له گه لدا دهکهن. تو چاوهریی شتی باشتتر دهکەیت. بویه هه ر کاتیکی ئه و دهرفه ته زیربنه ت بو هات، زوو دهیناسیته وه و به پیره وه دهچیت. بیرکردنه وه یه کی سلبی و نیگه تیف، خه لکی ره شبین و رووداوی ناخوش راده کی شنه ناو ژیانته. چاوهریی خراپترین شت بکه دیته پیشته. تو دهیسه لمینی چاوهریوانیه کانت راست دهرده چن. بینیت گوتم روژیکی ناخوشم دهبی و وای لی هات؟ گه شبینی گه شبینی به دواوه دیت. چاوهریی باشتترین شت بکه دیته سه ر ریگه ت. سه به ی که لهخه و هه لدهستی به خوت بلئی دهزانم ئه مرۆ روژیکی باش دهبی. تا قی بکه وه و به در یژایی روژ چاوهریی شت و رووداوی خوش بکه و بزانه چون دهبی.....

۳۶ - به قوولس هه ناسه بکیشه

هه ناسه هه لکیشانی قوول یارمه تیت ده دات له هه موو بارود و خیکدا، ئارامی و ئاسو و ده بیت زیت کیهت. به شیوه یه کی کرده کی چوئیه تی هه ناسه هه لکیشانمان له سه ر چوئیه تی نه ندیشه و بیر کردنه و هه ست و کار کردمان کاریگه ر ده بی. زور به ی ئیمه له هه ر خوله کی کدا ۱۲ تا ۱۸ جار هه ناسه و هه ر ده گرین نه گه ر تو بوت بکری نه و ریژه یه بو ۸ جار یان که متر دابه زینی، نه م کاره به شیوه یه کی ئوتوماتیکی هه ستی ریز له خوگرتن و زالبوون به سه ر خوئدا به رز ده کاته وه.

هه ناسه هه لمژینی قوول

۱- قیت له سه ر لیواری کورسییه ک دابنیشه و بنی پییه کانت تهخت بکه له گهل عهرد دا، دهسته کانت له سه ر بهشی خواری و پستی دهسته کانت بکه ونه سه ر رانه کانت.

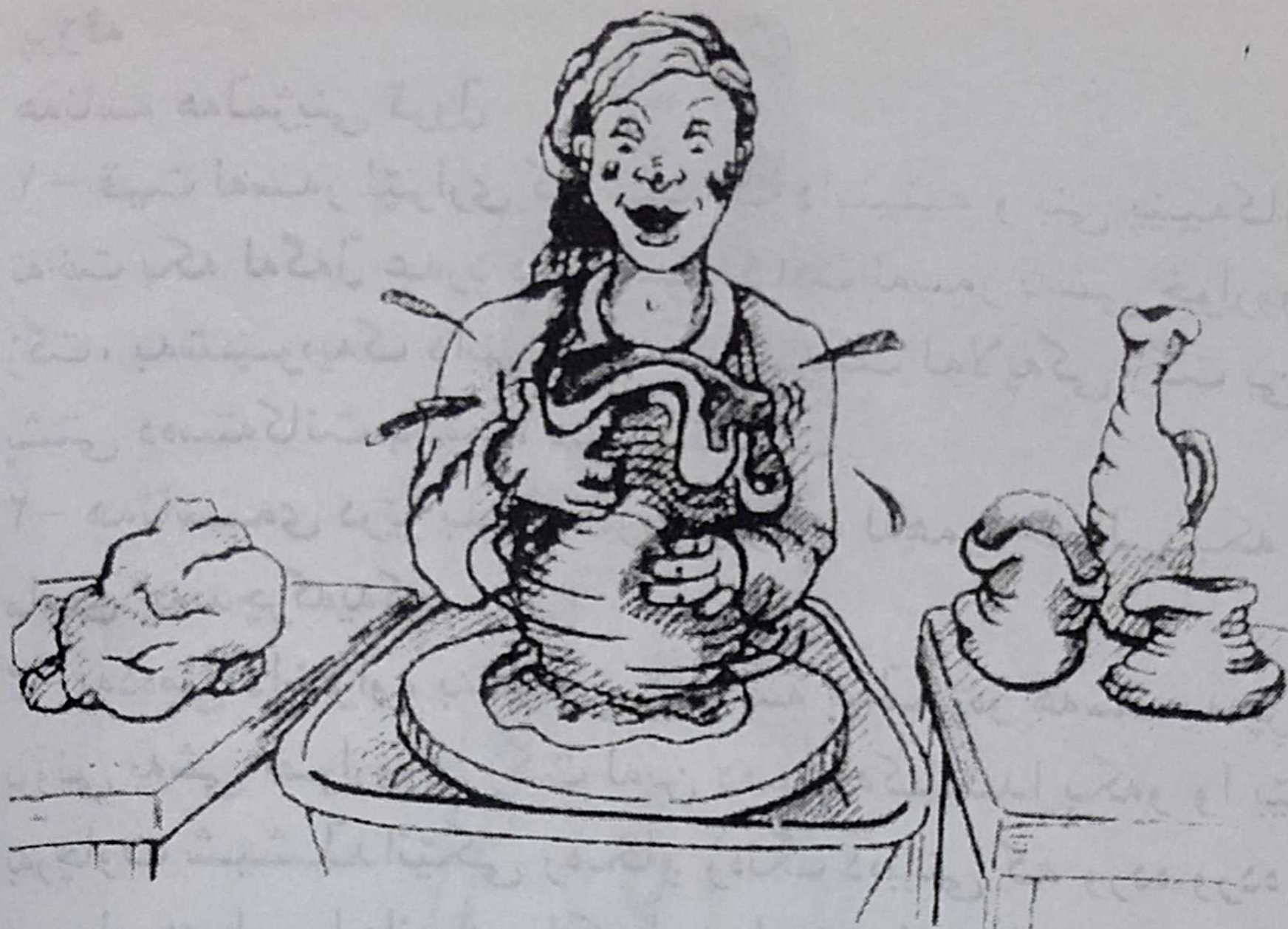
۲- هه ناسه ی دریژ بدهره ده ره وه و زگت له هه وا خالی بکه بو ماوه ی چند چرکه یه ک.

۳- به ده می داخراو، به ئارامی هه ناسه هه لمژه و هه ست به پر با بوونی بهشی خواری و زگت له بن دهسته کانتدا بکه و وا بیته بهرچاوت شیشلدانیکی رهنگاو رهنگ ده بینی که ورده ورده پر ده بی له هه وا. و ابزانه هه وا که له خواره وه، له نیوان پییه کانت هه وه هه لده کشی شیشلدانه کت پر بکه له هه وا و بو چند چرکه یه ک رابگره.

۴- به ئارامی هه وا که بدهره ده ره وه و خالی بوونه که هه ست پیبکه تائه و کاته ی زگت راست ده بی.

۵- دووباره بیان بکه وه (به ده هه ناسه ی ئارام ده ست پیبکه).
هه ناسه هه لمژینی ئارام و له سه ره خو ئاسووده یی به خوت و نوکسجین به سیسته می له شت ده به خشی. ژه هراوی بوون له جهسته تدا له نیو ده بات.

لیدانی دل و ریژه ی کو لسترولی خوین داده به زینی. هه روه ها ئاستی پروا به خو بوونت بهرز ده کاته وه. تاقی بکه وه. تو ده توانی نهم کاره له کاتیک دا بکه یت که له سه ر کورسیه که ی خوت له کاتی ده واما دانیشتویت.

۳۷ - شتیك دروست بکه

هەر کاتیك بر و ا به خو بو و نمان دابه زیتته ئاستیکی نزم، چه زو
 ئاره زوو و ه کافمان له ژیاندا له دهست ده دهین. و ا پیده چی هیج کاریک
 نه وهنده نه هیینی بو ئه نجامدانی خو ت بخره یته زه حمه ته وه و ئیمه
 له حاله تی و ا دا ههست به سستی و خا و بو و نه وه ده که یین. چه زو
 ئاره زوو و ه کانتان بو رو ژین و و ا بکه ن به دروست کردنی شتیك هیزی
 نه فراندن و داهینانتان به جووله بکه وی. به پروژیه کی هه رچه ند
 بچوو کیش بی دهست پی بکه و هه نگاو به ره و پیش بنی و
 داهینه ره. بو نمونه:

* کیتیک دروست بکه و به جوانی بیرازینه وه.

* خواردنی تایبه تی دروست بکه.

* شتیک (بچینه).

* هر کاریکی په یوه ندی به باخچه کارییه وه هه بی نه نجامی بده.

* گوله کانی هه وشه یان باخچه که ت ریک و جوان بکه.

* هر کاریکی دهستی که له توانا تدا هه یه بیکه (گول چنن- درومان... هتد).

نامه یه ک بنووسه بو که سیک خوشت دهوی.

* دیوار یان ژووریک یان تابلویه ک رهنگ و بویه بکه.

ریگای زور هه یه که ئیمه نه لقه ی خو به که م زانین بیچرینین.

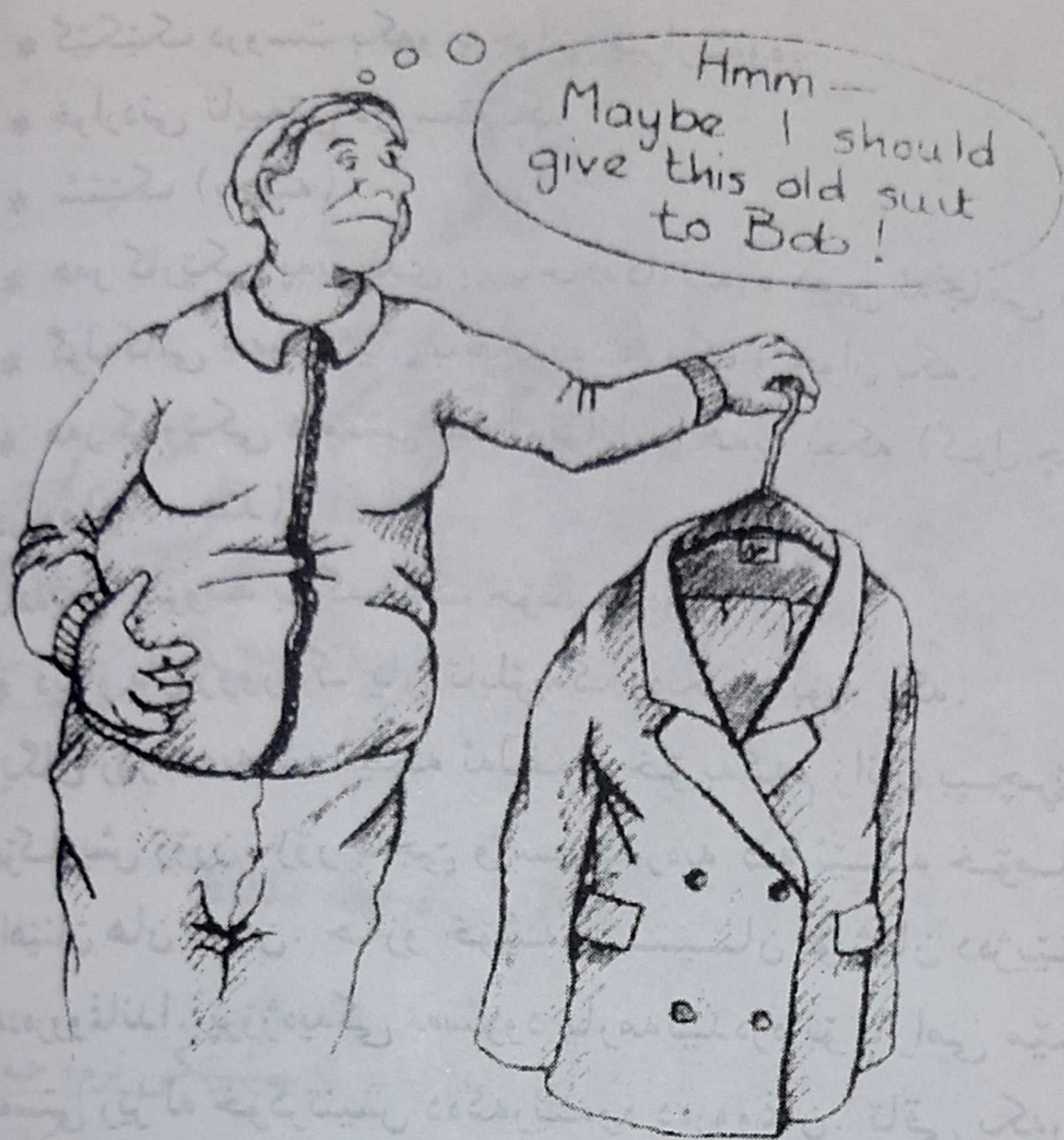
هوکاریش زورن. زور به جی و سه مه ره یه که ئیمه خو مان بو

داهیتان هان بدهین. هه زو خوشه ویستیمان بو ژیان ده ژیتته وه

له دهرو وماندا. پرۆزه یه کی به سوود یارمه تیده ره بو نارامی میشک

ههستی ریز له خوگر تیش ده گهریتته وه دهرو ومان. تاقی بکه ره وه.

به راستی چاره سه ریک ی بی وینه یه.

۳۸ - له گهل خوئا راستگو به

جاری وا هه یه ئیمه له گهل خوئا ماندا به ته واوی راستگو نین. رهنگه
 قبولکردنی راستی به لاما نه وه ئه سته م بی بویه نکولی لی
 ده که یین. له وان هه یه ئیمه کاریک ئه انجام بده یین که هه ست ده که یین
 ده بی ئه انجامی بده یین که چی ده زانین کاره که دروست نیه. له وان هه شه
 کاریک ئه انجام بده یین که له راستیدا چه ز به ئه انجامدانی نه که یین،

بویه پیوست ناکا ههولای بی سوود بدهین. لهههر برگه یهک
لهژیانتدا نه گهر ههست به نائاسوودهیی ده کهیت بگهریوه ناوهوهی
خوت و، لهنزیکه وه هوکاره پال پیوه نه ره کانی خوت تاقتی
بگهره وه. نه م پرسیارانه ی خواره وه له خوت بکه:

* نایا له گهل خومدا راستگوم؟

* نه گهر راستگو نیم له گهل خومدا، بو؟

* نایا ده مه وی که سیک دلخوش بکه م؟

* نه گهر مه به ستیکی وام هه یه، بو؟

* نایا ده ترسیم به و که سه بلیم (نه ا)؟

* نه گهر به وی له سه ر پییه کانی خوم بوهستم و پشت به خوم

بیهستم و نه و کاره نه انجام بدهم که خوم ده مه وی نه انجامی بدهم، چی

ده بی و چیم بو رووده دا؟

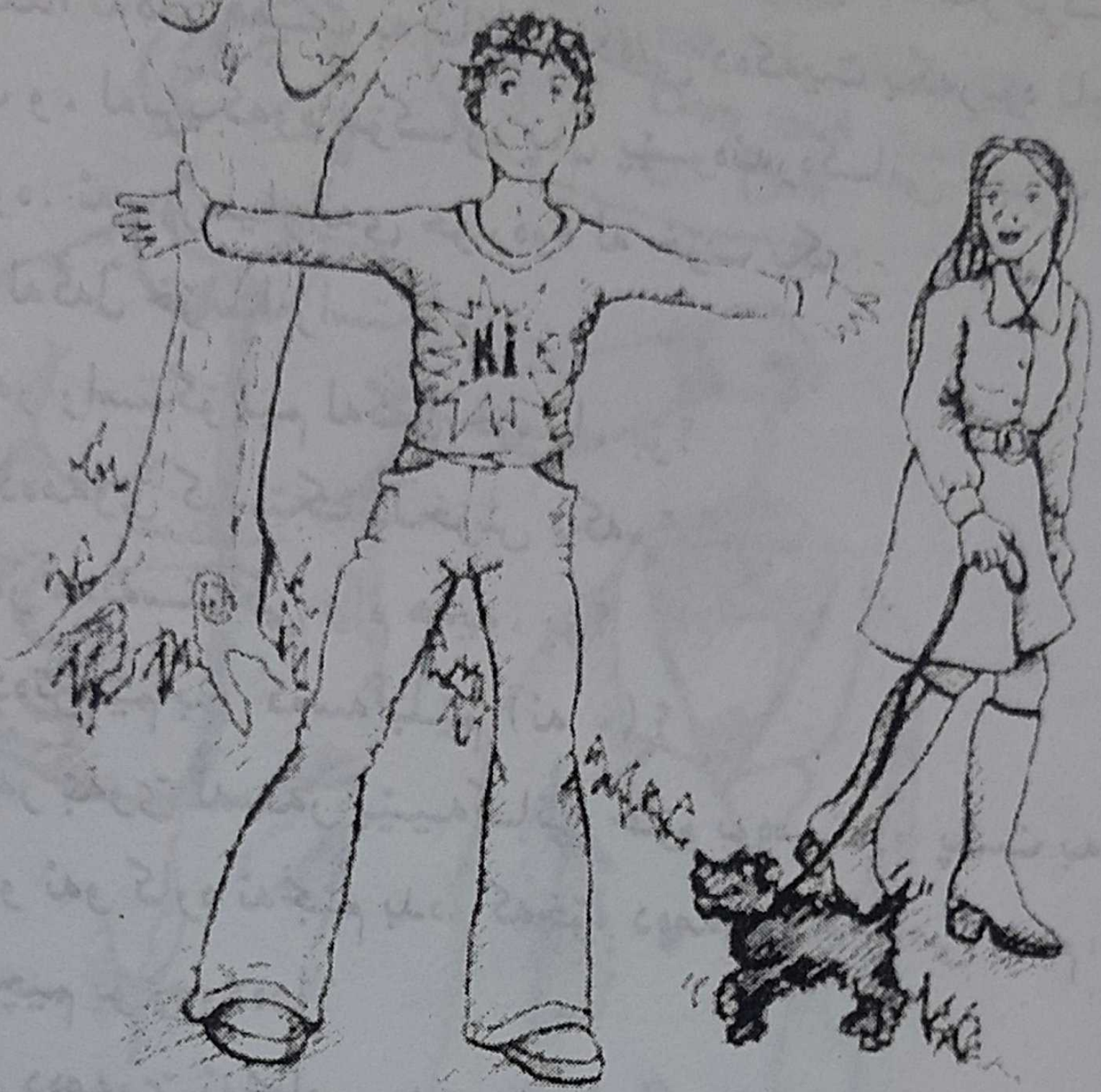
* نه وهی ده مه وی نه انجامی بدهم چیه؟

* نه گهر له سه ر بنه مای درو کردن بترین به رده وام تووشی (خوبه که م

زانین) ده بین.

به رده وام له گهل خوتا رووراست و راستگو به تا پروا به خوبوونت

ههر له به رزبوونه وه دا بی.

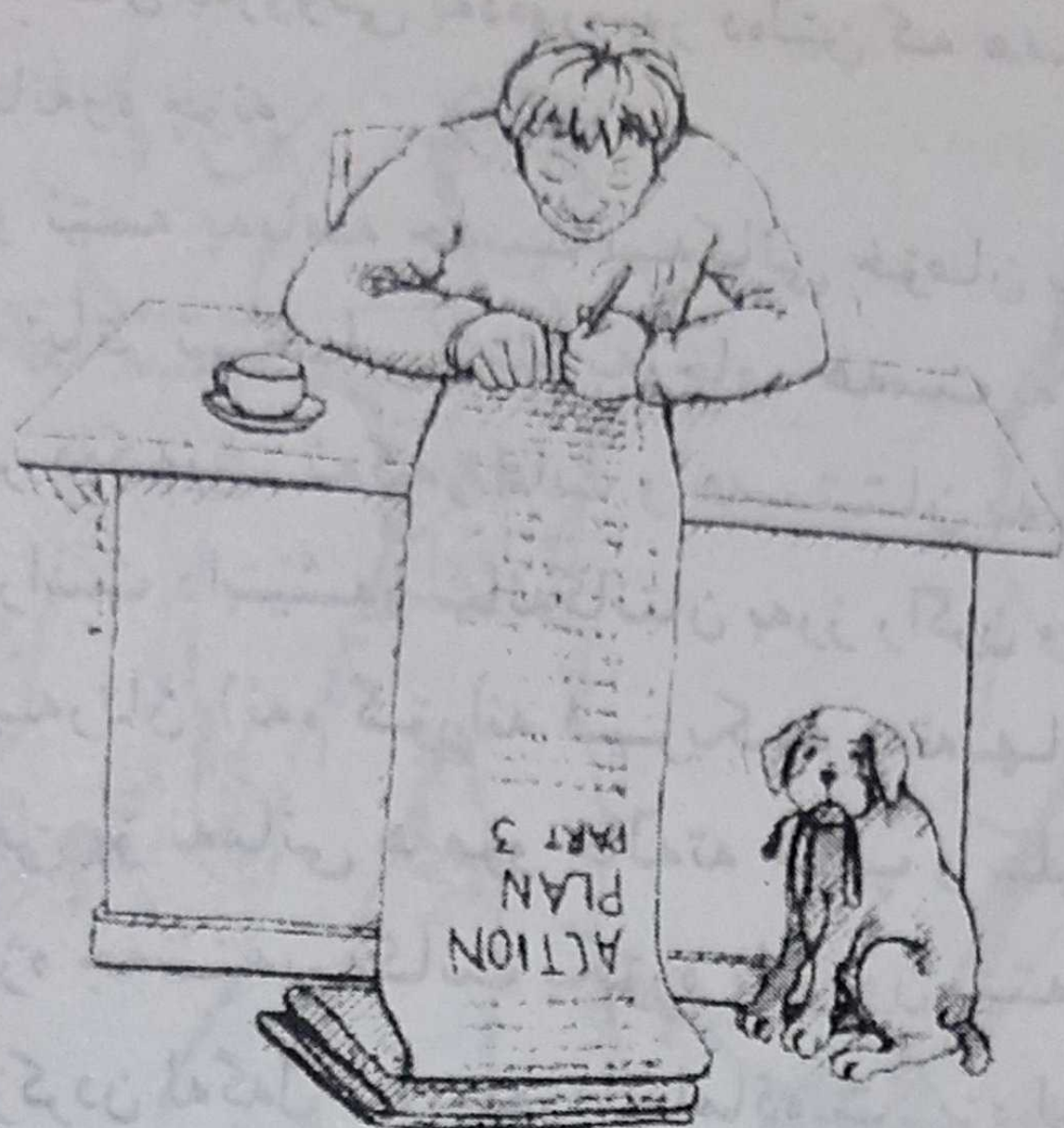
۳۹ - سەرنج بده زمانى ئەندامەكانى لەشت

زمانى ئەندامانى لەشمان رەنگدانەوهى ھەستەكانمانن. ئەگەر ھەست بە (خۆ بەكەم زانین) بكەین شانەكانمان سست و شور دەبنەوه، یان خۆمان لەچاوى خەلكى و ئاماژەكانى تری جەستەیی كە پەییوەندى بە خەلكى ترەوه ھەیه لادەدەین، ئەو حالەتە

جهسته بيانه مان بهروونی به ده ورو بهر ده لئين که هستی ئيمه
له باره ی خو مانه وه چونه .

ئه گهر بيت و ئيمه په يامه جهسته بيه کانی خو مان به شيوه يه ک
بگورين که زياتر ئيجابی بيته بهر چاو، هست به پروا به خو
بوونتيکی پتر ده که ين. ئه گهر هات و هستتان به (خو به که م
زانين) کرد، راست دابنیشه و شانہ کانتان بهرز راگرن و پروانه ناو
چاوی به رامبهرتان (ئه م گورانہ فيزيکيه به ته نهايي ده تواني
ده سپيکتيک بي بو نه مانی هموو حالته خراپ و سلبيه کانتان).

ههروه ها ئامازه جهسته بيه کانت بگوره تا روون بيته وه که تو بو
په يوه ندي سازکردن له گه ل ده ورو بهر دا ئاماده يت. بزه له سه ر ليوتان
بي، به م رواله ته نوي و گه شه، بي گومان تو گه شين تر ده که ويه
بهر چاوان. ههروا که هستکردن به (خو به که م زانين) له زماني
ئه نداماني له شمان رهنگ ده داته وه، هستی پروا به خو بوونيشمان
رهنگ ده داته وه. ئه گهر ئيمه رواله تيکی گه ش و شادمان هه بي
هست به شادمانيه کی زياتر ده که ين و خه لکی ده ورو بهر بيشمان
به پتي نه و گه شي و شادمانيه هه لسوکه و تمان له گه لدا ده که ن.

٤٠ - پلانی کارکردنی خۆت بنووسه

ئامانجه کانت هه رچیه کی هه بن، تو ده توانی به نووسین، نه خشه و نه نجامدانیان نزیکتر بکه یته وه. کاتیکی ئیمه ئامانجه کانتان ده خهینه سه ر کاغه ز ته وه نیشانه ی ته و راستیه یه که ئیمه زور جدین. ئامانجیک کی کورت هه لبرتیره و بهرنامه ی کارکردنه که ت له پیناویدا دابریژه تیایدا شیکردنه وه یه کی تیدا بی که تو چون و به چ ریگایه ک ده ته وی به و ئامانجه بگه یته و پاشان پلانه که ت بخه ره قالبی کرده کییه وه. کاتی ئامانجیک ده ست نیشان ده که یته و نه خشه و پلانی بو داده رپزیت و نه نجامی ده ده یته ههستی پشت به خۆبه ستن و بروا به خۆ بوونت بهرز ده یته وه. جاری و اهه یه پلانه که سه رکه و توو نابی و تو ناچار ده بی گورانکاریه ک له

نه خشه كه دا بكه يت، نه مه يان گرنك نيه. خودى نه خشه
دانانه كه ت بو كار كردن له پيناو گه يشتن به تامانجيك به لگه ي
راستى بوون و جدى بوونى توبه.
نه مه ش هه ستيكى زور وزه به خشه.

پروقه

لاپه ريه ك دابه ش بكه ره سهر پينج ستوون به م شيوه ي خواره وه:

* مه به ست / رهوش (ميتود) - پيوستى - ماوه - گورانكارى

* رهوش (ميتود) / بريار بده چ ههنگاو يك ده بى بنيت.

به زنجيره و ريك بياننوسه.

* پيوستى / نهو سهرچاوانه ي پيوستى پى هه يه به شيوه ي

ليستى بياننوسه وهك - يارمه تى و هاوكارى - ناموزگارى و

رينمايى - پاره - پشتگيرى كردنى ماله وه... ليسته كه له وانه يه

به تپه ربوونى كات گورانكارى به سهر دا بى.

* ماوه / ماوه يه كى گونجاو بوخوت دابنى. به روارو كاتى

دياريكراو بو به ره و پيش چوونى كاره كانت له بهرچاو بگره.

* گورانكارى / هه ر گورانكاريه ك پيوست بوو يادداشتى بكه.

نه مه يان ستوونى كى گرنكه و كاريگر ده بى به سهر نه خشه و پلانى

كاره كه ت. تاماده ي نه وه به نه خشه ي كار كردنت هه موو

گورانكاريه ك وه ربرى تا تو بتوانى به ئازادى و بيرى كى

داهينه رانه وه گورانكاريه كان نه نجام به ديت له برى نه وه ي له گه ل

هاتنه پيشى يه كه م له مپه ر بكه ويه سهر عه ردو تواناى

هه ستانه وه ت نه بى. پلانه كانى كورت و كرده نى، مروف رينمايى و

په لكيش ده كات بو زياتر بروا به خو بوون و پشت به خو به ستن بو

پلان و كارى گه وره تر.

'Ave you
seen number ten's
sunflowers - super
aren't they?

Yeh, smashing -
The new couple in
number two are
just lovely.

۱۷۰ - به باشه له باره ی خه لکیه وه بدوین

کاتیگ ئیمه به خراپ و ناشایسته له باره ی خه لکیه وه ده دوین،
ئه و ره وشه راسته قینه ی له باره ی خو مانه وه ههستی پی ده کهین
دهیگورین. ئایا هیچ کاتی گویت رادیراوه بو ئه و که سانه ی له مهر
خه لکی دیکه وه پرو پاگهنده و قسه ی نابهجی بلا و ده که نه وه.
له باره ی که سیگ که پرو پاگهنده دژی که سانی تر بلا و ده کاته وه
ههست به چی ده که یت؟

ئایا ههست به ئاسووده یی ده که ی له گه ل ئه و که سه ی له پشت
مله وه باسی خه لکی به خراپه ده کات؟

ئایا ده توانی پشت به کهسانی لهو جوړه بیهستیت و ئایا نه وانه
ده بن بهه قال و هاورپی چاک؟
ته گهر هات و توش له باره ی ده و روبه ری خوته وه به خراپه دوایت
ئاگادار به له وه ی چ کاریک ده کهیت. ئایا نه و قسانه ی ده یکه ی
پیوسته؟

ئایا گوړانکاری باشتی لیده که و پیته وه؟
ته گهر نا، دست لهو جوړه هه لسو که و ته هه لگره. نه وه ی له باره ی
نه و جوړه که سانه وه ههستی پی ده که ی له بیرت بی.
باشه، نه مهش هه ر به هه مان شیوه له باره ی خوته وه ههست پی
ده کهیت. ته گهر دست به پروپاگهنده بلا و کردنه وه بکهیت نه و
ههستی کی خراب دینیته کایه وه و هه رگیز تو به ره و گوړانکاری به کی
بنیاتنه رینمایی ناکات. نه وانه ی له باره ی خو بانه وه ههستی کی
ناپه سندو خراپیان هه یه هه ر نه و که سانه ن له باره ی خه لکی
دیکه وه قسه و قسه لوک بلا و ده که نه وه. نه وانهش که ریز له خو بان
ده گرن بی گو مان به ریزه وه ناوی خه لکی تر دینن. به دوا ی شتی
باش دا بگه ری که له باره ی ده و روبه ری خوته وه دهستت بکه وی و
لییه وه بدوی. نه وسا ده زانی که وزه و ریز له خو گرتن و پشت به خو
بهستنت به رزو به رزتر ده پیته وه.

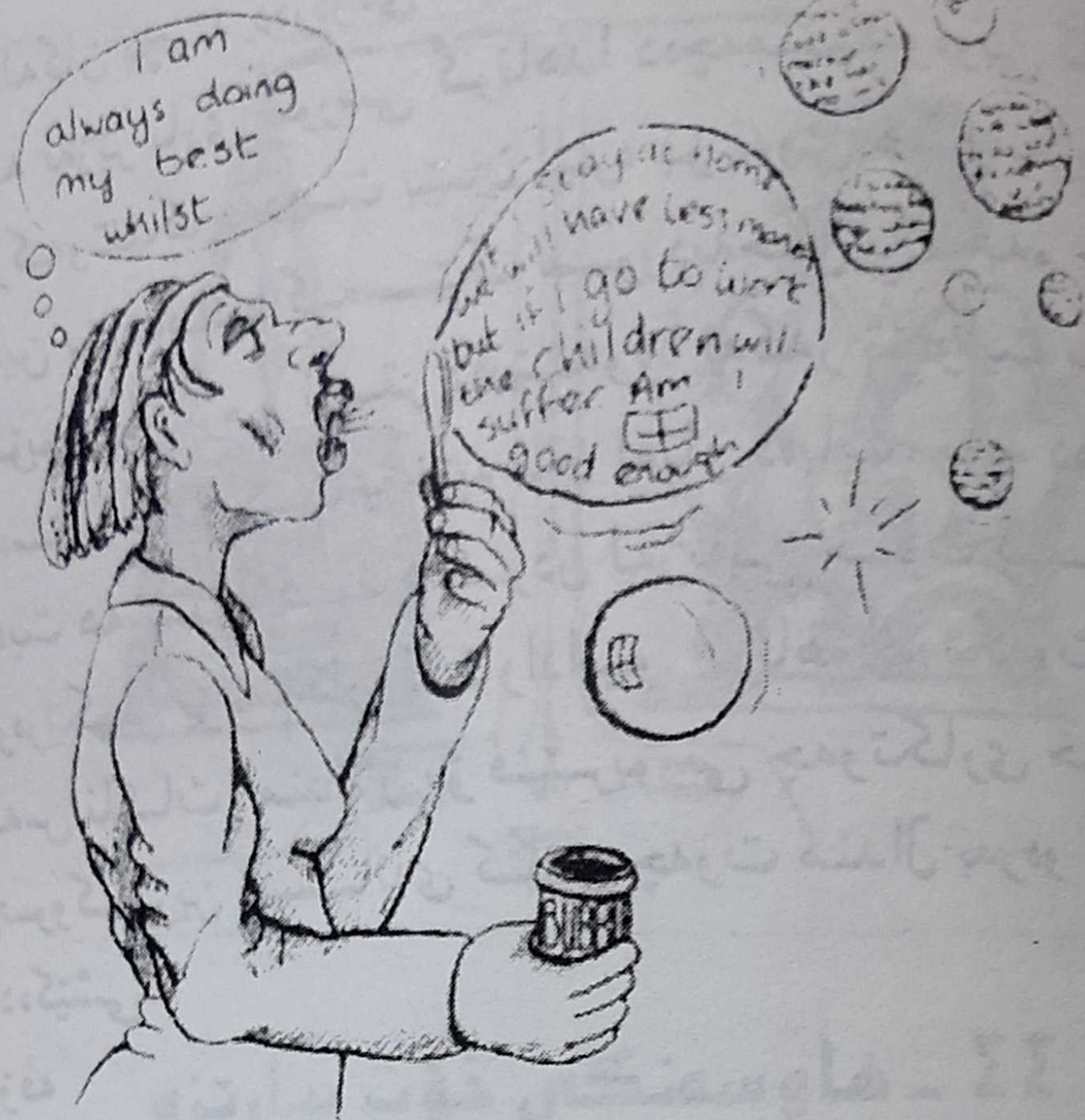

٤٢ - ههركاتن و يستت، بلن (نهء)

(نهء) وشه و په یقیتکی زۆر بچوو که به لام وادیاره بو ئیمه مانان هینانه سه زمانی نه و وشه یه کیشه یه کی زۆر گه وره یه. جاریکیان خانمیک هاته لام و گوتی ده سال به سه شوو کردنی دا تیده پهریت، که چی یه ک جاریش نه یه توانیوه به میرده که ی بلن (نهء). نه و خانمه ده ست به سه رو قر داهینانی به لاوه ناخوشه. به که جاریش که له گه ل نه و پیاوه دا چاویان پیک که وت، که دواتر بووه میردی، پیاوه که چه زی لی بوو ده ست به قره کانی نه و ده دا بکیشی و لینی پرسیبوو ئایا پینی خوشه نه و کاره بکات، خانمیش له وه لامدا گوتبووی (به لئی)!

له کاتییکا ههستی ئه و خانمه پێچهوانه ی وهلامه که ی بوو، به لام هه ر
 ویستبوی پیاوه که خوشحال بکات. له دوا ی سییه مین منالیان،
 ئه و خانمه ههستی راسته قینه ی خو ی لای میرده که ی درکاند.
 میردی سه ری سورما، که بو زووتر ئه و راستیه ی پی نه گوتوو ه.
 ئه گه ر تو له به رامبه ر پرسیاریکدا بلتی ی (به لئی) له کاتییکا
 ههستی راسته قینه ی تو وایه بلتی ی (نه ء) له راستیدا مه بهسته
 سه ره کیه ی خو ت شار دو ته وه و، ئه م کاره ی ش به خراب کار ده کاته
 سه ر ههستی ریز له خو گرتنت. هه موومان له سه ر ئه م وشه یه ی
 (نه ء) کی شه مان هه یه، ئه گه ر هات و ئیمه بو ئه نجامدانی کاریک
 نه مانتوانی بلتین (نه ء) و خو مان ناچار کرد به ئه نجامدانی، ئه و
 خو مان تووشی حاله تیکی ناسووده یی و تو ره بوون، کردو پروا
 به خو بوونمان به خیرایی داده به زی. ئه وهنده وشه ی (نه ء) له گه ل
 خو تا دووباره بکه ره وه تا وای لی دی گو تنی (نه ء) به لاته وه بیته
 کاریکی ناسایی.

دواتر وه ک پرۆقه یه ک ئه و کاره بی نه به رچاوی خو ت، که
 ئه نجامدانیت پی خوش نیه و وا بزانه به شیوه یه کی راسته قینه
 له به رامبه ر که سه کانی په یوه ندار به و کاره وه را وه ستاویت و زور
 ناسایی پێیان بلتی (نه ء). له وانیه یه که م جار، که ده لیتیت
 (نه ء) تووشی حاله تیکی ترس و ده له راوکی بیت و ناچار بی
 دا وای لی بوردن بکه یت. به لام به هه ر حال پیرو زبایی له خو ت بکه،
 که وشه که ت درکاندو دواتر له لات ناسایی ده بی. هه رکاتی و
 هه ست بکه یت، که بوو یت ته قوربانی، پشت به خو به ستنت
 داده به زیته ناستیکی نزم و پیوستیت به وه ده بی به که سیک بلتی
 (نه ء) شانازی به خو ته وه ده که یت.

۴۳ - ههست به گونا هباریی مهکه

ههست کردن به گونا هباریی، پروا به خو بوون له نیو دهبات، وهک تیزاییک چۆن شت دهسووتینیت و له نیو دهبات ئاوهاش ههستی ریز له خوگرتن دهسریته وه. ئا فره تان په یوه ندیه کی نزیکیان به گوناھی نامه عقول ههیه. چونکه پرسپاری زۆرو سهیر میشکیان دهخواته وه وهک ئه وهی دهلین (دهبی من دایکیکی باش بم؟

ئایا من هاوسه ریکی باشم؟
 نه گهر منیش کار نه کهم پاره و خه رجیمان کهم دهبی؟
 نه گهر کار بکه م کاتیکی له بارمان نامیننی تا زیاتر له گهل

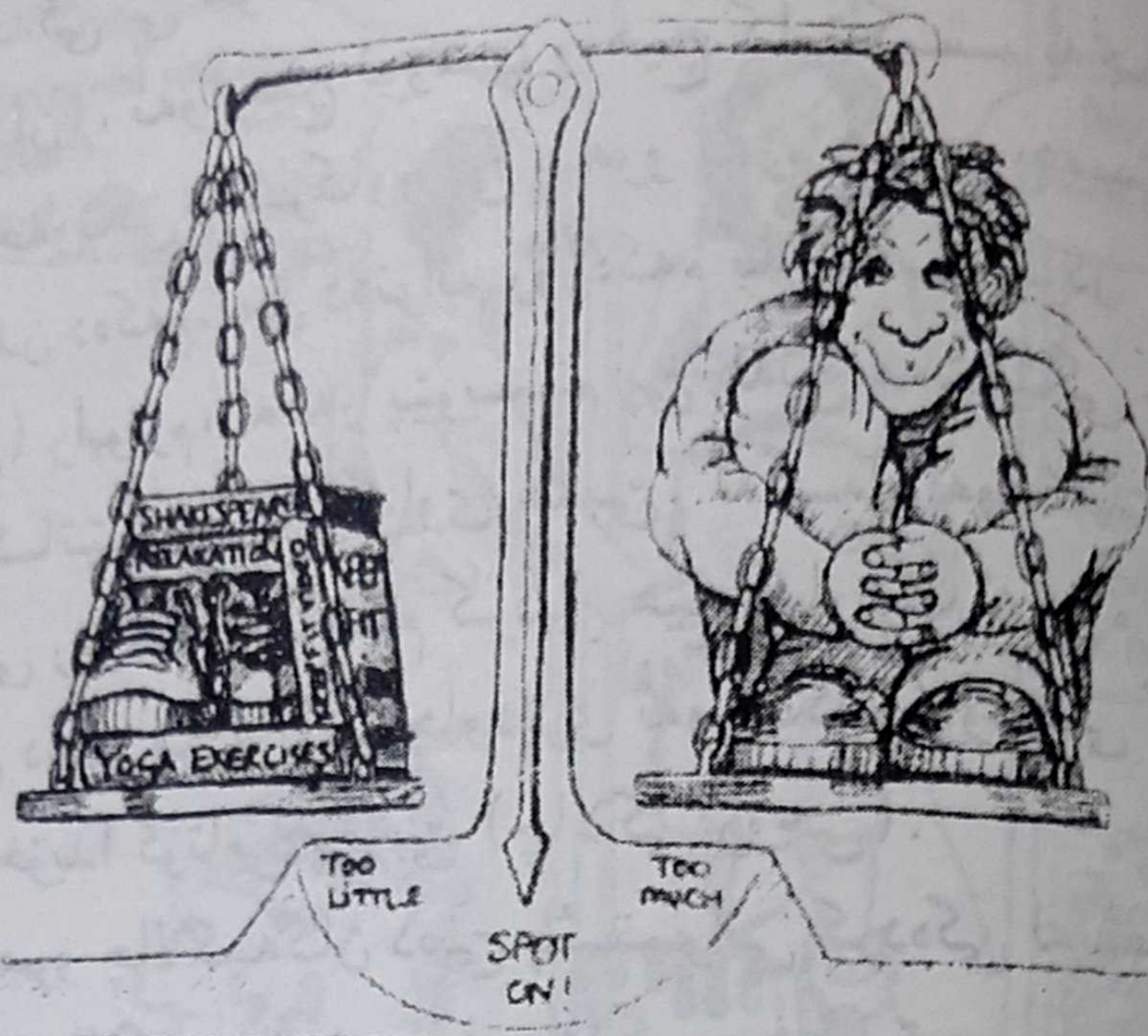
مندالّه کان بچینه دهره وهی مال و له گهلّ ئەواندا کات به سهر بهرم؟
ئیمه له ژیر باری قورسی گوناهدا ده چه مینه وهوبی ئەوهی هیچ
سهر که وتنیک به دهست بئین لیتره بو ئەوی هه لده به زین و هه ول
ده دهین بو هه موو که سیک سوود به خش بین. بهم جورده پروا
به خو بو و نمان نزم و نزمتر ده بیته وه. ئەگەر تو وایت بو ساتیک
را وهسته. گونا ه پشت به خو به ستن له ناو ده بات، بو به ده بیت هه ول
به دهیت هه ست به گونا ه کردن له ژیانی خو ت بسر پته وه.
پیوه ری کیش بو ئەم کاره له ئارادانیه. گونا هه به ری که وت سهر دانی
که س ناکات. مندالان بو فیروونی چه وتکاری خیراترن و
بچوو کترین نیشانهی کاری چه وت مندال به ره و لای خو ی
را ده کیشی.

پروقه

هه ست نه کردن به گونا هبار بوون

رسته یه کی چاک بسازه وهک ئەوهی «من به رده وام هه ولی خو م
ده ده م بو روو به روو بوونه وه له گهلّ هه ست کردن به گونا هباریی، که
وهک بلقی سهر ئاو وایه، تا چیر نه یه ته وه بهر چاوم» ئەو جا لینی
گه ری با پروات و چیریش بیری لی مه که وه.
ئه وه تان له بیریی ئەگەر ئەو دهر فه تان به خو تان دا هه ست
به گونا هباریی بکه ن ئەوا پروا به خو بوون تان داده به زی و ئەمه ش
ته نها دیاری به که پیت ده بری.

پروقه ی هه ست به گونا هباریی نه کردن در یژه پی بده تا بو ت ئاسان
و ئاسانتر ده بی و ژیانته به ره و خو شتر ده چی.

۲۲ - هاوسهنگی خۆت بپاریزه

ههركات ئیتمه بپروا به خۆبوونمان له ئاستیکی بهرزدا بێ (زهین-جهسته- گیان و ههسته کافمان) حالهتیکی هاوسهنگیان دهبی. ئەگەر به ههر هۆبهک هاوسهنگیمان له ژياندا له دهست بدهین ئەوا ناتوانین پشت به خۆمان ببهستین.

بۆ نمونه ئەگەر به درێژایی رۆژ بیرم له نووسینی ئەم کتێبه کردهوه و فکرو زهینم سهرقال بکهه ئەوا شهو، خهونیکی ئاسوودهه نابێ و لهرووی فیزیکیشهوه له وهزعیکی لهباردا ناژیم. ئەگەر به درێژایی رۆژیش کاتی خۆم به وروژاندنی ههستهکانم له مهه چۆنیهتی نووسینی ئەم کتێبه کوشت ئەوا ههموو ههستهکانی خۆم خستۆته

چالاکیه کی بی هوده و بی سوود ماندوو یانم کردوو (چالاکی ههسته کان)، ئەوا هیچ نووسین و هیچ کاریکیشم ئەنجام نەداوه دیسان خەویکی پەشوکاوو بی سەر و بەرم دەبی و ههست بە ترس و توقاندن دەکەم. من دەتوانم روژەکەم بە پیاسە کردن (چالاکی فیزیکی) رابوێرم، ئەگەر پیتوبستم پێ هەبی مەشقیکی چاکە بی ئەو هی کاتیکی دیاریکراوی هەبی. لەگەڵ ئەو هەشدا ئەگەر بە درێژایی روژ هەر پیاسەم کردبی هیچ کاریک ئەنجام نەداوه. نیگەرەن دەبم. من ناتوانم چاودێری ئەو بەکەم نووسینی کتیبە که لە کاتی خۆیدا کوتایی پێ بی (چالاکی روچی).

بەلام هەموو چالاکیه کان دەبی پشتیوانی کردەکی لە پشتدا بی. ئیمە بو چالاکیی زهینی - فیزیکی - ههستی و روچی خەلق کراوین. ئەفراندن و بروا بەخو بوونی بەرز، پەییوەندی بە هاوسەنگی چالاکیه کانمان هەیه. ئەگەر ههست دەکەیت لەباشترین وەزەدا نیت، هاوسەنگ بوون یان هاوسەنگ نەبوونی خۆت لەو لامدانەوی چەند پرسباری خوارەو هه بیینه:

* ئەمرو چەند چالاکیی زهینیم ههیه؟

* ئەمرو چەند چالاکیی فیزیکی (جەستەیی) م ههیه؟

* ئەمرو چەند لەگەڵ ههسته کاندا لە پەییوەندی دا بووم؟

* ئەمرو چەند چالاکی روچیم ههیه؟

ئەو شوێنە دەست نیشان بکە که ناهاوسەنگی تیاپە و بگەرێتو سەر ئەم رینمایانە و بەکارگیری رهوشەکان که بەهۆبانەو هه هاوسەنگی و پشت بەخو بەستنت دەگەرێتو هه دوخی ئاسایی خۆی.

٤٥ - پشت به تیروانینی خۆت بیهسته

کاتی ئیمه ههستیکی باشمان ههیه و برۆا به خۆبوونمان له ئاستیکی له بار دایه، وزه کامان هاوسهنگن، دل و زهینمان پیکهوه کار دهکن و ئیمه له گهڵ لۆژیک و تیروانینی خۆمان له پهبهندی داین. ئیمه فیرکراوین لۆژیکی بین و بو هه موو کاریک له زهینمان سوود وهر بگرین و دهشزانین زهین و میشکی ئیمه هه موو پرسیاره کان وهلام ناده نه وه. ژیان هه ر ته نها ریره و پیک

ئاقلّمەند نىيە . تىروانىن يان بىننى ناوۋەشمان تىايدا رۆلى
ھەيە .

ئايا تۆ دەتوانى بە تىروانىنى خۆت پشت بىستى ؟ ئايا تۆ دەزانى
تىروانىن چىيە و لەكوى دەبى بەدوايدا بگەرپىت ؟
ئىوۋ سەر و كارتان لە گەل تىروانىنى خۆتاندا ھەيە كاتىك بىر
لەشتىك دەكەنەو . دەزانى شتىك لە ئارادا ھەيە و راستە ،
تەنانت ئەگەر لە بارەيەو ھەس شتىكى پىتان نەگوتى . ھىزى
بىننى ناوۋەتان زانىارى گرنگان پى دەبەخشى و لەرىگى
ويست و ھەستو تىشكە دەروونىە كانتانەو لە گەلتانا دەدوى .
ئايا ئەوكاتەت لەبىرە كە تەنھا دەترانى كارىك دەبى ئەنجام
بەدەيت (تەنھا ھەستىكى پوچ و بى بنەما بوو) بەلام كارەكەت
ئەنجامداو باشىش دەرچوو . لىرەدا تىروانىنى ناوۋەتان رۆلى
ھەبوو .

گوى رادىرە بو پەيامى دەروونت ، كە پىت دەلى پشت بەخۆت
بىستە . ئەوسا تۆ بەھىزتر و ھاوسەنگتر دەبى و ھەستى باوەر
بەخۆ بوون و رىزگرتن لەخۆت بەرزتر دەبىتەو .

٤٦- لیستیك بو نرخاندن و پیژانین ناماده بکه

نهگه تۆ خواوهن ههستیکی کزو لاوازبیت، شتییک بدۆزه رهوه،
 هه رچه ند بچوکیش بی بو نرخاندن. له وهیا تا چ رادهیه ک ههست
 به خه مۆکی ده که یت گرنگ نیه. هه همیشه شتییک ههیه که شایانی

ئەو ھېيت بە باشى ھەل سەنگىنى . بەدوای ئەو شتەدا برۆو
 بیدۆزەرەو . کاتى بەتەواوى بى پىشت و پەنا دەمىنیتەو ھو ژیانت
 تام و چىژى تىدا نامىنى لیستىک بو نر خاندن و پىزانىن ئامادە
 بکە . لەوانە یە تو بەئەستەم بتوانى ئەمە جىبە جى بکەیت ، بەلام
 من بەلینت پى دەدەم ئەم کارەت ئەو ھندە دىنى زەحمەتى بو
 بکیشى . کارى پىزانىن ، ئاودىرى توو چىندراو ھکانت دەکات .

پروۆقە

لیستىک ھەک ئەو ھى خوارەو ھو ئامادە بکەو تا بکرى شتى زیاترى
 تىدا جى بکەو ھ .

لیستى پىزانىنى من

- من (ناوى خۆت) دەنرخىنم
- من دەنرخىنم
- من دەنرخىنم

۲۷ - خۆت رابینه وجودت ههبن

ئیمه به گشتی سهرقالی ئەم کارو ئەو کارین. ههندی جار وادهبی
 ئەم سهرقالبوونه ههستیکی باشمان له دهرووندا دهچینی و ههست
 بهوه دهکهین ئامانجیکمان ههیه، بهلام چالاکی بهردهوام دهبیته
 کاریکی بی مهعناو بی سوود. کاری لهرادهبهدهر و راکردن لییه بو
 نهوی، بی نهوهی قالا ییه کمان بو برهخسی و پشویه کمان بداته

بهر، هاوسه نگیه که ده شیوینی. بو دهسته بهر کردنی ژیانیکی
هاوسه نگی له گهله هیزی دهروونی و باوهر به خو بوون، پیوستیمان
به وه ههیه که خوومان له جموجوولی بی سوود دووربخهینه وه. نیمه
به راستی هندی کاتمان پیوسته بوئه وهی ههست به بوون وجودی
خوومان بکهین.

پشوودان و ههسانه وه - راگرتنی کارو چالاکی - تهنها مانه وه،
ئاگاییمان زیتر دهکات و یارمه تیده رمان ده بی تا خوومان
له شه که تی بیاریزین.

پروقه

روژانه چهند خوله کییک خووت بخزینه ناو که شیکی کپی و بی
دهنگیه وه. رادیوو تهله فزیوون بکوژینه وه. کتیب مه خوینه وه و هیچ
کاریک نه انجام مه ده.

تهنها له ئارامیدا دابنیشه. له سه ره تادا له وانیه ئه م کاره که مییک
زه حمهت بی بووت. بویه دانیشتنه کهت با ماوهیه کی زور
نه خایه نی. کاتی تو خووت دایه بوون وجودی خووت، ههسته کانت
گه شه ده کهن. توش ده توانی له نیوان بوون و کاره کانتدا
هاوسه نگی رابگری. ئه م کارهش ههستی ئاما نجدار بوون و پشت
به خو به ستنت زیتر دهکات.

٤٨ - پشت به توانا کانس خۆت بهسته

کاتیک ئاستی پشت به خۆبهستمان نزم و لاوازه، ئیمه تهنها خاله لاوازه کانی خۆمان ده بینین، ئەگەر تووشی ههلهیهک بین ئهمه تهنها گه مژهبی و بی سوود بوونی ئیمه دهسهلمینتی، وا دیته بهرچاو، چه زیکێ سروشتی له ناو ئیمه دا هه بی، که و امان لیده کات له باتی بهرز هه لکشان، ئاستی خۆمان دابه زینین، له وانیه فیڕکرا بین لاف لیدان و خۆده رخشتمان نه بی و خاکه را بین.

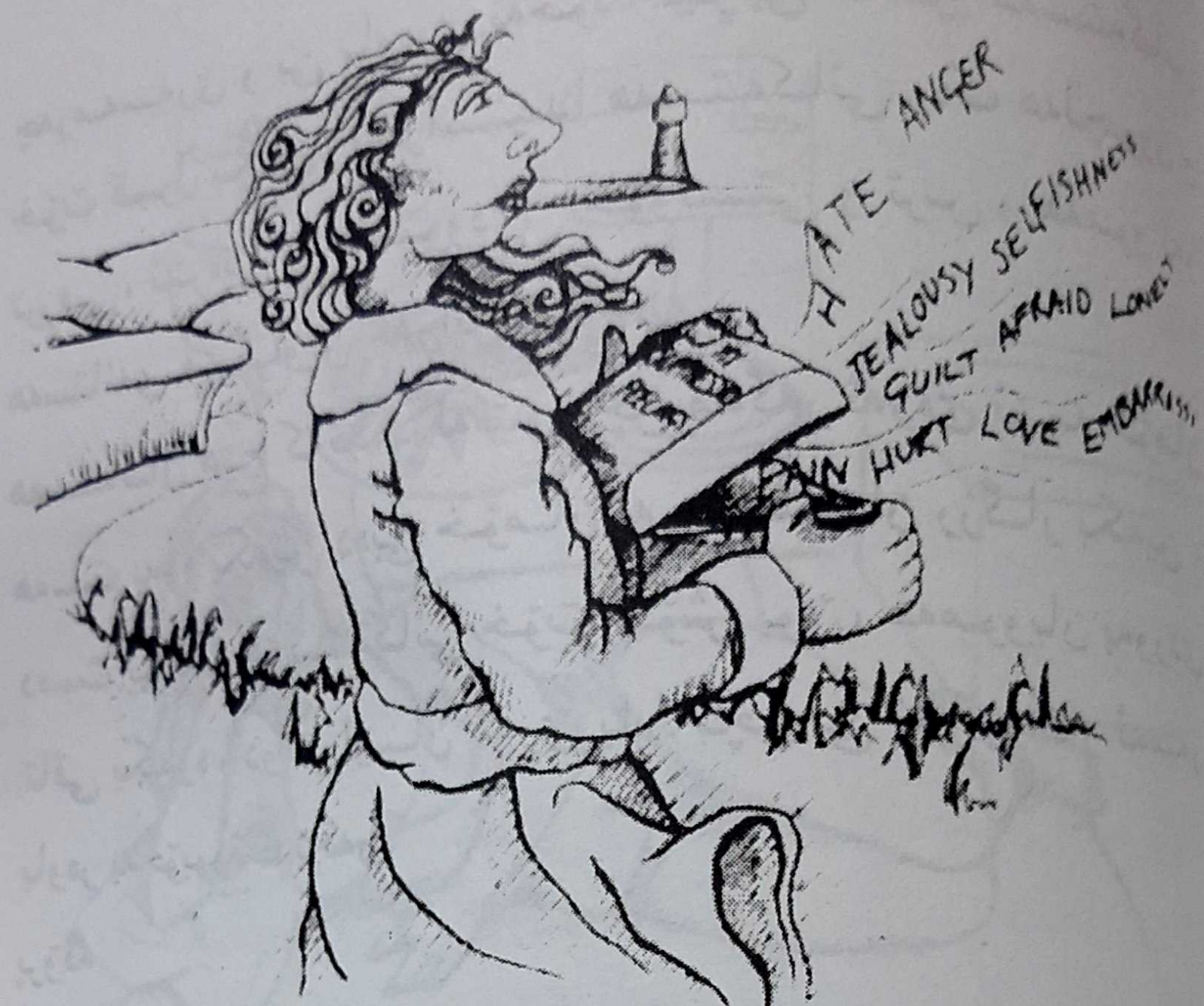
ئاستی باوهر به خۆ بوونی هه یچ که سیک، هه رگیز په یوهندی به وهی خه لکی تر بییری لی ده کاته وه نیه، باوهر به خۆ بوون تهنها

په یوه ندى به ووه هه یه، که ئیمه چوون بیر له خوومان ده که یینه وه،
 بویه نه گهر ئیمه ئاستی خوومان راگرت نه مه ریک نه و شوینه یه،
 که ئیمه له و خواره ده مینینه وه، ئیمه پیوستیمان به خو بنیاتنان
 هه یه، نه مهش لاف لیدان و خوده رخستن ناگه یه نی، بگره مه عنای
 ئیجایی بوونی به هه راو هوریا یه، هه موومان خالی لاوازیمان
 تیدایه، به لام کاتیکیش ده توانین خوومان بگورین به ره و باشر، که
 هوکار و وزه مان تیدا بی، ره شبینی، دلتهنگی دینیتته کایه و
 ئاستی وزه داده به زینی، گه شبینیش، چه زو ناره زوو، هیزی
 پالنه رو تواناکانی گورانکاریمان تیدا ده و پروژینی، خاکه رایبی
 دروژنانه وه لا بنی، سه رنجی تواناکانی خووت بده و بزانه له چ
 کاریکدا باشریت، گرنگ نیه کاره که بچوک یان گه وره بیت.

پروقه

کاتی وه زعی مادیت باش نیه پشت به تواناکانی خووت ببهسته و
 خووت له خه موکی رزگار بکه و لیستیک ئاماده بکه.
 تواناکانی من نه مانه ی خواره وهن:

- ۱- ...
 - ۲- ...
 - ۳- ...
- نه وهنده ی هوشتان یارمه تیتان ده دات بنووسن، به دهنگی بهرز
 بیانخوینه وه، شانازی به تواناکانی خووته وه بکه، ریز له خو گرتن
 ده رگای پشت به خو بهستن به رووتدا والا ده کات.

٢٩ - با ههسته کپ کراوه کانت لاپن

زۆربهی هه ره زۆری ئیمه له ته مه نی مندالیه وه فی کر اوین
 ههسته کانتان ته نها بو خو مان را گرین و ده ریان نه برین، ته گه ر ئیمه
 له شار دنه وهی ههسته کانتان ئازا بین «ههسته شار اوه کان» له وانیه
 بگهینه رادهیه کی ئاوها ههسته کانی خو مان له خو مانیش
 بشارینه وه «ههسته کانی بی ئاگایی» له گه ل ته وه شدا ههسته
 شار اوه کان له نیو ناچن ته نها له شوینیک هه شار ده درین، ئیمه له
 ده روونی خو مانی ده شارینه وه، بو به ده بینه هو ی ئازارو

چهرمه سهری و بی باوه ری به خود، لیرایی هموو هسته کانی
خوت قبول بکه ی، له راستیدا هسته کانی وهک هه لچوون و
توره یی، ئیره یی و حه سوودی - خوویستی و ترس و هموو نه و
هه ستانه ی فیرکراوین خه راپن و باشن.

هه سته کان هیچ کاتیک له نیو ناچن مه گهر نه وه ی ئیمه خوومان
هه ست به وه بکه یین ده بی خوومان له ده ستیان رزگار بکه یین ،
ده ست پیبکه هه سته کانی خوت خوش بوی، هه موویان به وردی
تاقی بکه وه، دواتر لییان گهری با لابچن بی نه وه ی کار له سهر
باوه ر به خووونت بکه ن.

پروقه

۱- هه سته کانی خوت بناسه و ناویان بو دابنی.

۲- قبول بکه که نه وه هه سته ت هه یه.

۳- مؤله ت به خوت بده شاگه شکه بوونت هه ست پی بکه ییت، بو
تیپه راندنی نه و رووداوه پیوستیت به هه ندی کات هه یه.

۴- وا بزانه هموو به شه کانی نه و شاگه شکه بوونته له
بلقی کدایه، لی گهری نه و بلقه به ئاوی دابچی.

۵۰ - بچۆ بۆ گەشت و سەيران

ژیانت جەنجالە و واپی دەچی هەر کەسەو داواکاریەکی هەبی، تۆ
کە ی بۆت دەلوی کاتییک بۆخۆت تەرخان بکەیت، ئایا هەرگیز
هەستیکی وات هەبوو؟ لەوانە یە تۆ پیوستیت بەو هەبی
چاویک بەخشتە ی کاتە کانتدا بگێری بەلام، بە کورتیە کە ی
هەمیشە پیوستیت بە دەرفەتییک هە یە بۆ گەشت و سەیرانیکی
کورت.

پروقهی چوونه گەشت

کاتی نیوکاترمیر کاتی زیادیت ههیه، شوپنیکی کپ و بی دهنگ
بدوزهوهو لهوی دانیشهو پشوو بده، چاوهکانت بنوقینهو ههست
له ههناسهدان و ههناسه ههلمرینت راگره، له حالهتیکدا کهوا
مییشک و جهستهت بهتهواوی له ههسانهوهدان بهچاوی زهینت
دیمهنیکی جوان بنهخشینه.

دیمهنیکی دهرهوه له لیواری دهریا، له کوپستانیک- له باخیک
یان ههر شوپنیکی، که پیته خووش و جوانه ههلبزیره، دیمهنهکه به
کهیفی خووت برازینهوه. بهرنامهی گهشتهکتهت دارپیره، با دیمهن و
گوشه و کهنارهکانی شوپنهکه سهرنجت راکیشن، بوئه خووشهکان
ههلمره، چریکهی بالندهکان- دهنگی ئاوو لیکدانی شهپولهکان
بهسهر گاشه بهردهکان بزنهوه، کاتییک تو شوپنی دلخوازی خووت
تاماده کرد، به تهسپایی بگهریوه نیوژوورهکتهت و چاوهکانت
بکهوه.

ئیستا ئیتر ههر کاتی ویستت دهتوانی بو ماوهی چهند چرکهیهک
بچیته گهشت و سهیران، هیچ کهلوپهلیکی ناوی و بهلاشه، لهههر
کوپییک و ههر کاتییک بی دهتوانی بچیته نهوی، ههر که زانیت
کارهکانت تیکهه و پیکهه بوون و خدریکه وهزعت تیک دهچی،
بو چهند چرکهیهک چاوهکانت بنوقینهو سهفهریکی شوپنه
دلخوازهکتهت بکه، لهوی تو دهتوانی خووت له ههموو
بارودوخیکدا دابپرینی.

پاشان به ههستیکی خووش و تازهوه بی نهوهی هیچ کهسیک
ئاگای له چوونت بوو بی دهگهریتهوه شوپنی خووت، نهه تهکنیکه
دریره پی بده، بهراستی کاریکی سهرنج راکیشه.

01 - له مړووه دهست پښ بکه خهونه کانت بکه یته راستی

نایا تو هیچ کاتیک ئەم شتانه ت له خه لکی ده ورو بهرت بیستووه
 «من ده میکه ده مه وی بچمه فلانه شوین - فلانه کار ئە نجام بدهم -
 فلانه شتەم هه بی - سەردانی فلان شوین بکه م - دهست به فلانه
 کار بکه م - و... هتد» ؟
 بۆ ئەوانه، ئەو کارانه ی باسی لیوه ده کەن ئە نجامی نادهن؟ کاتی
 دزانین پیمان خو شه چ کاریک بکه ین بۆمان هه یه هه نگا و به ره و
 نه نجامدانیان بهاو یترین، پرۆقه ی خواره وه ئە نجام بده تا ئامانج و
 به بهسته کانت بدۆزیته وه:

ئەو شتەى من لەژياندا دەمەوى ئەنجاميان بدەم.

دەمەوى:

- ۱-
- ۲-
- ۳-
- ۴-
- ۵-
- ۶-
- ۷-
- ۸-
- ۹-
- ۱۰-

ئايا بۆ گەيشتن بەو کارانە هيچ هەنگاو پيکت هاويشتووہ؟

ئەگەر نا، بۆ جەخت لە هاويشتنى ئەو ئەنگاوانە ناکەيتەوہ، کە

بەرەو مەبەستە کانت دەبات؟

کەسيکی ئاوها مەبە، کە هەميشە پرتەو بۆلەت بى، کە پيٽ

وابى هيچ کاتيک بەو ئامانجانە ناگەيت. ئەگەر وابيٽ هەميشە

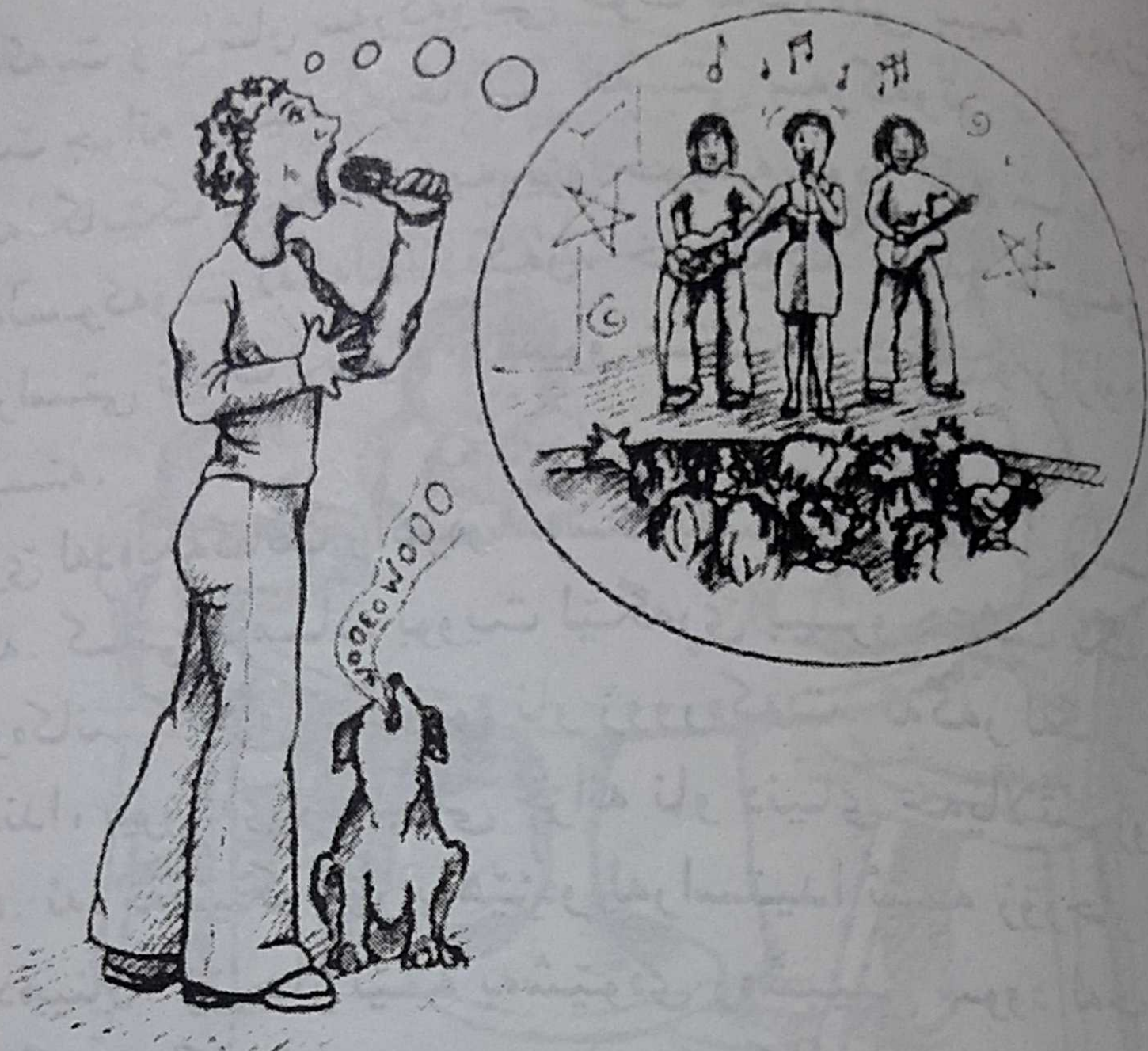
لە حالەتيکی بى ئوميدى دا دەژيت و تواناي پشت بەخۆ بەستنت

نامينيٽ. تۆ دەتوانى بگەيتە ئەستيرەکانى ئاسمان. خۆت تاقى

بکەرەوہ. بوټرو نەترس بەو هەنگاو باوى.

هاوکات لە گەل هەول و هەنگاوانە کانت برۆا بەخۆبوونت بەرزتر

دەبيٽەوہ.

۵۲ - سەرکەوتن بۆ خۆت دروست بکه

هیزی خهیاڵ و بیرکردنه و هت زۆره و له توانا تا ههیه هه موو شتیکی
 دروست بکات. بریار بده سەرکەوتن بۆ خۆت دروست بکهیت.
 رستهی پۆزه تیقی خواره وه دوو باره بکه وه:
 رستهی پۆزه تیق / من شایانی سەرکەوتنم. ئیستا له ههستی
 خهیاڵ و بیرکردنه و هت سوود و هه ر بگره و هیزو توانا به رستهی
 سه ره وه بیه خشه.

پروقهی، هینانه بهرچاو
 شوینیکی هیمن بدۆزه وه. چاوه کانت بنووقینه و ئاسووده به.
 سه رنج بده هه ناسه دانت تا ئه و کاتهی به قوولی ههست به حه سانه وه

ده كه يت و پاشان سه ركه وتنى خوٽ به كرده كى ببينه. ديمه نيک كه پيٽ جوانه بيهينه بهرچاوت. ههستى سه ركه وتن تاقي بكه ره وه. خه لكانيك ببينه، كه بهريزو حورمه ته وه - كه شايانى تو به - هه لسو كه وتت له گه لدا ده كه ن. خه ياله كه تا نه و شوپنه ي ده لوى له راستى نزيك بكه وه. هه موو شتيك جوان و رازاوه ببينه و ببيسته.

گوئى له ده نكه كانت راگه وه ههست به سه ركه وتنيكى راسته قينه بكه. كاتى تاماده بوويت ليگه رى بيرو هوشت بگه رينه وه. چاوه كانت بكه وه و بگه رپوه ناو ژووره كه ت. نه گه ر له كاتى خه يال كردندا، بيروكه ي ره شبنى خزانه ناو دنياي خه يالاتت زوو لايان هه ره. نه م ته كنিকে زور به هيزه وه له راستيدا ئيمه زورچار سوودى ده بينين. زورچار ئيمه به شيوه ي ره شبنى سوود له خه يالاتمان هه رده گربن تاكو باوه رو بيره ره شبنيه كانمان بپاريزين. ئايا هيج باتيك هاتوته پيش كه پيٽ خوشت بى كارىك نه نجام بده يت و شان به خيرايى بربار ده ده ي خوٽ نه خه يته ده ردى سه ر، چونكه هوانه يه له تواناتا نه بى كاره كه نه نجام بده ي. لي ره دا چى وي داوه ؟

وه ي لي ره دا رويداوه سوود وه رگرتنى تو به له بيرو باوه ره شبنيه كه ت. نه و بيروكه يه ي كه ده لى « من ناتوانم نه و كاره نجام بده م ». نه و بيروكه يه به هوئى خه يالىكى ره شبنى باريزيت، كاتى كه له خه يالى خوٽدا خوٽ به شكست خواردوو بينى. بو له و خه يالاتا نه تدا بو بيروكه ي ئيجابى و به سوود و ركه وتوو باوه ر به خووبوون سوود وه رناگريت ؟

۵۳ - منالەكانت بەباشی گوۆش و پەروەردە بکە.

بیرۆکه سلبیە کائمان دەکەونه نیتوان خۆمان و باوەر بەخۆبوونمان. نێمه ئەو شتانه لەمنداڵیەوه فێربووینە، ئەمڕۆ نێمه شتیکی زۆر لەبارەى هیژی بیرکردنەوهی ئیجابی و، ئاکامەکانی رەخنەى رووخینەر دەزانین. بو نێمهى دایک و باوک، ئەو زانستە زۆر پر بەهایە. پەیف و وشەکان زۆر بەهیژو کاریگەرن و دەکری بو نازادیهتی بەخشین و پاراستن و گالتەو سووکایهتی پیکردن بەکاربیرین.

دیاره نێمه هەرشتیک، که بمانهوی فیری منداڵە کائمان بکەین که باوەر بکەن، ئەوان زوو باوەر دەکەن. ئەگەر نێمه پێیان بلێین

(نه فام - بی سوود - به د - بی نرخ - ته وه زهل و ... هتد) ان ته وان
تهو شتانه له میشکیان ده چه قی و باوه ری پی ده کهن و وایان
لیده کات بی پروا به خو بوون و بی پشت به خو بهستن گه وره بن.
ته مهش بیگومان بیرو که ی ره شبینی له باره ی خو یانه وه له دل و
دهروونیاندا ده چینی و له گه لیاندا گه وره ده بی. به و زانست و
ئاگاییه ی، که ئیستا ئیمه مانان هه مانه ده توانین به ریگایه کی زور
ئیجابی و سوود به خش، هیزو توانا به منداله کانمان بیه خشین.
هانیان بدهین و بیان پار تیزین. ته مهش به و واتایه نیه پیان بلین
هه رچییه کی ته وان ته نجامی ده دن کاریکی به رزه - به پیچه وان وه
ئیمه ده توانین منداله کانمان هان بدهین و پیان بلین چند
ته وانمان خو ش ده وی و ته وان چند هوشمه ندن، تا ته وانیش
ههستی خو بان به ئاشکرای بی در بیرن. ههروه ک ده توانین شیوه و
ریگای ته نجامدانی کاریان بی ته وه ی له هه وله کانیا ندا ههست
به بچوکی و سووکایه تی بکه ن - پی نیشان بدهین. من لیته دا
له باره ی دایک و باوکی کامل نادویم ئیمه ته نها ده توانین هه ولی
خومان بدهین، ته مهش له وانیه به هه له بیته به رچاو، دایکایه تی
و باوکایه تی زور کاریکی زه حمه ته به لام ده توانین ده سپیکتیکی
باش فیته منداله کانمان بکهین. بو به ته وان ریتر له خو بان و
له خه لکی تر ده گرن. هه ر جار یک که ئیوه که سیک هان ده دن، که
پشت به خو ی بیهستی ههستی به نرخ بوونی خو ت به رز ده بیته وه.
هیزو توانا به منداله کانت بیه خشه و یارمه تیده ر به بو رزگار کردنی
وه چه یه کی جوان و حییل تا پروا به خو بوون و وره یان به رز بیته.

OFFICES
20-40

۵۴ - لهبیرت بئ تۆ هاوتات نیه

ئایا هیچ کاتیک خۆت له گهڵ کهسانی تر دا بهراورد ده کهیت؟
ئایا هیچ ههستت به وه کردوووه تۆ وهک کهسیکی تر باش نیت یان
بهراودهیهکی دلخواز هۆشمه ند - لاواز - جوان - پربایه خ و شادمان
نیت؟

هەر وهختیک خۆت له گهڵ کهسیکی تردا بهراورد کرد تو پشت
بهستن به تواناو بریار دان و ههلبژاردن له دهست دهدهیت. تو وهک
کهسیک بوویته قوربانی و پروا بهخوونییکی کزی ههبی کار
دهکهیت. تو تاکت نیه. هیچ کاتیکی کهسیکی وهک تو لهسهر ئەم
گۆی زهوییه نهبووه و نیه. ئەم بیروکهیه وات لیدهکات رهگ
داکوتی و شتیکی تایبهتی بیت.

وتهی خوارهوه پرۆقه بکه:

وتهی سوود بهخش = من هاوتام نیه

چهندين جار دووبارهی بکهوهو بهدهنگی بهرز بیلایوه. هیزی
داهینان و ئهفراندنت بهرز بکهوه. هەر کاتیکی ههستت به
پتویستی هاوسهنگبون کرد، بهوردی رامینه لهو شتهی ههستی
پی دهکهیت. ئەمه شتیکه دهتگۆری.

گۆرانکاری له خۆتدا قبول بکه. هەر ئەم گۆرانکاریبانهن وات
لیدهکهن بیته کهسیکی بی هاوتاو داهینه، لهجی و شوینیکی
شایان و تایبهت بهخۆتدا.

۵۵ - (تۆ ناتوانی ههلمسورپینس) ئەزجام بدە

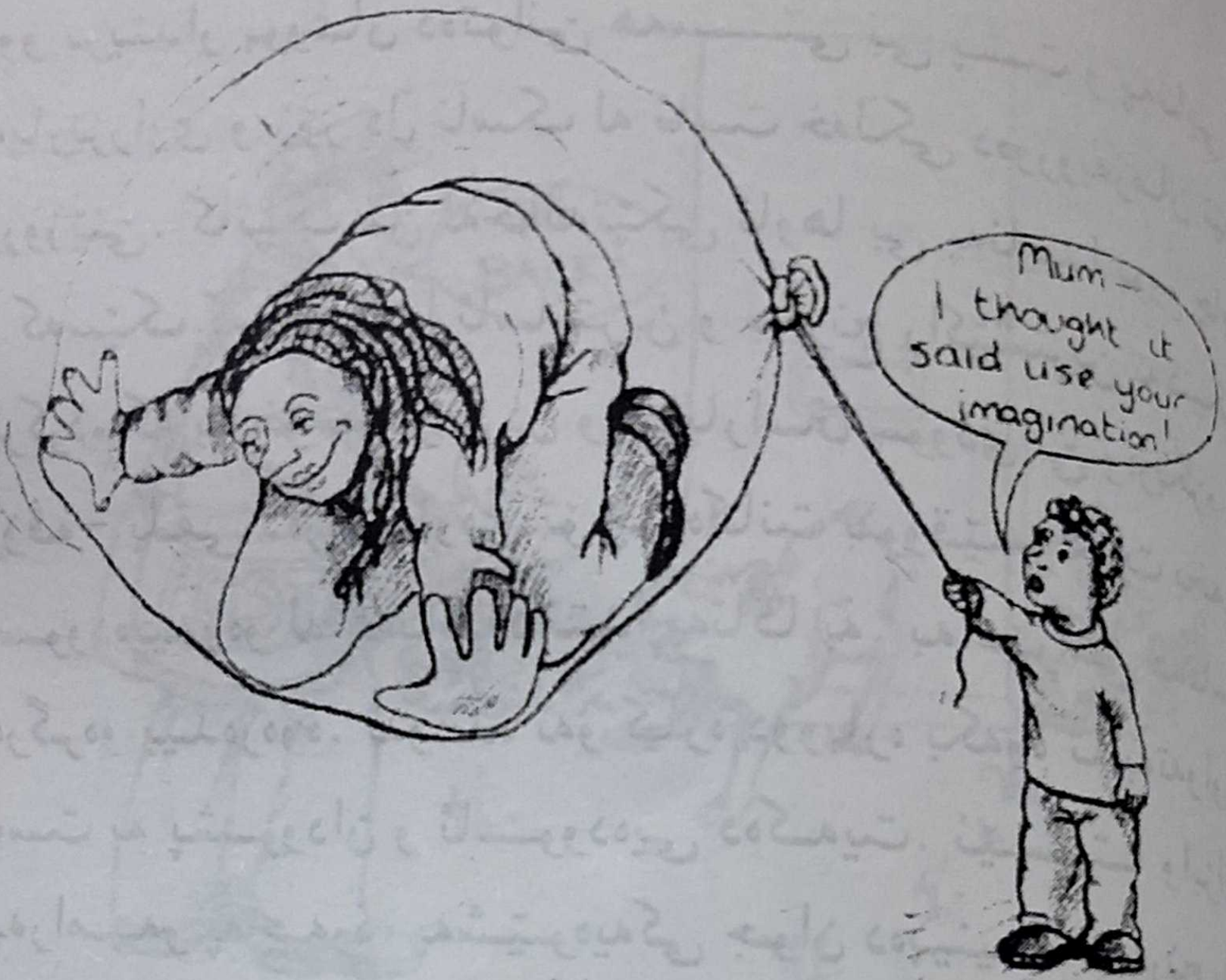
منڊال هه‌میشه هه‌لسوکه‌وتیکی سروشتی هه‌یه و وا ده‌زانین هه‌ر کاتیگ گه‌وره ده‌بین پشت گوی ده‌خرین و له‌بیر ده‌کرین. له‌گه‌ل گه‌مه‌کانی سه‌رده‌می منڊالی‌تیدا په‌یوه‌ندیت راگه‌رو له‌پروقه‌ی خواره‌وه، که کاریگه‌ریه‌کی راسته‌قینه‌ی هه‌یه بو که مکردنه‌وه‌ی ستیرس و، ئارام به‌خشه چیژ وه‌رگه‌.

پروقه - (تو ناتوانی هه لمسورینی).

پییه کانت لیک که وه و راهسته، (پییه کانت به ئەندازهی
شانه کانت بکه وه)

لهش - مل و سه ری خوۆت وه کو یه ک پارچه، سه ره تا بوۆلای چه پ
پاشان بوۆلای راست بسورینه. لی گهری بازووه کانت له گهل لهشت
به شتیه کی ئازاد له لایه که وه بوۆلایه که ی تر بسوری، له م حاله ته دا
به ده وری شانه کانت ده پیچرین.

دلنیا به سه رت له گهل لهش و جهسته تا ده سوری و هاو پییه تی
ده کات. هاوکات که لهشت له چه په وه بوۆلای راست و دواوه
ده سوری هاوار بکه. تا ده توانی به ده نگیکی به رز هاوار بکه (تو
ناتوانی ناچارم بکه یه) چیژ وه رگه. دریژه به هاوار کردنت بده،
ئه وانه تا قی بکه وه. من گرنگی ناده م. کپ کردنی هه لچوون و
توره یی به م شتیه یه، کاریکی باشه بوۆ ریز له خوۆگرتن و دهسته به ر
کردنی حاله تیکی وروژینه ر کاتی تو بروا به خو بوونیکی کزت
هه یه. ئیمه ده مانه وی خوۆمان زوۆر به جدی وه ر بگرین. بوۆیه
بسوری. هاوار بکه و پیبکه نه و هه موو شتیک بیته به رچاوت.

56 - برۆ ناو بلقیکی ئاو

ماوهیهک بهر له ئیستا، بهر له وهی لیکۆلینه وهی خۆم بو شتیوازی
 ههستیکی باشتتر له بارهی خۆوه دهست پێبکهم، له حاله تێکی زۆر
 نزندا بووم، من له نیوان ههست به هیدمهیهکی توندا بووم و
 کهترین باوهرم به خۆم نه بوو. له راستیدا من باوهرم به هیچ
 شتیک نه ما بوو. کاتی ئیمه ده که وینه قولایی نائومییدی و
 له نهمانی ههستی برۆا به خۆ بوونمان ئازار ده چێژین له و کاته دا
 هه موو ههستی پشت به خۆو خه لکی تر به ستن له دهست ده دهین.
 بۆیه ههست به ته نهایی، زوو بریندار بوون و ترس ده کهین. ههستی

زوو بریندار بوونمان ده توانی ههستی بی پشت و په نایی و
نه پاریزراوی و زور دل ناسک له ئاست خه لکی ده ورو به زمان تیدا
بوروژینی. کاتیک من له حاله تیکی ئاوها بی په ناییدا بووم چاوم
به که سیک کهوت کهوا ئاسانترین و سه رنج راکیشترین ته کنیکی
فیرکردم که بو خو به هیز کردن و خو پاراستن سوودی لی وهر بگرم.
پروقه - بلقی دهره و شاوهی تو چاوه کانت بنووقینه و خوت بخهره
ئاسووده ییه وهو له هه ناسه دانتدا به ئاگا به. به هیواشی هه ناسه
وه رگه و بیده ره وه. ئه وهنده ئه و کاره دووباره بکه وه تا به ته واوی
ههست به پشوودان و ئاسووده یی ده کهیت. ئیستا و ابزانه
له به رامبه ر په نجه ره، به شیوه یه کی جوان ده بینیت. سه رنج بده
رهنگی بلقه که، که ده گاته ژووره کهت و ده که ویتته ژیر پیتته وه.
هه رچه ند لی راده مینی گه وره ترو جوانتر ده بی. تا راده یه ک له تو
گه وره تر ده بی. ئیستا بچو ناو بلقه که وه. به ته واوی ههست
به ئاسایش و پاریزراوی ده کهیت. تو ئه و کاته ی له ناو بلقه
جوانه که ی خوتدایت، هیچ کهس و هیچ شتیک ناتوانی ئازارت
پی بگه یه نی.

هه رکات ههستت کرد پیوستیت به م ته کنیکه هه یه دووباره ی
بکه وه و سوودی لی وهر بگرم. له توانا تدا هه یه به چاوترو کاندنیک
بلقه که دروست کهیت و بچیتته ناویه وه. ئه م کاره تا قی بکه وه و
ئه و ههست به ئاسایش و پاریزراو بوونه ی پیت ده به خشی چیژی
لی وهر بگرم.

۵۷ - به کلا کوره وه به

ئینه هه مان ئه و شتوازه هه لسوکه وتانه فیری خه لکی ده کهین، که
 پیمان خوشه به و شتوازان وه ره فتارمان له گه لدا بکه ن، ئه وه به و
 واتایه یه که ئه گهر خه لکی به سیفه تی پیللا و سره وه سوودت لی
 و ده گرن له بهر ئه وه یه، که خۆت ئه و ده رفه ته ت پیمان داوه،
 ئه گهر بیت و تو، بروا به خۆ بوونت نه بی، ئه وسا که سیک ده تکا
 به قوریانی، له نزیکه وه بروانه په یوه ندیه کانت له گه ل هاوبه شی
 ژبانت، هاویری و هاوکارانت و ئه ندامانی خیزانت و، ئه م
 به سیارانه ئاراسته ی خۆت بکه:

- من ئىجازە بەكى دەدەم بە خراب لە گەلدا هەلسوکەت بکات؟
- من چۆن لیدە گەریم شتیکی وا روو بدات؟

ئەم جوۆرە پە یوهندیە، بە گۆرینی هەلسوکەوتی خۆت بگۆرەو
بە شتوویە یە کلاکەرەووە رفتار بکە، ئەوسا ئەو کەسە ی بە خراب
کاری لى دە کیشا شتووی رفتار کردنی لە گەلدا دە گۆری یان بە
جاری لە ژیانە دوور دە کەوێتەو، بزانه چیت دەوی و ریز لە
داخوایە کانت بگرە، باوەر بکە تۆ دەتوانی بیته هوکاری ئەو دی
روو داویک روو بدات پاشان دەست بە کار بیت.

هیچ کاتیک لە گوتنی «نە» ئە گەر پتووست بوو، مە ترسە، سوود
لە شارەزایی و پتووست وەر بگرە بۆ پە یوهندی ساز کردن، سوود
لە هەلە زبیرنە کان وەر بگرە، ژیان پرە لە موجازە فە کردن،
بە پرسیتی کارەکانی خۆت بە ئەستۆ بگرەو هەستە راستە قینەکانی
خۆت دە ربەرە، وەلامی ئەو کەسە ی قوربانی نیە، یە کلاکەرەوویە،
تۆ ئە گەر و ابیت لە سەر بنەمای باشتترین حەزو ئارەزووە کانت
هەلسوکەوت دە کەیت و لە سەر پتووستی خۆت دە وەستیت، تۆ
لە گەل پتووستی و داخوایە کانتدا پە یوهندیە کی روونت هەییە،
هەر وەها ریز لە هەست و مافی خەلکی دیکەش دە گری، تۆ نرخی
خۆت دە زانی و ئاستی برۆا بە خو بوونت بەرزە.

پیتوبستیمان به باوهر به خو بوون هه یه، بروا سیحر یکی زور به هیزه،
کاتی خوش ویستنی خود ده بیته مه حال ده کری مه شق و پروقه ی
بکه یت، نهو باوهره که تو شاد- گرنگ- سه رسور هینه ر-
داهینه ر- شایان و هه لبرارده یت پروقه بکه.
چونکه تو هه یت:

پروقه

لیستی که له باوهره ئیجابه کانت ناماده بکه، رسته کان با بو نه م
دهمه سوود به خش بن و به رده وام مه شقیان بکه.
هه ر کاتی هه ستت کرد وره ت دابه زیوه چاو به لیسته که تدا
بخشینه وه سوود له نمونه کانی خواره وه و هه بگره و نه گه ر ویستت
خالی تریشی بخه نه سه ر.

نمونه کان

- من خوم خوش ده ویو نرخی خوم ده زانم.

- من که سیکی بهر چاوو داهینه رم.

- من شایانی با شترینم له ژیاندا

- لیستی ده برینه ئیجابه کانی من:

۱-

۲-

۳-

۴-

۵-

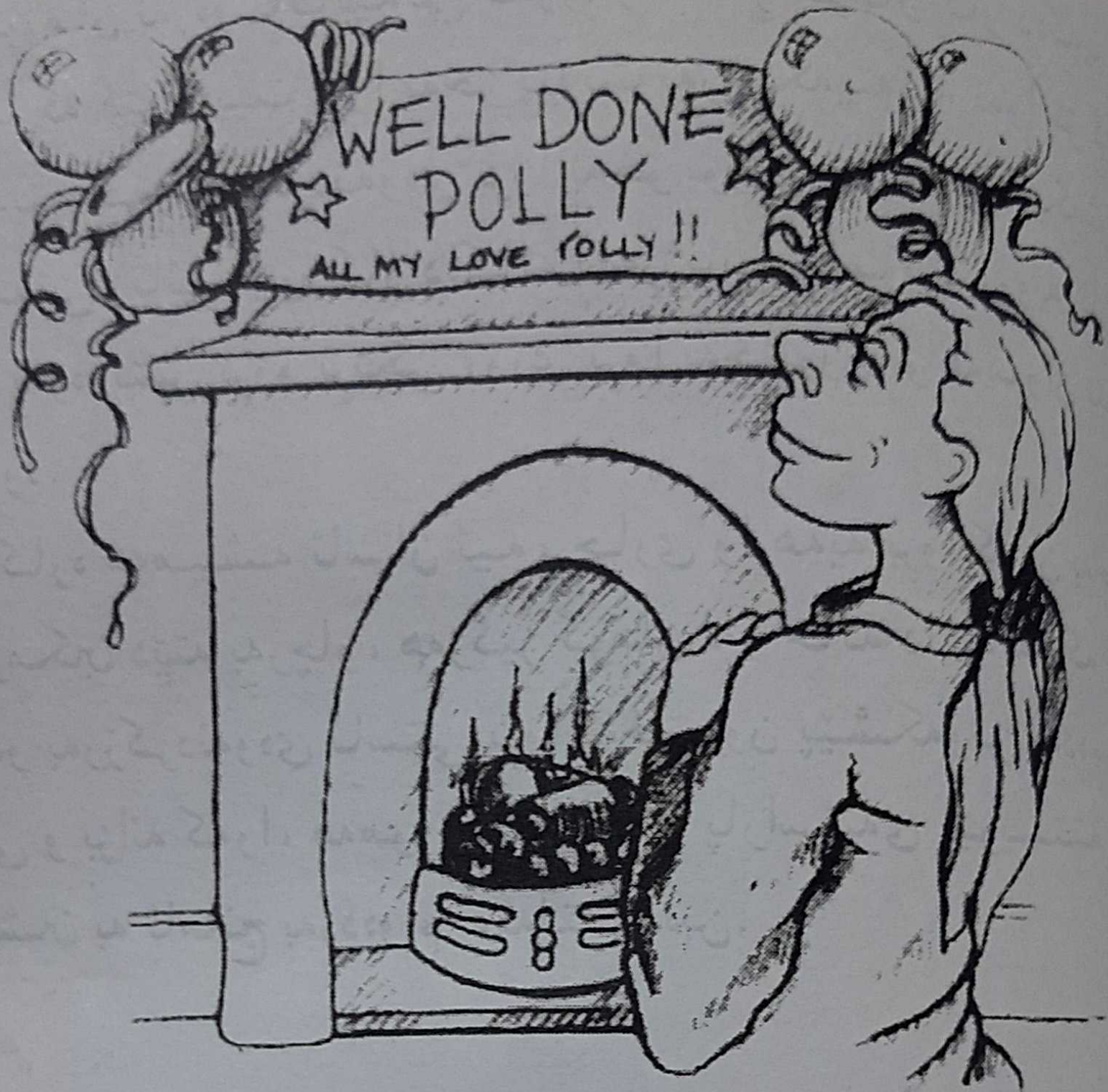

۵۹ - نهریتیک بشکینه

یه کیک له هوکاره کانی وره ی نزم ههست به چه قینه، ههست کردن بهوهی توانای گۆرینی به ره و باشتر نه بی و ههستی زال نه بوونه، به لای هندی که سه وه نه وهسته به راده یه کی نه وهنده زۆر، که مروقه که تووشی نائومییدی ده کات، بو نه وهی ههستیکی باشمان له ژیاندا هه بی پیبسته ههست به وه بکه یین، که توانای

زالبوونمان ههیه، ئەگەر له شوپننیکى تارىکدا، که پره له بیروکهى رهشبینى ون بووین له دهروونماندا ههستى زال نهبوون دیتته کایه، بچوکترین ههنگاونانمان بوى ههیه گهورهترین کاریگهرى ههبن له سه زيانماندا، ئەگەر ههست بهوه دهکهین، که بزر بوویتته و نازانى به کام ریگادا برۆیت بریار بده شتیک له زیانندا بگۆرى، شتیک ههلبژیره، که زۆر بچوک و کهم بایهخ دیتته بهرچاو، نه ریتیکى بچوک بشکینه یان وازى لى بیته، ههولى نهوه مهده که کاریکی جدی وهک وازهینان له جگهره کیشان یان کووتایى هینان به په یوهندییهک تاقى بکهیتتهوه، ئیمه لیتهدا مه به ستمان گۆریننیکى بچوکه.

گۆریننیک که وزهیهکی زۆرى پى نهوی، به لام ده بیته هوکاری گۆرانکارییهک له زیانندا، ریگای چوونه سهر کاره کهت بگۆره، جوۆرى نانه کهت بگۆره، شیوهی قرژت بگۆره، ئاوها که گۆرانى شته کانت دهست پیکردوووه زیاترو زیاتر ئاشنا دهبی به گۆرانکاری له هه ندی نه ریتی رهفتاری خوگۆرین، ته نانهت له نه ندازهو قه واره ی بچوکیش ده توانی ده سپینیک بی بو رووداویک که به ناوی توانای نوێ له ئاسوی زیانتهوه ده رده کهوی و ده شی له چنگی بیروکه رهشبینیهکان رزگارت بکات، له بیرت بی که تو ده توانی رهوتی زیانت بگۆرى و ده توانی ورهت بهرز بکهیتتهوه هه ر چهنده ئەگەر ئیستا له م ده مه دا ئەم کاره که میک ئەستم بیته بهرچاو.

٦٠ - پیرۆزبایی له خۆت بکه

لهوهیا که بههیزی گۆرینی رهوتی ژیانته ئاشنابوویت پیرۆزبایی له خۆت بکه، ئەوسا که توو ئەم کتیبهت کړی، گه ورهترین ههنگاوت نا بهرهو برهوا بهخۆبوون، ئەوانی ترتهنها پتوبستی یان به مهشق و پرۆقه کردن ههیه، کاتی ورهت نزمه، ئەوهنده نزمه که ناتوانی به ٦٠ خال بو بهرزکردنهوهی ئاستی پشت بهخۆ بهستنی خۆت بخرهته سهربهشهوه، ئەوهت لهبیر بی که توو تهنها نیت ئیمه

هه موومان به ره و ئاگاییه کی گه وره تر له مهر خوومان کار ده کهین،
ئاوها که فیتر ده بیت پروا به خو بوونت بهرز بکه یته وه، ئهوا تو کار
ده که یته سهر بهرز کردنه وهی پروا به خو بوونی خه لکانی دیکهش،
چونیه تی ژیانی ئیوه کار ده کاته سه رژیانی هه موو ده ورو بهرتان،
بو به به ره و پیش برۆو بریکی زوری پروا به خو بوون بو هه مووان بیته
کایه وه.

ئه م کاره هه میسه ئاسان نیه، جاری وا هه یه پروا کردن به خو
نامومکین دیته بهرچاو، هه رگیز گومان له و خاله دا مه که، که تو
به ره و بهرز کردنه وهی ئاستی پروا به خو بوون پیشکه وتن به ده ست
دینی و بزانه کهوا، هه موو ئه و ئه قین و پاراستنه ی پتوبسته بو
گه یشتن به ئامانج به رده و ام له گه لتدا ده بن.

هه کب توه ها هه لکین قییه - ۲

- سو پاس و قه در پی زانیی خو م پیشکهش ده که م به
* کاک شیرزادی برام، که له گه ل ده قه ئینگلیزییه که ی به راوردی کرد.
* کاک میقداد شاسواری، که به سهر ده قه کوردییه که ی دا چوته وه.
* خوشه قه دریه قادرو زیتون مامه ند که زه حمه تیان به پیت جنینه وه بیی.
* کاک ته حسین جه لال ته حمه د که به ده ره یانی هونه ربیه ماندوو بوو.

سو پاس

LYNDA ...'S

**60 TIPS
FOR
SELF-
ESTEEM**

FIRYAD BARZANI